

יעקב, הא מטה זמנא דישתלימו ייב שבטיין, וודאי עלמא דלעילא יהות ליה לבייתא, ואתקשרא (נ"א עלמא דלעילא יהות ליה בבייתה, ואתקשרא) בהג, ומסכנתא דא אתדחייא קמיה. אי תימות הכא, לא אפוק מפאן לעלמיין. ולא עוד, אלא בארעא דא, לא אתחזי עד לא ישתלימו שבטיין.

לאשלמא ביתא. בגין כה, (בראשית לו) ויהי כאשר ירצה רחל את יוסף, עד לא ישתלימו שבטיין.

שמע רבי שמעון, אמר, וודאי כל מלוי דרבי יהודה שפיר, ודא סליק על כלא. ואי תימא, אמאי לא אויל ליה לארכיה מיד. אלא, כל זמנא דרחל לא מתעبرا מבניימן, אתעכב תפנו. כיון דמטה זמנא דבניימן, ערק, ולא בעא רשותא. בגין דלא יתעכב תפנו, ואתחבר יעקב בכלחו שבטיין, באתר דאצטראיך. (ע" פרשת ויצא)

פרק ה' וַיִּשְׁלַח יַעֲקֹב

וישלח יעקב מלאכימים וגוי. רבי יהודה פתח (תהלים צ) כי מלאכיו צוה לך לשمرך בכל דרכיך, הא קרא איקמונה חביריא, דהא בשעתא דבר נש אני לעלמא, מיד אונדמן בתהיה יציר הרע דאייהו מקטרג ליה לבר נש תדריך כמה דאת אמר, (בראשית ד) לפתח חטא רובץ. מי חטא רובץ, דא יציר הרע.

וְדֹוד הָכִי נֶמֶי קָרְרֵיה חַטָּאת דְכִתִּיב, (תהלים נא) וְחַטָּאתִי
בְגָדִי תָמִיד, בְגַיִן דָאִיהו עֲבֵיד לֵיה לְבָר בְשׁ כָל
יוֹמָא לְמַחְטֵי קָמֵי מַאֲרִיה, וַיַּצֵּר הַרְעָדָא לֹא אַתְעֵדִי מְבָר
בְשׁ מַיּוֹמָא דָאִתְיֵלִיד בָר בְשׁ לְעַלְמַיִן. וַיַּצֵּר הַטּוֹב אַתִי
לְבָר בְשׁ מַיּוֹמָא דָאִתִי לְאַתְדָפָאָה.

וְאִימָתִי אַתִי בָר בְשׁ לְאַתְדָפָאָה כְדָאִיהו בָר תְּלִיסָר
שְׁנַיִן, כְדַיִן אַזְדוֹוג בָר בְשׁ בְתְרוֹויִיהו חַד
מִימִינָא וְחַד מִשְׂמָאָלָא, יַצֵּר טֻוב לִימִינָא וַיַּצֵּר רָע
לְשֶׁמֶאלָא. וְאַלְיַן אַינְיָן תְּרֵין מְלָאכִין מִמְשֵׁם מִמְבָן, וְאַינְיָן
מִשְׁתְּכַחֵין תְּדִיר בְהִדִּיה דָבָר בְשׁ.

אַתִי בָר בְשׁ לְאַתְדָפָאָה, הַהוּא יַצֵּר הַרְעָדָא תְּפִפְיָא קָמִיה
וְשְׁלִיט יִמְינָא עַל שֶׁמֶאלָא. וְתְרוֹויִיהו מְזִדוֹוגִין
לְנִטְרָא לֵיה לְבָר בְשׁ בְכָל אַרְחוֹי דָהּוּא עֲבֵיד. הַדָּא הוּא
דְכִתִּיב כִי מְלָאכִיו יִצְוָה לְךָ לְשִׁמְרָךְ בְכָל דְרַכְיךָ.

רַבִי אַלְעֹזֶר מְזֻקִים לֵיה לְהָאִי קָרָא בַיּוֹקָב, דְקוֹדְשָׁא
בְרִיךְ הָוּא אַזְמִין בְהִדִּיה מְלָאכִין מִשְׁרִיךְיָן מִמְבָן.
בְגַיִן דָהּא אִיהו אַתִי שְׁלִים בְשְׁבָטִין עַל אַיִן בְלָהּוּ שְׁלָמִין
פְדַקָא יָוֹתָה, פְמָה דָאַתְמָר (דְכִתִּיב) וַיְעַקֵּב הַלְךָ לְדַרְפָּכוֹ
וַיִּפְגַּעוּ בָו מְלָאכִי אֱלֹהִים וְאַתְמָר. וְהַכָּא כִיּוֹן דָאַשְׁתּוֹזֵב
מִגִּיה דָלְבָן וְהָא אַתְפְּרֵשׁ מִגִּיה כְדַיִן אַזְדוֹוגָת עַמִּיה
שְׁכִינְתָּא וְאַתוֹ מִשְׁרִיךְיָן קָדְיִשְׁיָן לְסַחְרָא לֵיה, וּכְדַיִן (דף קסו ע'א)

וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב כִּי-אָשֵר רְאָם וְגּוֹן. וְמַאֲנוֹן מַלְאָכִים שְׁדָר לִיה לְעֹשֶׂה הַדָּא הַוָּא דְכַתִּיב וַיִּשְׁלַח יַעֲקֹב מַלְאָכִים, מַלְאָכִים מִמְשָׁה הוּוּ וְדָא.

פָתָח רַבִּי צִחְקָה וְאָמַר פָתִיב, (תהלים ל) חֹנֶה מַלְאָךְ יְיָ סְבִיב לִירָאוּ וַיְחַלְצָם, הָא אָוְקָמוֹת. אָבָל בָּאָתָר חַד פָתִיב כִּי מַלְאָכִיו יִצְׁוֹה לְךָ, מַלְאָכִיו סְגִיאָין, וְהַכָּא חַד דְכַתִּיב חֹנֶה מַלְאָךְ יְיָ סְבִיב לִירָאוּ וַיְחַלְצָם. אֶלָּא כִּי מַלְאָכִיו יִצְׁוֹה לְךָ, אֶלְיָהוּ שָׁאָר מַלְאָכִין. מַלְאָךְ יְיָ סְבִיב דָא שְׁכִינָתָא, כַּמָּה דָאָת אָמַר, (שמות ג) וַיַּרְא מַלְאָךְ יְיָ אֶלְיָהוּ בְּלֵבֶת אִשְׁמָתוֹד הַסְגָּה. וּבְגִין כֵּד חֹנֶה מַלְאָךְ יְיָ סְבִיב לִירָאוּ, לְאַקְפָּא לֵיה בְּכָל סְטְרִין בְּגִין לְשׁוֹבָא לֵיה. וּכְדָבָר שְׁכִינָתָא שְׁרִיא בְּגֻווָה דִבְרָנָשׁ, כַּמָּה מְשֻׁרְיָין קָדִישָׁין בְּלָהו אָזְדָמָנוּ לְתָמָן.

תָא חִזֵּי, כֵד דָוד מַלְכָא אֲשַׁתּוֹב מַאֲכִישׁ מַלְךָ גַת כְּדִין אָמַר הָאֵי, בְגִין דְשְׁכִינָתָא סְחָרָא לֵיה וְאֲשַׁתּוֹב מְבִיאָהוּ מַאֲכִישׁ וְמַעֲמִיהָ כָל אַיּוֹן דְאַתְקִיפָו (נ"א דְאַקְיפָו) בֵיה, מָה פָתִיב, (שמואל א כא) וַיַּתְהַולֵ בְיִדָם, אַמְמָא וַיַּתְהַולֵ, וַיִּשְׁתַגְעַ מַבְעֵי לֵיה, כַמָּה דָאָת אָמַר, (שם) כִּי הַבָּאָתָם אַת זֶה לְהַשְׁתַגְעַ עַלִי.

אֶלָּא אַהֲדר עַל הַוָּא מַלהּ דָאָמַר דָוד בְקָדְמִיתָא דְכַתִּיב, (תהלים עג) כִּי קְנָאתִי בְהוֹלְלִים וְגּוֹן. אָמַר

לייה קודשא בריך הוא ח'יך עדין אנת אצטיריך להאי,
כיוון דעתך לבי אכיש ואתקיפו ביה, מה כתיב ויתהו כל
בידם, פאינון הוללים דקבי בקדמיה, וכדין אתיא
שכינתא ושריא סחרניתה הדוד.

ואי תימא שכינתא לא שריא אלא (באחסנתה) באחסנתה,
דאיה ארעה קדישא. ודאי לא שריא בגין (דיןקיין)
לינקא מנה, אבל לאגנא שריא. והכא כד אתה יעקב
מבי לבן כלחו משרין קדישין סחרן ליה ולא אשתחאר
בלחודו.

אמר רבי חזקיה א' בכ' (ס"א דכלחו משרין קדישין אותו בחדיה ושכינתא
בחדריה), אמר כי כתיב וייתר יעקב לבדו וגוי. אמר
רבי יהודה בגין דאעיל גראמייה לספנה, והוה חמיה לההייה
ספנה בעינוי, אינון אתפרשו מגיה, וכדין אמר קטנתי
מפל החסדים ומפל האמת, אליין אינון משרין קדישין
דאתפרשו מגיה.

רבי יצחק אמר בגין לשבקא ליה עם ההוא ממבא
דעתו דברשותא עלאה תהה את. ואlein אזי
למיימר שירתא דמطا זמגיהו לשבחא ליה לקודשא
בריך הוא בההייה שעטא, ולבתר אהדרו, הדא הוא
דכתיב קטנתי מפל החסדים ומפל האמת אשר עשית את
עבדך וגוי, ועתה היית לשני מחנות. מחנה שכינתא,

וכל ביתה, (ס"א מהנה חדר היה הכתיב מהנה אלהים ז), לשבי מלחנות, דהוה שלים מכל סטרין מתריין חולקין חנור וסומק. רב' אלעזר אמר, הא אמר, ההוא ליליא שולטנותה דסטרה דעשנו היה. בהיה שעתה דהא פתיב (בראשית א) היה מארת חסר, ובגין לכך וייתר יעקב לבדו, דاشתאך יעקב דאייה שימושא בלחוודוי, דאתפסיא סירהמן שימושא. ואף על גב דעתינו (ס"א ועם כל דא נטירו) דקיים בריך הוא לא אתעדי מנינה מכל וכל, ועל דא לא יכול לו, דכתיב וירא כי לא יכול לו. אסתבל לימי נא וחמא לאברהם. אסתבל לשמא לא וחמא ליצחק. אסתבל בגופא וחמא דאתכליל מסטרה דא ואתכליל מסטרה דא, כדיין ויגע בכפה ירכו.

בחד עמודא דסמייך לגופא דאייה לבר מן גופא. ובגין לכך חונחה מלאך יי סביב ליראיו ויחלצם, אקייף ליה בכל סטרוי בגין לשובה ליה, וכד שרא שכינתה בגויה (ס"א לנבייה) כמה חילין ומשרין אותו בהדייה, ומיאנון מלאכין שדר לגביה דעשן:

וישלח יעקב מלכים, אמר רב' אבא וכי אמאית עדר אייה לגביה דעשן, וטב היה ליה לאשתוקי מגיה. אלא אמר יעקב ידענא דעשן חייש ליה ליקרא דאבא ולעלם לא ארגיון קמיה, והא ידענא הואל ואבא

קַיִם לֹא מִסְתְּפִינָה מִבֵּיה, אֶבֶל הַשְׁתָּא (הואיל דאבא קאים בעינא לאחפויים (לאחפוייס) עמייה, מיד וישלח יעקב מלאכיהם לפניו. **וַיִּשְׁלַח יַעֲקֹב מַלְאָכִים**. רבי שמעון פתח ואמר, (משלו יב) טוב נקלה ועבד לו ממתפבד וחסר לחם, האי קרא על יציר (דף קטו ע"ב) הרע אמר, בגין דאייה מקטרגא תדריך לגבוי בני נשא, יציר הרע אייה ארדים לביה ורעותיה דבר נש בגאות ואזיל אברתיה מסלסל שעיריה וברישיה עד דאייה אתגאי עלייה ומשיך לייה ליגיינטם.

אֶבֶל טוב נקלה, הוא דלא אזיל אברתיה דיציר הרע ולא אתגאי כלל ומheid רוחיה ולבייה ורעותיה לגבוי קידשא בריך הוא, בגין ההוא יציר הרע מתהפק לעבד לו, דלא יכול לשולטאה עלי, וההוא בר נש שליט עלי כמה דאת אמר, (בראשית ד) אתה תמשל בו. ממתפבד, כמה דאמרנו דאייה אוקיר גרמיה מסלסל בשעריה אתגאי ברוחיה,iae ואיה חסר לחם, חסר מהימנותא כמה דאת אמר, (ויקרא כא) לחם אלהייו וגוי (ויקרא כא) לחם אלהייהם הם מקריבים וגוי.

דבר אחר טוב נקלה (עבד לו), דא יעקב דמאיך רוחיה לגביה דעשן. בגין דלבתר ליהו עבד לו וישלוט עלי ויתקאים ביה (בראשית כ) יעבדך עמים וишתחוו לך

לְאוֹמִים וְגּוֹ, וַעֲדֵין לֹא הָוֶה זָמַנִּיהָ כָּלָל. אֶלָּא בְּגִינַּן דָּסְלֵיק לֵיהּ יַעֲקֹב לְבַתֵּר יוֹמָא, וְעַל דָּא הָוֶה מִיד נְקָלָה. וְלְבַתֵּר הַהְוָא דָאִיהוּ מַתְכַּבֵּד יְהָא עָבֵד לוֹ, הַהְוָא דָאִיהוּ חַסְרֵל לְחַם יְהָא עָבֵד אֶל הַהְוָא דִּיְהָבוּ לֵיהּ רֹוב דָגָן וְתִירּוֹשׁ. תָּא חֹזֵי, עַל דָּא בְּגִינַּן דִּיְדֻעַ יַעֲקֹב דָאַצְטְּרִיךְ לֵיהּ, הַשְׁתָּא אַתְּהַפֵּךְ לֵיהּ נְקָלָה. וַיּוֹתֵר חַכְמָה וּעֲקִימָנוּ עָבֵד בְּדָא, מִכֶּל מָה דָעַבֵּד לְגַבֵּי דָעָשׂוּ. דָאִילָו הָוֶה יַדְעַע עָשָׂו חַכְמָה דָא יַקְטִיל לֵיהּ לְגַרְמִיהּ וְלֹא יִתְיַהֵר לְדָא, אַבְלָל כָּלָא עָבֵד בְּחַכְמָתָא, וְעַלְיהּ אַמְרָה חַנְהָה (שְׁמוֹאֵל א' ב': י' יְחִתּוֹ מְרִיבָיו וְגּוֹ וַיְתַנֵּן עַז לְמַלְפָבוּ וְגּוֹ):

וַיִּצְאַו אַתָּם לִאמְרָה כֹּה תָּאָמְרוּן לְאַדְנֵי לְעַשְׂוֹ כֹּה אָמַר עָבֵד יַעֲקֹב עַם לְבָנֵן גַּרְתִּי וְאַתָּר עַד עַתָּה. מִיד פָּתָח יַעֲקֹב לְאַתְּהַפְּכָא לֵיהּ לְעָבֵד אָ, בְּגִינַּן דָלָא יַסְתַּפֵּל עָשָׂו בְּאַינְנוּ בְּרָכָאָן דְּבָרְכִּיהָ אָבוֹי, דָהָא יַעֲקֹב סְלִיק לוֹן לְבַתֵּר כְּדָקָא אַמְּרָן.

אָמַר רַבִּי יְהוֹדָה מַאי חַמְמָא יַעֲקֹב דְּשָׁדָר לֵיהּ לְעַשְׂוֹ וְאָמַר עַם לְבָנֵן גַּרְתִּי, וּכְיַי מָה עֲבֵיד בְּשַׁלְיחָוֹתָיהָ דָעָשָׂו (דָאִמְרָ) מֶלֶה דָא. אֶלָּא לְבָנֵן הַאֲרָמִי קָלְילָה אַזְיל בְּעַלְמָא דָלָא הָוֶה בָּר נְשָׁדִישְׁתּוֹב מַגִּיהָ, דָהְוָא הָוֶה חַרְשָׁן בְּחַרְשָׁין וּרְבָ בְּקוֹסְמִין, וְאָבוֹי דְּבָעוֹר הָוֶה, וּבָעוֹר אָבוֹי דְּבָלָעַם, דְּכַתִּיב (יְהוֹשֻׁעָה י' ג') בְּלָעַם בָּנֵן בְּעוֹר הַקּוֹסֶם, וְלְבָנֵן

חכם בחרשין וקוסמין יתיר מפלתו, ועם כל דא לא יכול ביעקב. ובעה לאבדא ליעקב בכמה זינין הדא הווא דכתיב, (דברים כט) ארמי אובד אבי.

אמיר רבבי אבא قولוי עלמא הווי ידען דלבן הויה רב חכמיםין וחרשין וקוסמין, ומאן דבעי לאבדא בחרשוי לא אשתויב מגיה, וכל מה דידע בלעם מגיה הויה. וככתוב ביה בבלעם (במדבר כט) כי ידעת את אשר תברך מברך ואשר תאר יואר. וכollowי עלמא הוו מסתפי מלבן וחרשוי, ומלה קדמאתה דשדר יעקב לעשו אמר עם לבן גרתי.

ואי תימא דזעיר הויה ירח או שטא. לאו הבי, אלא ואחר עד עתה, עשרין שנין את אחרית עמיה. ואי תימא דלא סליק בידי כלום. ויהי לי שור ו חמור, אינון תריין גורי דיבין, דבד מתחברן תרויהו פחדא, לא מתחברן אלא לא באasha עלמא. ובגין כן כתיב, (דברים כט) לא תחרש בשור וב חמור ייחדו.

צאן ועבד ושפחה, אלין אינון פתרי נתאי דקטל קודשא בריך הוא במצרים (שמות יב) בכור בהמה (שמות יב) בכור השבי (שמות יא) בכור השפחה, הדא הוא דכתיב צאן ועבד ושפחה. מיד מסתפי הויה עשו ונפק לקדמאותיה, ו Dichilo הויה ליה מייעקב כמה דהוה ליה ליעקב מעשו.

לֹבֶר נְשֵׁה דְּהוּה אָזִיל בָּאֲרָחָה, עד דְּהוּה אָזִיל שָׁמֵעַ עַל
חד לְסֻטִים דְּהוּה כִּמְן בָּאֲרָחָה, פָּגַע בֵּיתָה בָּר בָּשָׁ
אָחָרָה. אָמַר לֵיה מִמְּאָן אָנָּתָה, אָמַר לֵיה מִפְלוֹגִי לְגִיּוֹן
אָנָּא, אָמַר לֵיה סְטִי לְךָ מִגְּבָאִי דְּכָל מָאָן דְּקָרִיב בְּהָדָא
חד חֹוִיא אָנָּא מִיִּתְיִי וְקָטִיל לֵיה. אָזָל הַהוּא בָּר נְשֵׁ
הַהוּא לְגִיּוֹן, אָמַר לֵיה חד בָּר נְשֵׁ אָתֵי וּכְלָמָאָן דִּי קָרִיב
בְּהָדִיה בְּשִׁכְיָה חד חֹוִיא דַּהֲנוֹא מִיִּתְיִי (דף קסז ע"א) וּמִיִּתְ
שָׁמֵעַ הַהוּא לְגִיּוֹן וְדַחְילָה, אָמַר יָאוֹת דְּאָזִיל לְקָבְלִיה
וְאֲתִפְיִיס בְּהָדִיה. עד דְּחַמָּא לֵיה הַהוּא בָּר נְשֵׁ,
אָמַר, וּוֹי דְּהַשְׁתָּא יְקָטְלִינִיה הַהוּא לְגִיּוֹן. שָׁאָרִי סְגִיד
וּכְרָע לְקָבְלִיה. אָמַר הַהוּא לְגִיּוֹן, אֶלְמָלָא הָהָה לֵיה בִּידִיה
חֹוִיא לְקָטְלָא, לֹא סְגִיד כּוֹלִי הָאֵי לְקָבְלִי. שָׁאָרִי
לְגִיּוֹנָה לְאַתְגָּאָה, אָמַר, הַוָּאֵיל וּכְלָפָךְ כּוֹרָע לְקָבְלִי לֹא
אֶקְטָלִינִיה.

כֵּה אָמַר יַעֲקֹב עִם לְבָנָיו גַּרְתִּי וְאַחֲרָה עד עַתָּה, עָשָׂרִין
שְׁנַיִן אֲתָאָחָרִית עַמִּיה וְאָנָּא מִיִּתְיִי חֹוִיא לְקָטְלָא בְּנֵי
נְשָׁא. שָׁמַע עַשְׂוֹ, אָמַר, וּוֹי מָאָן יִקּוּם קְמִיה. דְּהַשְׁתָּא
יְקָטְלִינִיה יַעֲקֹב בְּפּוּמִיה, שָׁאָרִי נְפִיק לְקָדְמוֹתִיה
לְאֲתִפְיִיסָא עַמִּיה.

כִּיּוֹן דְּחַמָּא לֵיה מָה בְּתִיב וַיַּרְא יַעֲקֹב מָאָד וַיַּצַּר לוֹ,
כִּיּוֹן דְּקָרִיב בְּהָדִיה שָׁאָרִי כּוֹרָע וּסְגִיד לְקָבְלִיה.

הַדָּא הוּא דְכִתֵּב וַיִּשְׂתַחַוו אֶרְצָה שֶׁבַע פְּעֻמִים עַד גַּשְׁתוֹ עַד אֲחִיו. אָמַר עַשׂו אֶלְמַלְאָכָל כִּי הָוֹה עַמִּיה, לֹא סְגִיד לְקַבְּלִי, שָׁאָרִי לְאַתְגָּאָה.

תֵּא חֹזֵי, מָה פִתְיָב בְּבָלָעָם (במדבר ט) וַיָּבֹא אֱלֹהִים אֶל בָּלָעָם לִילָה. בְּלִבְנֵן כִתֵּב (בראשית לא) וַיָּבֹא אֱלֹהִים אֶל בָּלָעָם הַאֲרָמִי בְּחִלּוּם הַלִּילָה וַיֹּאמֶר לוֹ הַשְּׁמֶר לְךָ פָּנִ תְּדַבֵּר עִם יַעֲקֹב מְטוּב וְגוּ. פָּנִ תְּדַבֵּר, פָּנִ תְּעַשָּׂה לְיַעֲקֹב רַעָה מְבָעֵי לִיה. אֶלְאָ לבָנֵן לֹא רַדֵּף אֶבְתָּרִיה דְיַעֲקֹב בְּחִילָא דְגּוֹבְרִין לְאֲגָחָא בֵּיה קְרָבָא. דָהָא חִילָא דְיַעֲקֹב וּבְנוֹי רַב מְגִיהָה, אֶלְאָ לְמַקְטֵלִיה בְּפּוּמִיה וְלְשִׁיצָאָה כֵּלָא. הַדָּא הוּא דְכִתֵּב אֲרָמִי אָוֹבֵד אָבִי. וּבְגִינֵן כִּי פָנִ תְּדַבֵּר, וְלֹא פִתְיָב פָנִ תְּעַשָּׂה. וּכִתֵּב יִשְׁלָאֵל יְדֵי לְעָשׂוֹת. מְנִין הָוֹה יְדֵעַ דִּיכְלַתָּא הָוֹה בִּידִיה. אֶלְאָ כִּמָה דְאָתְמָר אֱלֹהִי אֲבִיכֶם אָמַש אָמַר אַלְיִ וְגוּ.

וְדָא הוּא סְהִדּוֹתָא, דְפִקְדֵיד קְוִידָשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְאַסְהָדָא. דְכִתֵּב (דברים כט) וּעֲנִית וְאָמְרָת לְפָנֵי ייְ אֱלֹהִיךְ אֲרָמִי אָוֹבֵד אָבִי וְגוּ. וּעֲנִית, כִּמָה דָאָת אָמָר, (שמות כ) לֹא תִּעֲנַה בְּרַעַד. (דברים יט) עֲנַה בָּאֲחִיו.

כִתֵּב בֵּיה בְּבָלָעָם (במדבר כד) וְלֹא הַלֵּךְ כְּפֻעַם בְּפֻעַם לְקַרְאַת נְחַשִּׁים, דָהָכִי הוּא אֲרַחִיה דָאִיהוּ הָוֹה מְנִיחָש. בְּלִבְנֵן כִתֵּב, (בראשית לו) בְּחַשְׁתִּי, דָאָשְׁגָה בְּחַרְשָׁוִי

ובקסמו בעסקו דיעקב, וכך בבעא לאובדא ליעקב
בנחשא ובחרשא דיליה בעא לאובדיה, ולא שבקיה
קונדשא בריך הווא.

ו^תהיינו דאמיר בלעטם בר בריה (במדבר בג) כי לא נחש
ביעקב ולא קסם ביישראלי, מאן יכול להו, דהא
סבא בעא לאובדא לאבוהון בנחשים ובקסמים דיליה
ולא סליקא בידוי. דלא שבקיה לטלטיא. ה^תדא הוא דכתיב
כפי לא נחש ביעקב ולא קסם ביישראלי.

ובכלחו עשרה זיני חרשין וקוסמין דקויזטיפי דכתرين
תתאיין עבד לבן לקבליה דיעקב ולא יכול.
הדא הוא דכתיב, (בראשית לא) ותחליף את משברתי עשרת
מוננים. דכלחו עבד לבן לקבליה ולא סליקו בידוי
לאבasha ליה, דכתיב, (בראשית לא) ווחחליף את משברתי
עשרת מוננים ולא בתנו אלהים להרעה עמד. מאי מוננים,
בתרגום זיבניין, וכתיב (ויקרא יז) לשעים אשר הם זוננים
אחריהם. מוננים, מיגנים כמשמעו. ועשרה זיבין אינון
דחרשין וקוסמין בכתרין תתאיין וככלחו עבד לקבליה.
עשרה זיבין אינון, דכתיב, (דברים יז) קסם קסמים מעוגן
ומנחש ומכשף וחובר חבר ושואל אוב וידעוני.
ודורש אל המתים, ה^א עשרה אינון.
אמר רבי יוסי נחש וקסם, תרי זיני אינון, ובדרגה חד

סָלְקִין. וְכֵד אַתָּא בְּלֹעַם בְּקֶסֶם עֲבָד לְקַבֵּלְיָהוּן דִישְׁרָאֵל. וְהִיְנוּ דְכַתִּיב, (בְמִדְבָּר כט) וְקֶסֶם יִם בַּיָּדֶם. וְלְקַבֵּלְיָה דִיעָקֵב אַתָּא לְבָנְבָנָחָש, הָאֵי וְהָאֵי לֹא סָלִיקָו בִּידֵיָהוּ הַדָּא הוּא דְכַתִּיב, (שם בג) כִּי לֹא נִחְשָׁ בִּיעָקֵב וְלֹא קֶסֶם בִּישְׁרָאֵל. כִּי לֹא נִחְשָׁ בִּיעָקֵב בְּקָדְמִיתָא בִּיוֹמָיו דָלָבָן. וְלֹא קֶסֶם בִּישְׁרָאֵל לְבָתֵּר בִּיוֹמָיו דָבָלָעָם.

אמֶר בְּלֹעַם לְבָלָק, תָא חֹזֵי, מְאַן יִכְילְיָהוּן. דָכְלָ קֶסֶם יָן וְחַרְשֵׁין דְכַתְּרֵין דִילָן, מַקְיּוֹפָא דְמַלְכִיתָא דָלְעִילָא (וְתָתָא) מַתְעַטָּרָן (דָחָא), וְהָוָא אַתְקָשָׁר בָּהָו, דְכַתִּיב יי אלְהָיו עַמּוֹ וִתְרוּעָת מַלְךָ בּוֹ.

אמֶר רַבֵּי יְהוֹדָה חָס וְשָׁלוֹם דְהָוָה יַדְעַ בְּלֹעַם בְּקָדוֹשָׁה דָלְעִילָא (דף קסז ע"ב) כָלָל. דָהָא קִידְשָׁא בְּרֵיךְ הוּא לֹא אַתְרֵעֵי בָעֵם וְלִישֵן אַחֲרָא דִישְׂתַמֵּשׁ בִּיקְרִיה, אַלְאָ בְּנֵי קָדְיִשָּׁין. וְאַמֶּר (וַיָּקֹרְא יא) וְהַתְקִדְשָׁתֶם וְהִיִּתֶם קָדוֹשִׁים, מְאַן דָאַיְנוּן קָדְיִשָּׁין יִשְׂתַמְשׁוּן בְּקָדוֹשָׁה, יִשְׁרָאֵל אַיְנוּן קָדְיִשָּׁין דְכַתִּיב, (דברים יד) כִּי עַם קָדוֹשׁ אַתָּה. אַתָּה קָדוֹשׁ וְלֹא עַם אַחֲרָא.

מְאַן דָאַיְנוּן מִסְאָבִין, מִסְאָבוֹ אַזְדָמָן לוֹזָן לְאַסְתָּאָבָא עַלְיָה. פָתִיב, (וַיָּקֹרְא יג) טָמֵא הוּא בְּדָד יִשְׁבֵב מְחוֹזֵץ לְמִחְנָה מוֹשָׁבָו. וּמִסְאָבָא לְמִסְאָבָא קָרֵי דְכַתִּיב, (שם) וְטָמֵא טָמֵא יִקְרָא, מְאַן דָאַיְהוּ טָמֵא, לְטָמֵא יִקְרָא, כֹלָא אַזְוֵיל בָתֵר זִינִיה.

אמר רבי יצחק, **יותה הוא ליעקב דתוה קדיشا לומר** דאסטא**בבלון ובחרשו,** או שבחא הוא דיליה. אמר ליה רבי יוסי, אף על גב דקאמר רבי יהודה, אנה מסייע לה. הנה פתיב, (בראשית כז) אנכי עשו בכורך. וכי יאות הוא לצדקה ביעקב למחלף שמייה בשמא דמסבא, אלא אנכי, פסקא טעמא. ואמר אנכי מאן דאגא, אבל עשו בכורך וזהו אוקמויה.

אוף הכא, ויהי לי שור וחמור, לומר לא תשוי לבך ורעותך לה היא ברכתך דבריך לי אבא אתקים ב'. הוא בריך לי תהה גביר לאחיך וישראל לך בני אמר, בגין לך עבדך יעקב. לאدني לעשו. הוא בריך לי ברוב דגן ותירוש. הנה לא אתקים ב', שלא אוצרנאה לוון. אלא, ויהי לי שור וחמור צאן ועבד, רعي ענא בחיקלא. הוא בריך לי, מטיל השמים ומשמי הארץ. הנה לא אתקים ב', בגין הנה עם לבן גרתוי, בגירא. שלא היה לי ביתך חדא כל שכון משמי הארץ. וכל דא בגין שלא יסתכל فيه יעקב על אינון ברכאנן ויקטרג עמייה.

רבי אבא אמר כתיב فيه יעקב (בראשית כה) איש תם יושב אהלים, גבר שלים. בגין דאייהו יתריב בתרעין משכניין עליו. ואשלים להαι גיסא ולהαι גיסא, ואייהו לא אמר דאסטא**בחרשו.** אבל על מה דקאמר רבי

יהודה, בגין דלבוי שלים על טיבו וקשות דעבדיד ליה קודשא בריך הוא. אבל עלמא ידען עובדי דלben מאן איבון, ומאן יכיל לאשתזובא (ס"א מניה, כל עשרין שניין דהוית עמיה עשרין שניין) וקידשא בריך הוא שזבני מגיה. וכלא הו בגין דלא יסתכל ביה עשו דאתקיימו ביה איבון ברכחן, ולא ינטר ליה דבבו. ועל דא כתיב, (הושע ז) כי ישרים דרכיו יי' וגו', וכתיב, (דברים י) תמים תהיה עם יי' אלהיך: וישבו המלאכים אל יעקב לאמר לנו אל אחיך אל עשו גם הולך לךראתך וארבע מאות איש עמו. פיון דאמר לנו אל אחיך, לא ידענא דאייהו עשו, וכי אחין אחרניין هو ליעקב. אלא לנו אל אחיך, ואי תימא דהדר בתשובה ואזיל בארא מתקנא, לאו הכי, אלא עשו הרשע כدمיעךרא. וגם הולך לךראתך, ואי תימא דאייהו בלחוודי אזיל. לאו, אלא ארבע מאות איש עמו.

ובכל כך למה, (אלא איננו) אמרו ליה, בגין דקודשא בריך הוא אתרעי תDIR בצלותהון דצדיקיא ומטעטר בצלותהון. כדאמרין, דההוא מלאכא דמןנא על צלותהון דישראל, סגד לפונ שמייה, בטיל כל אינון צלותין ועבדיד מניהו עטרה לחמי העולם ואוקמיה.

וכל שכן צלותהון **דצדייקיא** דקדושא בריך הוא אתרעי
בזה ועתעבדן עטרה לאתעטרא באיננו צלותין לקודשא
בריך הוא. ואוי תימא משרין קדיישין הו אתיין עמייה,
אמאי רחיל. אלא צדייקיא לא סמכין על זכותיהו,
אלא על צלותהון ובעותהון לגבי מאריהון.

וთא חזי, דאמר רבי שמעון, צלota דסגיאין סליק
קמי קודשא בריך הוא ומתקער בההוא צלota.
בגין דסלקא בגוגניין סגיאין ואתכלילת מפמה סטרין.
ובגין דאתכלילת מפמה גוגניין אתעבידת עטרה ומגחא
על רישא דצדיק חי העולמים. וצלota דיחיד לאו איה
כלילא, ולאו איה אלא בגוון חד. ועל דא צלota דיחיד
לאו איה מתקנא לאתקבלא (אלא בצלותא) בצלota
دسגיאין. ותא חזי, יעקב כליל היה, ועל דא צלותיה
תאייב לה קודשא בריך הוא. מה כתיב וירא יעקב מאד
ויצר לו.

רבי יהודה פתח ואמר (משל כי) אשרי אדם מפחד תמיד
ומקשה לבו יפול ברעה. (ד"ג קסח ט"א) זפאיין אינון
ישראל דקדושא בריך הוא אתרעי בה, ויהב לון
אוריתא דקשוט בגין למוצי בה לחמי עולם, הכל מאן
דאשטל באוריתא קודשא בריך הוא משיח עלייה חיין
עלאיין, ואעליל לייה לחמי עולם דאתי, דכתיב, (דברים ל)

כִּי הִיא חַיָּךְ וְאֶרְךְ יָמִיךְ. וְכֹתֵב, (שם לט) וּבְדָבָר הַזֶּה
תָּאֲרִיכוּ יָמִים. חַיִין בַּהֲאֵי עַלְמָא וְחַיִין בַּעֲלָמָא דָאַתִּי.
רַبִּי אַלְעֹזֶר אָמַר כֵּל מֵאַן דָּאַשְׁתָּדֵל בָּאוּרִיתָא לְשָׁמָה,
לֹא מִתְּתַחֵתָה עַל יָדָא דִּיצָּרָה רְרֻעָה, בְּגַין (גְּלִיּוֹן דַּהֲוָא בְּחַשָּׁ
וְהָוָא מַלְאָכָא דְּמוֹתָא. אֶלָּא מִתְּתַחֵן בְּנִשְׁקָה דְּכַתִּיב (שיר השירים א) יְשָׁקָנִי
מִבְּשִׁיקָות פִּיהָו, כְּלֹוֹמֵר עַל פִּי יְיָ, וְהָיָה הַנִּשְׁקָה דַּהֲיָא
דְּבִיקָותָא דְּבַפְּשָׁא בְּעִקְרָא, וְהָיָה דָאַשְׁתָּדֵל בָּאוּרִיתָא)
דָּאַתְּתָקִיף בָּאַילְנָא דְּחַיִי וְלֹא אַרְפִּי מְנִיה, וּבְגַין כֵּד
צְדִיקָה דְּמִשְׁתָּדֵלִי בָּאוּרִיתָא לֹא מִסְתָּאָבִי גּוֹפָא דְּלָהּוֹן
(גְּלִיּוֹן אֶלָּא הָוָא דְּכִי, בְּגַ�ן אֶלְיהָוּ בְּבִי קְבָרִי דְּאַשְׁבָּחוּדוֹ רְבָנָן, וּשְׁאַלְוָו לְיהָ וְלֹא בְּהָנָן הָוָא מַר,
אָמַר לוֹן צְדִיקָה לֹא מִסְתָּאָבִי בְּמִתְּתַחֵן, בָּמָה דְּתָגִינָן בַּיּוֹם שְׁמַת רַבִּי בְּטַלָּה בְּהַונָּה, כְּלֹוֹמֵר
דְּאַתְּעַסְּקוּ בֵּיהָ) דְּלֹא שְׁרָא עַלְיִיהָו רָוחַ מִסְתָּאָבָא.

יעַקְבָּ אַילְנָא דְּחַיִי הוּהָ, אַמְּאֵי דְּחַילָה, דְּהָא לֹא יִכְלֶל
לְשִׁלְטָה עַלְוָי. וְעוֹד דְּהָא כְּתִיב וְהַגָּהָה אַנְכִי עַמְּדָה
וְגוֹ, אַמְּאֵי הוּהָ דְּחַילָה. וְתוֹךְ דְּהָא כְּתִיב וְיִפְגַּעַו בָּו מַלְאָכִי
אֱלֹהִים. אֵי מִשְׁרִידִין קְהִישֵּׁין הוּוּ עַמְּיהָ אַמְּאֵי הוּהָ דְּחַילָה.
אֶלָּא כֵּלָא יָאֹתָה הוּהָ, וְיעַקְבָּ לֹא הוּהָ בְּעֵי לְמִסְמָךְ עַל
נִיסָּא דְּקֹוְדָשָׁא בְּרִיךְ הָוָא, בְּגַין דְּחַשִּׁיבָה דְּלֹא
אִיהָו כְּדַאי דְּקֹוְדָשָׁא בְּרִיךְ הָוָא יַעֲבִיד לְיהָ נִיסָּא. מַאי
טַעַמָּא, בְּגַין דְּלֹא פְּלָח לְאָבוֹי וְלְאָמִיהָ כְּדַקָּא יָאֹתָה, וְלֹא
אַשְׁתָּדֵל בָּאוּרִיתָא וְנַטֵּל תְּרִי אֲחִיותָה. וְאֶפְעַל גַּב דְּכָלָא

את אמר, ועם כל דא בעי ליה לבר נש למדחן תדייר ולצלאה קמי קודשא בריך הווא בצלותא. דכתיב אשרי אדם מפחד תמיד (ולמדחן תדייר קמי קודשא בריך הווא) והא אוקמונה. תא חזי, צלotta דאבהן קיימו עלמא, ובכל בני עלמא עלייהו קיימי וסמכין. לעם ולוועמי עלמין, לא אתבשי זכותא דאבהן, בגין הזכותא דאבהן איהו קיומה דעתלא ותטא, וקיומה דיעקב איהו קיומה שלים יתר מבלחו. ובגין כך בשעתא דעאקו לבני דיעקב, קודשא בריך הווא אחמי קמיה דיוונא דיעקב וחיס על עלמא כמה דאת אמר, (ויקרא כו) זוכרתني את בריתך יעקוב. יעקוב בואו, אםאי בואו, בגין דאיהו דיוונא דיעקב ממש.

תא חזי, כל מאן דחמי ליה ליעקב מפני דאסטכל באספלריא דנהרא, והא את אמר דשופריה דיעקב כשפירה דאדם קדמאתה. אמר רבי ייסא, أنا שמענא דכל מאן דאסטכל בחלה מיה וחמא ליה ליעקב מקסטר בקוספו, חיין אתו ספן ליה.

רבי שמעון אמר, הא את אמר דדוד מלכא עד לא הויה לא הו ליה חיים כלל. בר דאדם קדמאתה יhab ליה שבעין שנין מדיליה, וכך הו קיימה דדוד מלכא שבעין שנין הו. וקיומה דאדם קדמאתה אף שנין חסר

שְׁבָעִין. אֲשַׁתְּפָחוֹ בְּהַנִּי אֶלָּפֶ שְׁבַיִן קָדְמָאִי, אָדָם הַרְאָשָׁוֹן וְדוֹד מַלְכָא.

פִתְחָה וְאָמֵר (תהלים כא) **חַיִים שְׁאֵל מִמֶּךָ בְּתַתָּה לוֹ אֶרְךָ יָמִים עַזְלָם וְעַד.** **חַיִים שְׁאֵל מִמֶּךָ, הָא דָוד מַלְכָא.** **דָהָא כִּד בְּרָא קָוְדָשָא בְּרִיךְ הוּא גִּבְתָּא דָעֵד אָטִיל בִּיה נְשִׂמְתָּא דָדוֹד מַלְכָא, וְאָסְתָבֵל בִּיה וְחַמִּי דְלִילַת לִיה חַיִים מְדִילִילָה כְּלוּם.** **וְקַיִםָא קְמִיה בֶּל יוֹמָא.** **פִיוֹן דָבָרָא אָדָם הַרְאָשָׁוֹן אָמֵר הָא וְדָאי קִיּוּמָה, וְמַאֲדָם קָדְמָה הָוּ שְׁבָעִין שְׁבַיִן דָאַתְקִיִים דָוד מַלְכָא בְּעַלְמָא.**

תו אַבְהָן שְׁבָקוֹ לִיה מְחִיְהוֹן בֶּל חַד וְחַד, אַבְרָהָם שְׁבָק לִיה, וּבוֹן יַעֲקֹב וַיּוֹסֵף. **יְצָחָק לֹא שְׁבָק לִיה כְּלוּם, בְּגִין דָדוֹד מַלְכָא מִסְטוּרִיה קָא אַתָּא.**

וְדָאי אַבְרָהָם שְׁבָק לִיה חַמִשׁ שְׁבַיִן, דְהֹוה לִיה לְאַתְקִיִמָא מָאָה וְתִמְגִין שְׁבַיִן, וְאַתְקִיִם מָאָה וְשְׁבָעִין וְחַמִשׁ שְׁבַיִן, חֲסִרֵין חַמִשׁ. **יַעֲקֹב הָוּה לִיה לְאַתְקִיִמָא בְּעַלְמָא כִּיּוּמִי דָאַבְרָהָם, וְלֹא אַתְקִיִם** (ד"ג גיטוח ע"ב) **אֶלָּא מָאָה וְאַרְבָעִין וְשָׁבָע שְׁבַיִן, חֲסִרִים תִמְגִין וְעַשְׁרִין.** **אֲשַׁתְּפָחוֹ דָאַבְרָהָם וַיַּעֲקֹב שְׁבָקוֹ לִיה מְחִיְהוֹן תִלְתִין וְתִלְתִין שְׁבַיִן.** **יְוֹסֵף דָאַתְקִיִם מָאָה וְעַשְׁרִן שְׁבַיִן, הָוּה לִיה לְאַתְקִיִמָא מָאָה וְאַרְבָעִין וְשָׁבָע שְׁבַיִן כִּיּוּמִי דַיּוֹקָב, וְחַסֵר מְגַהּוֹן תִלְתִין וְשָׁבָע שְׁבַיִן.** **הָא שְׁבָעִין שְׁבַיִן דְשְׁבָקוֹ**

לייה לדוד מלפָא לאתקיִמָא בהונ, ובהו אתקנים דוד
בכל אינון שניין דשְׁבָקו ליה אֲבָהו.

ואֵי תִימָא יִצְחָק אֶמְאֵי לֹא שְׁבָק לֵיה כָלָם כְּהֵבִי, בְּגִין
הֲאֵיהו חֲשֵׁך וְדָדוֹד מְסֻטָּרָא דְחַשְׁךָ קָא אַתָּא, וּמְאֵן
דָאֵיהו בְּחַשְׁךָ לִית לֵיה בְּהֹרָא כְלָל וְלִית לֵיה חַיִים. וּבְגִין
כֵּךְ לֹא הוּא לְדָדוֹד חַיִים כְלָל. אֲבָל אַלְיָן דָהוּו לְהֹן בְּהֹרָא,
בְּהִירָו לֵיה לְדָדוֹד מלפָא, וּמְפִיעִיהו אַצְטְרִיךָ לְאַגְּהָרָא
וְלִמְהָרוֹ לֵיה חַיִים, דָהָא מְסֻטָּרָא דְחַשְׁךָ לִית לֵיה חַיִים
כְלָל, וְעַל דָא לֹא אַתָּא יִצְחָק בְּחוֹשְׁבָנָא.

ואֵי תִימָא יוֹסֵף אֶמְאֵי יִתְיר מְפָלוּהוּ. אַלְא וְדָאי יוֹסֵף
בְּלַחְזָדוֹי, כְכָלָהו בְּגִין דְאַקְרֵי צְדִיק, וְדָא הוּא
דְאַגְּהָרָא לְסִירָהָא יִתְיר מְפָלוּהוּ. וּבְגִין כֵּה הָאֵי שְׁבָק לֵיה
לְדָדוֹד מלפָא יִתְיר מְפָלוּהוּ חַיִין, דְכִתְיבָ, (בראשית א) וַיִּתְן
אתֶם אֱלֹהִים בְּرִקְיעַ הַשְׁמִים לְהָאֵיר עַל הָאָרֶץ.

תָא חֹזֵי יַעֲקֹב צְלָוְתֵיה אֲגִין לֵיה מַעַשׂו, בְּגִין דְבָעָא
לְסִלְקָא זְכוֹתֵיה לְבָנוֹי אֲבָתְרֵיה וְלֹא לְאַפְקָא לֵיה
הַשְׁתָּא לְגַבִּיה דְעַשׂו. וְעַל דָא צְלִי צְלָוְתֵיה לְקַדְשָׁא
בְּרִיךָ הוּא, וְלֹא אָסְתָמֵיךָ עַל זְכוֹתֵיה, לְשִׁזְבָּא לֵיה
בְּגִינִיה:

וַיֹּאמֶר אָם יָבָא עַשׂו אֶל הַמְּחַנָּה הָאַחַת וְהַבָּהִו וְהַיִּה
הַמְּחַנָּה הַגְּשָׁאָר לְפָלִיטָה. תָא חֹזֵי, מַה בְּתִיב

ויחוץ את העם אשר אותו ואת הצען ואת הבקר והగמלים לשני מחנות. אמנם לשני מחנות. בגין דאמר אם יבא עשו אל המחנה האחת והכהו והיה המחנה הבשאר לפלייטה.

תא חזי, שכינתה לא עדיאת מאהל לאה ומאהל רחל. אמר יעקב ידענו דהא נטירו לוון לאין מן קידשא בריך הוא. מה עבד ויישם את השפחות ואת ילדיهنראשונה, אמר אם יקטיל עשו, לאין יקטיל. אבל אין לא מסתפינה מנויו, בגין דשכינתה עמהון. ועל דאותה המחנה הבשאר לפלייטה. פיוון דעביד hei אתקין צלותיה עליהו, מה כתיב ויאמר יעקב אלהי אבי אברם ואלהי אבי יצחק כיiao אומר אליו שיב לארץ ולמולדתך ואטיבה עמה.

רבי יוסי פתח ואמיר (תהלים קב) תפלה לעני כי יעטף ולפניהם ישפך שיזהו. hei קרא אוקמו בכמה אחר. אלא דוד מלפआ אמר דא כד אסתפל וחמא במלוי דמספנא, ואסתפל ביה כה הוה אויל וערק מקמי חמוי אמר דא. תפלה לעני, דא הו צלotta דבעי מספנא קמי קידשא בריך הוא, ודא צלotta דאקדימת לכל צלotta hon דעלמא.

כתב הכא תפלה לעני וככתוב ה там (תהלים צ) תפלה

למשה איש האלים, מה בין האי להאי. אלא דא תפלה של יד ודא תפלה של ראש, ולית לאפרשה בין האי תפלה לעני ובין תפלה למשה איש האלים, ותרוויהו שקיילין בחד.

ועל דא צלotta דענוי אקדימת קמי קודשא בריך הווא מכל צלותין דעלמא, בגין דכתיב, (תהלים כב) כי לא בזה ולא שקץ עבות עני וגוי. תא חזי, תפלה לעני, דא תפלה של יד. דענוי אתדק במסכנותיה, במאן דלית לייה مجرמיה כלום.

דבר אחר תפלה דא משה. לעני דא דוד. פי יעטף, פד אתפסיא סירה ואתפסי שם שא מינה. ולפנוי יי' ישפה שיחו, בגין לאתחברא בהדי שם שא. תא חזי, צלotta דכל בני נשא צלotta. וצלotta דמסכנא איה צלotta דקימא קמיה קודשא בריך הווא ותבר פרעון יפתחין ועאלת לאתקבלא קמיה הדא הוא דכתיב, (שמות כב) וזה כי יצחק אלוי ושמעתי כי חפון אני, וכתיב שמע אשמע צעקתו. ולפנוי יי' ישפה שיחו, במאן דמתרעם על דינוי קודשא בריך הווא.

אמר רבי אלעזר צלotta דצדיקיא חדותא לכנסת ישראל (דף ג' סט ע"א) לאתעטרה קמיה קודשא בריך הווא, בגין כך חביבא הויא יתר קמיה קודשא בריך הווא.

ובגין כה קודשא בריך הוא תאיב לצלותהון **דצדיקיא**
בשבעתא דאצטריד לוזן, בגין דידע לרצוני למאיריהון.
מה כתיב ביה בעקב אליה אבי אברהם ואלהי אבי
יצחק יי האומר אליו שוב וגו', עטר ואקשרא
קשרורא בקשרורא חד בדקא חזי. אלהי אבי אברהם
ליימינא, ואלהי אבי יצחק לשמאלא. האומר אליו, הכא
תלי מלה לאתעטרה לאתריה ביןיהו. שוב לארכך
ולמולדתק ואיתיבה עמק:

קטנת מכל החסדים, אמא יהוה אצטריד האי עם
האי. אלא אמר יעקב את אבטחת לי לאוטבא
עמי, ואני ידענא דכל עובדך כלחו על תנאי. הא אני
ליית בי זכותה דהא **קטנת** מכל החסדים ומכל האמת
אשר עשית את עבדך, וכל מה שעבדת לי עד יומא לאו
ובгин זכותאי יהוה אלא בגיןך הוא שעבדת לי, וההוא
טיבו וקשות בגיןך היה. דהא כד עברנו בקדמיה
דהוינא איזיל מקמי דעשוו, יהידאי עברנו ליה לההוא
גהרא, ואנחת שעבודת עמי טיבו וקשות. זה أنا השטא
מעבר ליה בתרי משירין, אינון תריין משירין דפליג.
עד הכא סדורא דשבחא דמאיריה, מפני וללהלה בעא
מה דאצטריד ליה. לאחזהה לכל בני עלמא,
דאצטריד ליה לבך נש לסדרא שבחא דמאיריה

בקדמיה, ולבדר יבעי בעותיה. דהכי עבד יעקב, בקדמיה סדר שבחא דמריה, ולבדר בסדר שבחא אמר בעותיה אצטריך ליה.

הדא הוא דכתיב האילני נא מיד אחוי מיד עשו כי ירא אנכי אותו פן יבא והפנוי אם על בניים. מפאן, מאן דצלי צלותיה דבעי לפרשא מלאוי בדקא יאות. האילני נא, ואי תימא דהא שזבת לי מלבן. מיד אחוי. ואי תימא קרייבין אוחרגין סתם, אחין אקרון. מיד עשו. Mai טעמא, בגין לפרשא מלאה בדקא יאות. ואי תימא אני אמראי אצטריך, כי ירא אנכי אותו פן יבא והפנוי. בגין לאשתמודעא מלאה לעילא ולפרשא לה בדקא יאות, ולא יסתים מלאה:

ואתה אמרת היטב אייטיב עמד וגוו. ואתה אמרת היטב אייטיב, מי ואותה. כמה דאת אמר (נהמיה ט) ואתה מהיה את כלם, אוף הקא ואתה אמרת.

תא חזי, דוד מלכא אמר (תהלים ט) יהיו לרצון אמר פי, אלין מלין דאתפרשן. והגיוון לבוי, אלין מלין דסתימן דלא יכול בר נש לפרשא לוון בפורמיה, דא הויא הגיוון דאייהו בלבד דלא יכול לאתפרשא. ועל דא אצטריך מלאה לאתפרשא בפורמא, ומלה דתלייא בלבד, וכלא רוז איהו. חד לקבל דרגא

תתאה, וחד לקיבָל דַרְגָא עַלְאהָ. מלה דאתפרשא לקיבָל דַרְגָא תתאה דאצטְריךָ לאתפרשא. ההוא דתלייא בלְבָא איהו לקיבָל דַרְגָא פָנִימָה יתיר, וככלא כחֲדָא איהו. ועל דא אמר יהי לרצון אמרי פי וגהיון לבוי לפניך וגוי.

כגונָא דא אמר יעקב, בקדמיתה פריש מלה בדקה דלא אצטְריךָ לפרשא. דכתיב, (בראשית לט) ושמתי את זרעך בחול הים אשר לא יספר מרוב. הכא איהו מלה דתלייא בלְבָא דלא אצטְריךָ לפרשא. וכן אצטְריךָ בדק אמרן, בגין ליחדא יחוּדָא שלים בדקה יאות. וכאיין איינון צדייקיא דידייעי לסדרא שבחה דמאריהון בדקה יאות ולמבעי בעותהון, בגין כה כתיב (ישעה טז) ר' אמר לי עבדי אתה ישראל אשר בך אתפאר. (ס"א כתיב גם את השני גם את השלישי וגוי, השלוש פעמים גם, רמזו (גליון, ג"ס ראשית תיבות גואל משה גואל מרדכי גואל משיח) לשלש גאולות על ידי שלשה צדיקים משה מרדכי משיח שעמיד לגאלנו בקרוב):

ויניתר יעקב לbedo וגוי. רבי חייא פתח ואמר, (תהלים צא) לא תאננה אליך רעה ונגע לא יקרב באלהך. תא חזי, כה ברא קידשא בריך הוא עלמא עבד בכל יומא ויוםא (דף ג' סעט ע"ב) עבידתיה דאתחזי ליה והא אוקמוה. ואתמר, (ד"א ל"ג וגאי תימא) ביומא רביעעה עבד נהוריין. וכדין אמרתני סיחרא חסר, נהורא דאוועירת גרמָה, בגין

דָאִיהֵי מְאֹתָה חַסֶּר וְאַזֶּו, אֲתִיהֵיב דָוְכָתָא לְשַׁלְטָתָה כֵּל
רְוִיחַן וְשְׁדַיַּן וְעַלְעַוְלַין וְמַזְיקַין וְכָל רְוִיחַי מְסָבֵי.
כְּלַהְוּ סְלַקְיַין וְשְׁאַטְיַין בְּעַלְמָא לְאַסְטָתָה, וְאַתְמַפּוֹן
בְּדוֹכְתִי דָאַתְחַרְיבִּי, וּבְחַקְלִין תְּקִיפִין יְבָמְדָבְרִין
חַרְיבִּין. וּכְלַהְוּ מְסֻטְרִי רְוִיחַ מְסָבָא. וְהָא אַתְמַר דָהָא רְוִיחַ
מְסָבָא דָאַתִּיא מְבָחֵש עֲקִימָה אַיְהוּ רְוִיחַ מְסָבָא מְמַשׁ.
וְאַיְהוּ אַתְמַפּוֹן בְּעַלְמָא לְאַסְטָתָה בָּר נְשָׁה לְגַבִּיהָ, וְעַל דָא
יְצַר הָרָע שְׁלִיט בְּעַלְמָא.

וְאַיְהוּ אַתְמַגִּי לְגַבִּיהָ דְבָנִי נְשָׁא וְאַשְׁתְּבָחַ עַמְהָוָן.
וּבְעַקְיִמוּ וּבְתַסְקוּפִין אַתִּי לְגַבִּיהָ לְאַסְטָתָה לוֹן
מְאַרְחוֹי קְוִידָשָׁא בְּרִיךְ הוּא, כַּמָּה דְאַסְטִי לְאָדָם קְדָמָה
וְגָרִים מוֹתָא לְכָל עַלְמָא, הַכִּי גַמִּי אַסְטִי לְהָוּ לְבָנִי נְשָׁא
וְגָרִים לוֹן לְאַסְטָתָבָא.

וּמְאַנְדַּתִּי לְאַסְטָתָבָא אַיְהוּ מְשִׁיךְ עַלְיָה הַהְוָא רְוִיחַ
מְסָבָא וְאַתְדְּבִיק בְּהַדִּיה, וּכְמָה אִינּוֹן דְזִמְינִין
לְסָבָא לֵיה וּמְסָבִין לֵיה, וְאַיְהוּ מְסָבָא, וְסָבִין לֵיה
בְּהָאֵי עַלְמָא וּבְהָוָא עַלְמָא וְהָא אַתְמַר.

וּבְשַׁעַתָּא דָאַתִּי בָּר נְשָׁה לְאַתְדְּבָא, הַהְוָא רְוִיחַ מְסָבָא
אַתְכְּפִיאָ קְמִיה וְלֹא יְכִיל לְשַׁלְטָתָה עַלְוִי,
וּכְדַיַּן בְּתִיבָּה, (מהלום צא) לֹא תָאָגַה אֶלְךָ רְעוֹה וּבְגַע לֹא
יָקַרְבָּ בְּאַהֲלָךְ. אָמַר (ס"א בְּדָאָמָר) רְבִי יוֹסֵי לֹא תָאָגַה

אליך רעה, דא לילית, ונגע לא יקרב באלה, אלין
שאר מזיקין, והא אוקמיה ואתמר.

רבי אלעזר אמר הא אמרון דלא יפוק בר נש יהידאה
בליליא, וכל שפונ בזמנא דסירה אתריאת והוה
(זהיא) חסירה, וואוקמיה. דהא כדיין רוחא מסאבא שלטא,
ודא הוא רוח רעה, מאן רעה, דא חוויא בישא. ונגע,
דא הוא מאן דרכיב על חוויא. רעה ונגע בחדא אינון.
ואף על גב דתגנון, דנגע, אלין נגעי בני אדם דנפקו
מאדם. דהא כל אינון שנין דלא קרייב אדם עם
אתתיה, רוחי מסאבי הו קא אתיין ומתחמן מגיה
ואולידן מגיה והפי אקרוון נגעי בני אדם.

והא אמר, דבד בר נש בחלמיה ולא שליט בגופיה
ונגופא אשתקה, רוח מסאבא אתיא ושריא עליה.
ואית זמגין דרוחי נוקבין מסביבין אתיין וקרבן בהדייה,
ומשכין ליה בהדייה ומתחמן מגיה, ואולידו לבתר
רוחין ומזיקין (נגעי בני אדם נא בגורנו בני נשא). ולזמגין אתחיזין
פחיזו בני נשא בר דלית לון שעורי ברישא.

ובכלא אית ליה לבר נש לאסתטרא מקמייה, בגין
דייה בארכיה דאוריתא ולא יסתאב בהדייה.
דהא לית לך מאן דגאים בליליא בערסיה, דלא טעים
טעמא דמוותא ונפקת נשמתיה מגיה. וביוון דאשтар

גופא בלא בשמחת קדישא, רוח מסאבא זמין ושריא עליה ואסתאב. והא אוקימנא מלאה, דלית ליה לבר בש לאעbara יdoi על עיבוי בצפרא. בגין דהא רוחא מסאבא שריא עליהו וכו' והוא אמר.

טא חזי, דהא יעקב אף על גב דאתרים קמיה קידשא בריך הויא, בגין דاشתאר בלחוודי, רוחא אחרא הויה זמין לאזדווגא בהדייה.

רבי שמעון אמר, תא חזי, מה כתיב فيه בההוא רשות דבלעם, וילך שפי, מהו שפי, יחידאי. במא דאת אמר שפיפון עלי ארח, כהאי חוויא דازיל יחידאי וכמיין עלי ארחין ושבילין. הבי נמי בלעם הויה אזיל יחידאי. מאי טעמא בגין לאמשבא עלייה רוחא מסאבא. דכל מאן דازיל יחידאי בזומביין ידיין, אפיקלו במתא, באתרין ידיין. משיך עלייה רוחא מסאבא.

בגין כה, בכל זמנה לא יהה בר נש יחידאי באראחא במתא אלא באתר דבני נשא אזילין ותבין משתבחין תמן, ועל דא לא יהה בר נש יחידאי בליליא הוזיל ובני נשא לא משתבח, והיינו טעמא דלא תלין נבלתו. (דף קע ע"א) דלא לקיימה גופא מיתה בלא רוחא על ארעה בליליא. בגין כה ההוא רשות דבלעם הויה אזיל יחידאי כהאי נחש במא דאיקמות.

וַיָּאֹבֶק אִישׁ עַמּוֹ, מַאי וַיָּאֹבֶק. (גלוין דאמר רבי יהושע בן לוי, מלמד רשליקו אֹבֶק בְּרֶגֶלְיהָן עד בורסי יקערא. כתיב הבא בהאֹבֶק עַמּוֹ, כתיב נחום א) אֹבֶק רֶגֶלְיוֹ, וְהַהוּא מֶלֶךְ שָׂרוֹ שֵׁל עֲשֹׂו הַיִּהְיָה, וְאַיְהוּ סְמָאלָה. בגין פה, דיננו הוּא שִׁיעַלָה אֹבֶק דְּרֶגֶלְיוֹ עד בְּסָא הַבּוֹדֵד, שְׁהַוּא מִקּוֹם הַמִּשְׁפְּט). **רַبִּי שְׁמֻעוֹן אָמַר מִן אֹבֶק.** אֹבֶק טָפֵל לְעַפֵּר, מַה בֵּין עַפֵּר לְאֹבֶק. **דָּא אֹבֶק דְּאַשְׁתָּאָר מִן בּוּרָא וְלֹא עָבֵד אִיבִּין** (בעלמא) **לְעַלְמַיִּין.** **עַפֵּר דְּכָל אִיבִּין נְפָקִי מִגִּיה וְאַיְהוּ כְּלָלָא בְּעִילָּא וְתַתָּא.**

אָמַר רַבִּי יְהוֹנָדָא אֵי הַכִּי מַאי (شمואל א ב) **מִקִּים מִעַפֵּר** דָל. **אָמַר לֵיהּ כְּמַשְׁמָעוֹ,** אָבֵל בְּהַאִי גִוְגָא **מִקִּים מִעַפֵּר** דָל, בגין דליית ליה מגרמיה כלום, ומזהוּא עַפֵּר אָבֵל נְפָקִי מִגִּיה. **דָל דְּלִית לֵיהּ בְּלֹום,** ומזהוּא עַפֵּר כָּל אִיבִּין וּכָל טיבוּ **דְּעַלְמָא נְפָקִי מִגִּיה.** וּבִיה אַתְעַבֵּידוּ כָּל עַוְבָּדִין **דְּעַלְמָא** בְּמַה דְכַתִּיב, (קהלת א) הַפְלֵל הִיה מִן הַעַפֵּר וְהַפְלֵל שֶׁבָּאֵל הַעַפֵּר. וּתְנִיבֵן הַפְלֵל הִיה מִן הַעַפֵּר וְאַפִּילּוּ גַלְגָל חַמְתָה. **אָבֵל אֹבֶק לֹא עֲבֵיד פִּירִין וְאִיבִּין** (בעלמא) **לְעַלְמַיִּין,** וּבָגִין כֵּה וַיָּאֹבֶק אִישׁ, **הָאָתִיא בְּהַהְוָא אֹבֶק וּרְכִיב עַלְיהָ,** בגין **לְקַטְרָגָא לֵיהּ לְיעַקב.**

עד עלות השחר, **הָאָתֵעַבֵּר שׂוֹלְטָנוֹתִיה וְאַתְחַלָּף.** וככה הוא **לְזַמְנָא דָאָתֵי,** בגין **דְּגָלוֹתָא הַשְׁתָּא כְּלִילָא דְמִיאָא,** וְאַיְהוּ **לִילָּא.** **וּשְׁלַטָּא** הַהְוָא **אֹבֶק עַל יִשְׂרָאֵל וְאִיבִּון שְׁכִיבֵי לְעַפֵּרָא** (אוחרא), **עַד דִּיסְתַּלְקָנְהָרָא וְיִתְגַּהָר**

יממָא. וכֵּדִין יִשְׁלֹטוּן יִשְׂרָאֵל וְלֹהּוּן יִתְּהִיב מִלְכֹותָא דָאִינוּן קְדִישִׁי עַלְיוֹגִין. בָּמָה דָאָת אָמֵר, (דְּנִיאַל ۲) וּמִלְכֹותָא וְשַׁלְטָנוֹתָא וּרְבוֹתָא דִי מִלְכֹות תְּחוֹת כָּל שְׁמִיא יִהְיֶת לְעַם קְדִישִׁי עַלְיוֹגִין מִלְכֹותָה עַלְם וּכָל שְׁלַטְנוֹתָא לְה יִפְלֹחּוּן וּוַיְשַׁתְּמֻעוֹן:

וַיֹּאמֶר שְׁלַחְנִי כִּי עַלְהַה הַשְׁחָר וַיֹּאמֶר לֹא אָשְׁלַחְךָ כִּי אָמֵר בְּרִכְתָּגִי. רַبִּי יְהוּדָה פָּתָח וְאָמֵר, (שיר השירים ۱) מֵי זוֹאת הַבְּשָׁקֶפֶה כִּמו שָׁחָר יִפְהָה כְּלַבְנָה בְּרָה בְּחַמָּה אִימָה בְּגַדְגָּלוֹת. הָאֵי קָרָא אַוְקְמוֹת וְאַתְּמָר, אָבָל מֵי זוֹאת הַבְּשָׁקֶפֶה, אַלְיִין אִינוּן יִשְׂרָאֵל בְּזִמְנָא דְקֹדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא יוֹקִים לוֹן וַיְפִיק לוֹן מִן גְּלוֹתָא. כֵּדִין יִפְתַּח לוֹן פְּתַחָא דְגַהְוָרָא (דְּהִיא) דְקִיק זְעִיר. וְלֹבֶתֶר פְּתַחָא אַחֲרִינָא דְאִיהִוָּב מִינִיה, עד דְקֹדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא יִפְתַּח לוֹן תְּרַעַין עַלְאַיִן פְּתִיחָין לְאַרְבָּע רֹוחִי עַלְמָא.

וְכֵן כָּל מָה דְעַבֵּיד קֹדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לַיִשְׂרָאֵל וְלַצְדִּיקִיָּא דִי בָּהּוּ, הַכִּי כָּלָהוּ וְלֹאוּ בְזִמְנָא חֲדָא. לְבֶר נְשָׁדָא דְאַתִּיהִיב בְּחַשּׁוֹכָא וְדִיּוֹרִיה הָוּה בְּחַשּׁוֹכָא תְּדִיר, כְּד יְבֻעָן לְאַבְהָרָא לֵיה, בְּעִין לְאַפְתַּחָא לֵיה בְּהַוָּרָא זְעִירָתָא בְּעִינָא דְמַחְטָא, וְלֹבֶתֶר רַב מַנִּיה, וכֵּדִין בְּכָל זִמְנָא עד דִינְהָרוֹן לֵיה כָּל בְּהַוָּרָא בְּדַקָּא יְאֹתָה.

כך איבונן ישראל כמה דעת אמר, (שםות כג) מעט מעת
אגרשנו מפניך עד אשר תפירה וגו'. וכן למאן
דעת אסותו לאו איהו בשעתה חדא, אלא זעיר זעיר
עד דיתתקוף. אבל לעשו לאו חבי, אלא בזמנא חדא
נהיר ליה ואתאביד מגיה זעיר זעיר. (ולזמנא דעתך לאותות עובדי
עבוזת פובים ומץלוות (ישעה מה) יי' בגבור יצא) עד דיתתקפון
ישראל ויישצון (ישבון) ליה מפלא, מעלמא דין ומעלמא
דעתך. ובגין דנהיר בשעתה חדא, היה ליה שציאו
מפלא. אבל ישראל נהיר דלהון זעיר זעיר, עד
דיתתקפון וננהיר לוון קידושא בריך הוא לעלמיון.

וכלא שאליו לוון ואמרי מי זאת הבשכמה במו שחר,
אייהו קדרותא צפרא, ודא אייה נהיר דקיק.
ולבתר יפה כלבנה, בגין דסיתרא נהיר דיליה נהיר
יתיר משחר. ולבתר ברה כחמה, בגין דנהורייה תקיפה
וננהיר יתיר מסיתרא. ולבתר אימה כבגדלות, תקיפה
בנהיר דקיק פדקא יאות.

תא חוו, ועוד דאתחשך ימما ואטפסיא נהיר ואתי
צפרא, יתנהיר בקדמיתא זעיר זעיר עד דיתרבי
נהיר פדקא יאות. זהא כיון דקידושא בריך הוא יתער
לאנhero לה לבנטה ישראל, יתנהיר בקדמיתא במו
שחר דאייה אוכמא. ולבתר יפה כלבנה, ולבתר ברה
כחמה. ולבתר אימה כבגדלות כמה דעתם. (דף קע ע"ב)

וְתֵא חֹזֵי, כִּי צְדָקָה אֲסְתָלִיק צְפָרָא, דְהָא לֹא בְתִיב כִּי בָא
הַשָּׁחָר אֶלְאָ כִּי עַלְהָ, דְהָא בְזָמָנָא כִּי בָא הַשָּׁחָר,
כְּדִין אַתְתָקָף הַהוּא מִמְנָא וַאֲפִישׁ לֵיה לִיעַקְבָן. בְגִין
דְהַהוּא מִמְנָא אֲפִישׁ לִיעַקְבָן לְמִיחַב תְּקִיפָו לְאַתְתָקָפָא
לְעַשּׂו.

וּכְדִ סְלִיק הַהוּא אֲוֹכָמָא דַשָּׁחָר וְאַתְחֹזֵי אַתָּא נְהֹרָא
וְאַתְתָקָף יַעֲקָב, דְהָא כְּדִין מַטָּא זְמִינָה לְאַתְגַהָרָא,
מַה בְתִיב וַיְזַרֵח לֹו הַשְּׁמֶשׁ כְּאֲשֶׁר עַבְרָ אֶת פְנוֹאֵל וְהַוָּא
צָוַלְעַ עַל יַרְכָו. וַיְזַרֵח לֹו הַשְּׁמֶשׁ, דְהָא כְּדִין זְמָנָא
לְאַתְגַהָרָא.

וְהַוָּא צָוַלְעַ עַל יַרְכָו. כְּדִין אֵיתָו רַמְזָן דְהָא בָעוֹד
דִּיְשְׁרָאֵל בְגָלוֹתָא וְסְבָלִין כָּאַבִין וְצָעָרִין וּכְמָה
בִּישֵין, כְּדִ אַתְגַהָר לֹוּן יְמָמָא וַיִּתְיַיֵּן לֹוּן בִּיְחָא, כְּדִין
יִסְתְּפָלוּן וַיְכַאֲבוֹן בְגַרְמִיָּהוּ מִפְמָה בִּישֵין וְצָעָרִין דְסְבָלוּ
וַיִּתְמַהּוּ עַלְיִיהָו. בְגִין כֵּה וַיְזַרֵח לֹו הַשְּׁמֶשׁ. דְהַהוּא זְמָנָא
דִּבִּיְחָא, וְכְדִין וְהַוָּא צָוַלְעַ עַל יַרְכָו אַתְכָאֵב וְצָעִיר
גַּרְמִיָּה עַל מָה דַעֲבָר.

וְאֵיתָו כְּדִ אַסְתָלִיק קְדָרוֹתָא דַשְׁתָרָא כְּדִין אַתְתָקָף
וְאַתְאַחַיד בֵּיה דְכֶד אַתְחַלֵש חִילִיה, דְלִית לֵיה
שׁוֹלְטָנוֹתָא אֶלְאָ בְלִילִיא, וַיִּעַקְבָן שׁוֹלְטָנוֹתָה בִּימָמָא.
וְעַל דָא אָמַר וַיִּאמַר שְׁלַחֲנִי כִּי עַלְהָ הַשָּׁחָר, דְהָא אָנָא
בְרִשְׁוֹתְךָ קְאִימָנָא, וְהָא אָתְמָר וְאוֹקְמוֹתָה:

(על כן לא יאכלו בני ישראל את גיד הנשה וגנו, כי נגע בכך יירק יעקב, בגיד הנשה, דאפיקלו בהנהה אסיר ואפיקלו ליהביה לכלבא. ואפמאי אקרי גיד הנשה. בלומר גיד דאייהו מנשה לבני נשא לפולחנא דמאיריהן, ותמן הוא יציר הרע רבע.

וכיוון דאתפרק עם יעקב לא אשכח אתר דיכיל לאתפרק עליה דיעקב, בגין דכל שייפוי גופא סייעו ליעקב, ובכלחו הו תקיפין ולא הו בTHON חולשא, מה עבר, וינגע בכך ירכו בגיד הנשה, בזיניה ביציר הרע דאייהו זיניה ואתריה, ומתמן אני יציר הרע על בני נשא.

ובגין בר אמורה אוריתא לא יאכלו בני ישראל את גיד הנשה. במה דאמרו חכמיה, בשיפין דבר נesh דרמי לעילא אי טב. ואי ביש, ביש. ובגין בר כל שייפה מתקיף שייפה. ודאי גיד הנשה מתקיף ליציר הרע דהוא זיניה, ובני ישראל לא יאכלו ליה, דלאו איןון מסטריה ומזיניה. אבל עמי עובדי עבודה זורה, יאכלו ליה, דאייהו מסטריא ומזינא דמלאכა דלהון דאייהו סמא"ל בגין לתקפא לbehon. בגין דאית בבר נesh רמ"ח שייפין לקלבל רמ"ח פקידין דאוריתא דאייהו למעבד אתייהבו, ולקלבל רמ"ח מלאכין דאתחלבשת behon שכינטא ושםא דלהון בשמא דמאיריהן.

ואית בבר נesh שס"ה גידין ולקלבל hon שס"ה פקידין דלאו איןון אתייהבו למעבד ולקלבל שס"ה יומי שתא, והא תשעה באב חד מנהון דאייהו לקלבל סמא"ל דאייהו חד מאינון שס"ה מלאכין (נ"א יומין). ובגין בר אמורה אוריתא לא יאכלו בני ישראל את גיד הנשה. א"ת, לאסגאה תשעה באב דלא אבלין ביה ולא שתין. ובגין בר חזא קודשא בריך הוא בלא ונרמז behon רמ"ח ליעקב, ויאבק איש עמו, בכל יומי שתא ובכל שייפין דיעקב ולא אשכח בר ההיא גיד הנשה, מיד תשש חיליה דיעקב, וביום שתא אשכח يوم תשעה באב דביה אתתקוף ואתגורר דינא עלנא ואתחרב بي מקדשא, ובכל מאן דאכילת תשעה באב באילו אכילת גיד הנשה). **רבי חייא אמר, אל מלא לא אתחלש חילא** (נ"א דאתה) **דא דיעקב, אתקאים יעקב לגביה ואתבר חילא דעתו** **לעילא ותתא.**

רבי שמעון פתח ואמר, (יחזקאל א) **במראה הקשת אשר יהיה בענן ביום הגשם כן מראה הפגה סביבה הויא מראה דמות בבוד כי ואראה ואפל על פני וגנו.** הא קרא:

אתמר. אבל תא חזי, דהא כתיב, (דברים כ) ולא קם נבייא עוד בישראל במשה. מה בין משה לשאר נבייאי עלמא. משה אסתכל באספקלרייא דנהרא, שאר נבייאי לא הו מסתכלי אלא באספקלרייא (ד"ג גנ"א ט"א) שלא נהרא. משה תהוה שמע וקאים על רגלו, וחיליה אתתקף, והויה ידע מלאה על בורייה, כמה דכתיב, (במדבר יט) ומראה ולא בחידות. שאר נבייאי הו נפלין על אנפייהו ואתחלש חילא דלהון ולא הו יכולין לקיימא על בורייה דמלחה. מאן גרים לוון דא בגין דכתיב כי נגע בכה ירך יעקב והוא צולע על ירכו.

ובכל אינון נבייאין לא יכולו לקיימא על מה דזמין קידשא בריך הוא לمعد ליה לעשו, בר עובדיה נביאה דתוה גיורא דאתמי מسطרא דעשו, דא קאים בקיומיה עלייה דעשו ולא אתחלש חיליה.

ועל דא כל שאר נביאי אתחלש תוקפיהו ולא הו יכולין לאתקיימא לקבלה מלאה על בורייה בדקאיאות, מי טעם, בגין כי נגע בכה ירך יעקב בגין הפשה, דנסיב ושאייב כל חילא דירכა, ועל דא אתרבר חילא דירכא ואשתאר צולע על ירכו. דהא כל נבייאין דעלמא לא יכולו לאדקא ולקיימא ביתה.

תא חזי, נבייאין כלחו בר משה לא קיימו בתוקפיהו

פְּדָקָה חִזְיָה. וּמְאָן דָּלָעַי בָּאוּרִיתָא וְלִיתָ מְאָן דָּסְמִיךְ לֵיהּ
וְלֹא אָשְׁתַּכְחָה מְאָן דָּאֲטִיל מְלָאֵי לְכִיסְיָה לְאַתְּתִּקְפָּא. עַל
דָּא אוּרִיתָא קָא מִשְׂתְּפָחָא בְּכָל דָּרָא וְדָרָא וְאַתְּחַלֵּשׁ
תוֹקְפָא דָאָרִיתָא פֶּל יוֹמָא וַיּוֹמָא, בְּגַין דְּלִיתָ לֹזָן לֹאִינְנוֹן
דָּלָעָן בָּה עַל מָה דָּסְמִיכִין, וּמְלָכָו חִיְּבָא אַתְּתִּקְפָּא בְּכָל
יוֹמָא וַיּוֹמָא. תָּא חִזְיָה, כִּמָּה גְּרִים חֹבָא דָא, וּבְגַין דְּלִיתָ
(לוֹזָן) מְאָן דָּסְמִיךְ לָאוּרִיתָא פְּדָקָה יָאוֹת אִינְנוֹן סְמִיכִין
חַלְשִׁין, וְגַרְמִין לְאַתְּתִּקְפָּא לְהַהְוָא דְּלִיתָ לֵיהּ שָׁוּקִין
וְרְגִלִּין לְקִיְּמָא עַלְיָהוּ.

פָּתָח וְאָמֵר, (בראשית ג') וַיֹּאמֶר יְהוָה אֱלֹהִים אֶל הַבָּחָשׁ כִּי
עֲשִׂיתْ זֹאת אָרוֹר אַתָּה מִכֹּל הַבָּהָמָה וְגוּ עַל גְּחוֹנָךְ
תַּלְךְ. מַאי עַל גְּחוֹנָךְ תַּלְךְ. דָא תָּבָרוּ סְמִיכִין דִּילִיהּ וְקַצְיָצִין
רְגִלוֹי וְלִיתָ לֵיהּ עַל מָה דָקָאים. כִּד יִשְׂרָאֵל לֹא בְּעָן
לְסְמִיכָא לֵיהּ לָאוּרִיתָא, אִינְנוֹן יְהִבִּין לֵיהּ סְמִיכִין וְשָׁוּקִין
לְקִיְּמָא וְלְאַתְּתִּקְפָּא בָּהָה.

תָּא חִזְיָה, כִּמָּה עֲקִימָו וְחַכְמָיו אַתְּחַפְּם בְּהַהְוָא לִילִיאָ
הַהְוָא דָרְכִּיב נְחַשׁ לְקַבְּלִיהּ דִיעָקָב, דָהָא אִיהוּ הַהָה
יְדֻעַ דְּכַתִּיב, (בראשית כ') הַקּוֹל קוֹל יַעֲקֹב וְהַיְדִים יְדֵי עָשָׂו.
וְאֵ פְּסִיק קָלָא דִיעָקָב כְּדִין וְהַיְדִים יְדֵי עָשָׂו. בְּגַין כֵּה
אָסְתַּפְּלָל לְכָל סְטְרִין לְאָבָא שָׂא לֵיהּ לִיעָקָב וְלְאָפְסָקָא
קָלִיהּ.

וְחַמָּא לִיה תָקִיף בְּכָלָא. דְרוֹעֵין מִסְטוֹרָא דָא וּמִסְטוֹרָא
דָא דָאִינוּן תָקִיף גּוֹפָא דָא תָקִיף בְּיַיִיחָו, וְחַמָּא
תוֹקֵפָא דָאָרִיתָא וְאַתְקִיף בְּכָלָא, כְּדִי וַיַּרְא כִּי לֹא יִכּוֹל
לֹו. מָה עֲבָד, מִיד וַיַּגַּע בְּכָה יַרְכּוֹ, דָא תָחָבָם לְקַבְּלִיה.
אָמַר כִּיּוֹן דָאָתְבָרוֹ סְמִכִּין דָאָרִיתָא, מִיד אָרִיתָא לֹא
אַתְקִיף. וּכְדִין יַתְקִify מָה דָאָמַר אָבוּהָוּן, הַקּוֹל קָוָל
יַעֲקֹב וְהַיְדִים יָדִי עָשָׂו. (בראשית כ) וְהַיָּה בְּאַשְׁר תָּרִיד
וּפְרָקָת עַלְוֹ מַעַל צְוָארָה.

וּבְדָא אַתְחָבָם לְקַבְּלִיה דַיַּעֲקֹב דָהָא בְּגַיִן דִיְתָבָר חִילָא
דָאָרִיתָא אָזִיל וְאַתְקִיף עָשָׂו. וּכְדִ חַמָּא דָלָא
יְכַיל לָה לָאָרִיתָא, כְּדִין חַלִישׁ תָוקֵפָא דָאִינוּן דָסְמִכִּין
לָהּ, וּכְדִ לֹא יִשְׁתַּבְחָה מָאֵן דָסְמִיךְ לָאָרִיתָא, כְּדִין לֹא
יְהָא קָוָל קָוָל יַעֲקֹב וְיַהְוֹן יָדִים יָדִי עָשָׂו.

וּכְדִ חַמָּא יַעֲקֹב הָכִי פְד סְלִיק צְפָרָא, אַתְקִיף (יעקב) בַּיִת
וְאַתְגָּבָר עַלְיהָ עד דָאִיהוּ בְּרִיךְ לִיה וְאוֹדֵי לִיה עַל
אִינוּן בְּרָכָאָן, וְאָמַר לִיה לֹא יַעֲקֹב יָאָמַר עוֹד שְׁמַךְ כִּי
אָמַר יִשְׂרָאֵל, לֹא יַעֲקֹב בְּעָקִימָו אֶלָא בְּגַאותָה וְתוֹקֵפָא
דְלִית מָאֵן דִיְכַיל לָהּ.

וְתַא חֹזֵי, מַהָאֵי בְּחַש כִּמָה חִילִין מִתְפִרְשָׁן לְכָל סְטָר
וְאַשְׁתַּבְחָה בְּעַלְמָא לְגַבִּי בְּגַיִ נְשָׂא. וּבְעִינָן לְקַיִימָא
לְהַהְוָא גִיד הַנְּשָׂה, דָאָף עַל גַב דְקָרִיב בַּיִת הַהְוָא דְרָכִיב
עַל חֹווֹיא קִיִים אִיהָו, וְאַתְקִify בְּגַוּן וְלֹא אָתְבָר.

וְחִילָּא בְּעִין לְאַתְקָפָא בְּעַלְמָא וְלְאַחֲזָה כִּי שְׁרִית
עִם אֱלֹהִים וְעִם אֲנָשִׁים וְתוֹךְלָ. וְכֵד חָמֵי דָהָא
לֹא אַתְבָּר וְלֹא אַתְאַכְּל הַהֹּוֹא אֶתֶּר, כִּדְין אַתְבָּר חִילִּיה
וְתוֹקְפִּיה (ד"ג גנ"א ע"ב) וְלֹא יִכְּל לְאַבָּא שָׂא לְבָנוֹי דִיעָקָב. וְעַל
דָּא לֹא בְּעִין לְמִיחָב דּוֹכְתָּא לְבָרִיִּיתָא דְעַלְמָא לְמִיכְל
לִיה וְלֹא לְאַתְאַכְּלָא פָלָל.

רַבִּי יִסָּא סְבָא דְרִישׁ, כִּי נָגָע בְּכָה יִרְךְ יַעֲקֹב. פָתִיב הַכָּא
כִּי נָגָע בְּכָה, וּכְתִיב הַתָּם (בְּמִדְבָּר ט') כָּל הַנָּגָע בְּמַת
בְּנֶפֶשׁ הָאָדָם (יטמָא) וְגו'. מָה לְהַלֵּן מַסְאָבָא אוֹף הַכָּא נִמְיָא
מַסְאָבָא, דְסָאִיב הַהֹּוֹא אֶתֶּר, וּמְאַתָּר מַסְאָבָא לִיתְלֹן
(לְאַתְקָנָא) לְאַתְהָנָה מִפְּיה כָל, כָּל שְׁפָנו בְּאֶתֶּר דְקָרִיב
הַהֹּוֹא סְטָר מַסְאָבָא, וְאוֹרִיִּיתָא לֹא קָאָמֵר אֶלָּא כִּי נָגָע,
וּכְתִיב וַיָּגַע בְּכָה יִרְכֹּו, כִּמָה דָאָת אָמֵר, (בְּמִדְבָּר ט') וְכָל
אֲשֶׁר יָגַע בּוֹ הַטָּמָא יִטָּמָא, בְּרִיךְ רְחַמְנָא דִיהִיב אוֹרִיִּיתָא
לִיְשָׁרָאֵל לְמַזְכִּי בָה בְּעַלְמָא דִין וּבְעַלְמָא דָאָתִי כִּמָה
דְכְתִיב, (משלי ג) אַרְך יָמִים בִּימִינָה בְּשָׁמָאלָה עַשְׁר וּכְבוֹד:
וְהֹוֹא עַבְר לְפָנֵיהם וַיִּשְׁתַחַוו אֶרְצָה שְׁבָע פָעָמִים עַד
גִּשְׁתּוּ עַד אֲחֵיו. רַבִּי אַלְעֹזֵר פָתָח וָאָמֵר, (שמות ל)
כִּי לֹא תִשְׁתַחַוו לְאֵל אַחֲר כִּי יִי קְפָא שָׁמוֹ. וּכִי יַעֲקֹב
דָאְיהָו שְׁלִימָא דָאָבָהוּ דְאַתְבָּרִיר חַוְלָקָא שְׁלִימָתָא
לְקוֹדְשָׁא בְּרִיךְ הוֹא וְאְיהָו אַתְקָרִיב לְגַבִּיהָ יִתְיַר, (ס"א

וְאֲשֶׁתְּלִים לְעֵילָא וְלִתְתָּא) הִיְהּ סְגִיד לִיהּ לְהַהְוֹא רְשֻׁעָה
דַעַשׂ דָאִיהּ בְּסֶטֶרֶא דָאֵל אַחֲרָה, וּמְאֹן דְסְגִיד לִיהּ סְגִיד
לְאַל אַחֲרָה. אֵי תִימָא בְגִין דָאָמְרוּ תַעַלְאָ בְעַדְגִיהּ סְגִיד
לִיהּ, לֹאָוְהַבְיִהְךְ. דָהָא עָשָׂו בְּאֵל אַחֲרָה תֹוֹתָה, וַיַּעֲקֹב לֹא
יִסְגּוֹד לְהַהְוֹא סֶטֶרֶא וְלְהַהְוֹא חַוְלָקָא פֶלֶל.

(פתח רבי אבא ואמר) **אֵלָא בְתִיב,** (শמו אל א כה) **וְאִמְרַתֶּם כֵה לְחֵי**
וְאַתָּה שְׁלוּם וּבֵיתְךָ שְׁלוּם וְכָל אֲשֶׁר לְךָ שְׁלוּם. וְהָא
את אמר דאסיר (ד"א לא"ג ליה) **לְאַקְדוּמִי לְהֹו שְׁלָם לְרַשְׁיָעִיא,**
ובכיוון דאסיר היכי **אֲשֶׁר חָנָא דָדוֹד** אמר האי קרא לנבל,
אֵלָא הָא אוֹקְמוֹתָה (שמות כב ב) **דְלַקּוֹדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא קָאָמֵר,**
בְגִין לְקַשְׁרָא לִיהּ לְחֵי. וְחַשְׁיבָּנְבָל דְעַלְיהָ קָאָמֵר.

כְּגִוּונָא דָא (בראשית יט) **וַיִּשְׁתַּחַוו יִשְׂרָאֵל עַל רֹאשׁ הַמִּטְהָה,**
וּכְיַיְלָגְבֵי דְבָרִיהָ סְגִיד. **אֵלָא לְאַתְּרִיהָ דְשִׁכְינָתָא**
קָא פָרָע וְסְגִיד, אָוֹפָהָכָא, וְהָוָא עַבְרָר לְפָנֵיכֶם. מַאי
וְהָוָא, דָא **שִׁכְינָתָא עַלְלָה דְהֹוָה אַזְלָא קְמִיהָ** (בריט), וְדָא
הָוָא **בְּטִירָו עַלְלָה.** **כִּיּוֹן דְחָמָא יַעֲקֹב,** אמר, **הָא עִידָן**
לְסִגְדָא לְגַבִּיהָ דְקֹדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא דְהֹוָה אַזְוֵיל קְמִיהָ.

פָרָע וְסְגִיד שְׁבָע זְמִינָה עד גְשָׁתוֹ עד אֲחֵיו, **וְלֹא בְתִיב**
וַיִּשְׁתַּחַוו לְעַשְׂוֹ. **אֵלָא כִּיּוֹן דְחָמָא דָהָא קֹדְשָׁא**
בְּרִיךְ הוּא אַזְלָא קְמִיהָ, **כְּדִין סְגִיד לְקַבְלִיהָ.** **בְגִין דָלָא**
לְמִיחָב יָקֵר לְמִסְגֵד לְאַחֲרָא בְּרַמְגִיהָ, **וְכָלָא אִיהּ בְּדַקָּא**

יאות. זֶכְאֵין אַינְנוּ צְדִיקִיִּא דְכָל עַזְבָּדִיהוֹן דָקָא עַבְדִּי
בְגַין יָקָרָא דְמַאֲרִיהוֹן אֵיתָהו, וּבְגַין דָלָא יִסְטוֹן לִימִנָּא
וְלִשְׁמָאָלָא:

וַיְרִיצֵּן עָשָׂו לְקַרְאָתוֹ וַיַּחֲבֹקֵהוּ וַיִּפְלֵל עַל צְוֹאָרוֹ. צְוֹאָרוֹ
פְתִיב חָסֵר. וַיַּשְׁקֹהוּ וַיִּבְכוּ. רַبִּי יִצְחָק אָמֵר (ישעה נ)
וְהַרְשָׁעִים כִּים נְגַרְשָׁנִים בַּיּוֹם הַשְׁקָטָה לֹא יוּכְלָנִי וְנְגַרְשָׁנִים מִימִינֵי
רֶפֶשׁ וְטִיטָה, הָאִי קָרָא אַפְתָמָר. וּמַלְיִי דָאוּרִיתָא, פָמָה רַזִין
עַלְאֵין אִית בָהוּ מִשְׁנְגִינִין דָא מַנְדָא, וְכָלָא חָד.

וְהַרְשָׁעִים כִּים נְגַרְשָׁנִים בַּיּוֹם הַשְׁקָטָה לֹא יוּכְלָנִי, דָא עָשָׂו דְכָל
עַזְבָּדוֹי בְּרַשְׁיוּ וּבְחִיּוּבָא, דָהָא כְּדָא תָא
לְגִבְיהָ דִיַּעֲקֹב, עַזְבָּדוֹי לֹא הוּוּ בְשָׁלָם, וַיִּפְולֵל עַל צְוֹאָרוֹ,
חָד. צְוֹאָרוֹ דָא יְרוּשָׁלָם דָא יְהוָה צְוֹאָרוֹ דְכָל עַלְמָא. וַיִּפְלֵל
עַל צְוֹאָרוֹ, וְלֹא עַל צְוֹאָרוֹי. בְגַין דָתְרִין זְמִנִין אַתְחַרְיב
בַּיּוֹם קָדְשָׁא. חָד מִבְּבָל, וְחָד מִזְרָעִיהָ דִעְשָׂו, דָא פְּאִיל
גְּרָמִיהָ עַלְיהָ זְמָנָא חָדָא וְחַרְיבָּ לִיה. וַעֲלָדָא וַיִּפְלֵל עַל
צְוֹאָרוֹ חָד.

וַיִּשְׁ"קָהָגּוּ, נְקוּד לְעַילָה, דָלָא בְשִׁקְיָה בְּרֻעּוֹתִיהָ. וַתַּבְנֵן
מַאי דְכַתִּיב, (משל כ) בְּגַעֲתָרוֹת בְּשִׁיקּוֹת
שׁוֹגָנָא, דָא בְּלָעָם כְּדָבְרִיךְ לוֹן לִיְשָׁרָאֵל. דָהָא לֹא בְּרִיךְ
לוֹן בְּרֻעּוֹתָא דְלָבָא. אוֹפֵה הָכָא בְּעַתְרוֹת בְּשִׁיקּוֹת שׁוֹגָנָא,
דָא עָשָׂו.

אמֶר רְبִי יוֹסֵי, כְּתִיב (תהילים ג) קָוָמָה יְיָ הַשִּׁיעָנִי אֱלֹהִי כִּי
הַכִּית אֶת כָּל אֹוּבִי לְחֵי שְׁבִי רְשֻׁעִים שְׁבָרָת. וַתָּנוּ
אֶל תְּקִרֵּי שְׁבָרָת אֶלָּא שְׁרַבָּת. דְּהָא אֲסְגִּיאָו שִׁינוֹי
וְחַשִּׁיבָה לְנַשְּׁכָּא לֵיהֶן וּכְוּ.

וְעַל דָּא וַיְבָפּוּ, דָּא בְּכִי וְדָא בְּכִי, וַיָּקְמוּהָ חֶבְרִיָּא.
תָּא חִזֵּי, כִּמֵּה הָוָה (דף ג' עניב ע"א) לְבִיה וּרְעוּתֵיה דַעֲשׂו לְגַבֵּי
דִּיעָקָב, דְּהָא אֲפִילוּ בְּהַהוּא שְׁעַתָּא חַשִּׁיבָה לְאַרְךָ
זָמְגִּין (ס"א לאורה דיוומי) לְמַעַבֵּד לֵיה בִּישֵּׁין וּלְקַטְּרָגָא לֵיה,
וְעַל דָּא וַיְבָפּוּ. דָּא הָוָה בְּכִי, דָּלָא הָוָה חַשִּׁיבָה לְאַשְׁתָּזְבָּא
מִן יָדוֹ. וְדָא הָוָה בְּכִי, בְּגִין דָּא בּוֹי הָוָה קְיִים וְלֹא יְכַל
לֵיה.

אמֶר רְבִי אָבָא וְדָאי אֲתַחַלֵשׁ רַוְגַּזְיָה דַעֲשׂו בְּשַׁעַתָּא
דְּחַמָּא לֵיה לְיַעַקָּב. מַאי טַעַמָּא, בְּגִין דְּהָא אֲסְתָּכָם
בְּהַדִּיה הַהוּא מִמְּנָא דַעֲשׂו. וְעַל דָּא לֹא יְכַל עָשָׂו
לְשִׁלְטָה בְּרוֹגְזִיה, דְּהַכִּי כָּל מַלְיָן דְּהָא עַלְמָא תַּלְיָין
לְעַילָּא. וּכְדָא אֲסְתָּכָמוּ לְעַילָּא בְּקַדְמִיתָא אֲסְתָּכָמוּ לְתַתָּא.
שְׁלַטְנוֹתָא לֹא אוֹאִיהָ לְתַתָּא עד דְּאִיתִיהָבָשׁ שְׁלַטְנוֹתָא
לְעַילָּא, וּכְלָא דָא בְּדָא תַּלְיָיא:

יַעֲבֵר נָא אַדְגִּי לְפָנֵי עֲבָדוֹ וְאַנְיִ אֲתַבְנָהָלה לְאַטִּי וְגוֹ.

אמֶר רְבִי אַלְעָזָר, הַיִּנוּ דָקָא מַרְיָנָן בְּקַדְמִיתָא
דִּיעָקָב לֹא בְּעַא הַשְּׁתָּא אַיְנוּ בְּרַכָּאָן קְדָמָאִי דְּבָרְכִּיה

אָבוֹי. (ס"א בְּגִין דְּכַתִּיב, (אי' ג) טֹב לְגֹבר כִּי יִשְׂא עַל בְּנֵעוֹרִיו. וּכְתִיב (מִשְׁלֵי ל' א) וְתַשְׁחַק לְיֻם אַחֲרוֹן) וְעַדְיִין לֹא אַתְקִימָנו בֵּיה אֲפִילוּ חַד מִבְּיִיחָנו. בְּגִין דְּסָלִיק לוֹז לְסֹוף יוֹמִיא בְּשַׁעַתָּא דְּאַצְטָרִיכָו לְבָנוֹי לְגַבֵּי כָּל עַמְּינָה דְּעַלְמָא.

וּבָגִין כֵּךְ בְּשַׁעַתָּא דְּאָמֵר עַשׂו נְסֻעָה וְגַלְבָה, וְגַפְלוֹג הָאֵי עַלְמָא כְּחַדָא וְגַשְׁלֹוֹט כְּחַדָא. מַה אָמֵר, יַעֲבֵר נָא אָדָנִי לִפְנֵי עַבְדוֹ. יְקִדִים עָשׂו שְׁלַטְבִּיה הַשְׁתָא בְּהָאֵי עַלְמָא. יַעֲבֵר נָא, כַּמָה דָאָת אָמֵר, (מִיכָה ב) וַיַּעֲבֹר מַלְכָם לִפְנֵיהם וַיַּיְבַּרְאָשָם, אֲקָדִים אֲגַת שְׁוֹלְטָנוֹתָךְ בְּקַדְמִיתָא בְּהָאֵי עַלְמָא, וְאַנְיַ אַתְנַהֲלָה לְאַטִי. אָנָא אַסְלָק גַּרְמִי לְהָהּוּא עַלְמָא דָאָתִי וְלְסֹוף יוֹמִיא לְאַיְנוֹן יוֹמִיא דְּאַזְלִין?

לְרַגֵּל הַמְּלָאָכה, מַאן מְלָאָכה. דָא אַסְפְּקָלְרִיא דְלָא נְהָרָא דְבָה אַתְעַבֵּיד עַבְיִדְתָא דְעַלְמָא. אֲשֶׁר לִפְנֵי, דָא הִיא מִן קָדָם יִי בְּכָל אַתָּה. וּלְرַגֵּל הַיְלָדִים, דָא הַוָּא רֹזָא דְכַרְוּבִים, לְאַחֲזָה רֹזָא דְמַהִימָנוֹתָא דְאַיְהוּ אַתְדַּבֵּק בְּהָה.

עַד אֲשֶׁר אָבָא אֵל אָדָנִי שְׁעִירָה, אֲנָא אַסְבּוֹל גְּלוּתָא דְיַלְךָ עַד דִּיִיתִי וַיִּמְטֵי זְמָנָא דִילִי לְשַׁלְטָה עַל הַר עַשָּׂו, כַּמָה דָאָת אָמֵר, (עֲובָדִיה א) וְעַלְוּ מַושְׁיעִים בְּהָר צִיּוֹן לְשִׁפְט אֶת הַר עַשָּׂו, וּכְדִין וְהִתְהַלֵּת לִי הַמְּלֹוכָה:

וַיַּעֲקֹב נִסְעָה סְפֻתָּה וַיַּבְן לֹו בֵּית וַיִּמְקַנֵּהוּ עַשְׂה סְפֻתָּה עַל
כֵּן קָרָא שֵׁם הַמָּקוֹם סְפֻות. רַبִּי חַיָּא פָּתָח וָאמַר,
(תהלים כב) שִׁיר הַמְּעוֹלֹת לְשֶׁלֶマָה אָم יְיָ לֹא יִבְנֶה בֵּית וְגוּ,
אָמ יְיָ לֹא יִשְׁמֶר עִיר וְגוּ. תֵּא חַזִּי, בְּשֻׁעַתָּא דְּסָלִיק
בְּרַעֲוַתָּא דְּקוֹדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְמַבְּרִי עַלְמָא, אַפִּיק (טו א)
מְבוֹצִיאָה דְּקִרְדִּינּוֹתָא חַד קְטוּרָא, וְאַתְּלָהִיט מְגֹו חַשּׁוּכָא,
וְאַשְׁתָּאָר בְּסָלִיקָא. וְגַחְתָּא לְתַתָּא, הַהִיא חַשְׁבָּה לְהִיט
(ואתלהיט) בְּמַהָּ שְׁבִילֵין אוֹרְחֵין דְּקִיְקֵין רְבִרְבָּן, וְאַתְּעַבֵּיד
בֵּיתָא דְּעַלְמָא.

הָאִי בֵּיתָא אִיהוּ גּוֹ אַמְצָעִיתָא דְכָלָא, כִּמֵּה פָּתָחִין
וְאַדְרִין לֵיהֶ סְחוֹר, דּוֹכְתִּין עַלְאַיִן קְדִישִׁין,
תִּמְןָן מִקְנֵנִי צְפְּרִי שְׁמִיא, כָּל חַד וְתֵד לְזִינִית. בְּגֻווִּיה נְפִיק
חַד אִילְגָּא רְבִרְבָּא וְתִקְיָף עַפְיִית וְאַנְבִּיה סָגִי, מְזוֹגָא
לְכָלָא בֵּיה. הַהּוּא אִילְגָּא סָלִיק לְעַנְגִּי שְׁמִיא וְאַתְּטִמְרִיב בֵּין
תְּלַת טּוּרִין, מְתֻחוֹת אִילְגָּא תְּלַת טּוּרִין גְּפִיק, סָלִיק
לְעַיְלָא בְּחִית לְתַתָּא.

הָאִי בֵּיתָא אַתְּשִׁקְיָא מִפְיָה, וְגַבְיוֹן בְּגֻווִּיה כִּמֵּה גְּנוּזִין
עַלְאַיִן דָּלָא אַתְּדַעַפְּ, בְּדָא אַתְּבִּנִי הָאִי בֵּיתָא
וְאַשְׁתְּכַלֵּל הַהּוּא אִילְגָּא אַתְּגַלְיָא בִּימָא, וְאַתְּפִסְיָא
בְּלִילִיא, וְהָאִי בֵּיתָא שְׁלַטָּא בְּלִילִיא וְאַתְּפִסְיָא בִּימָא.
בְּשֻׁעַתָּא דְּעַל חַשּׁוּכָא וְאַתְּקַטְּרִיב בֵּיה שְׁלַטָּא, וְכָל

פִתְחִין סְתִימִין מִכֶּל סְטְרִין, כִּדְין כִּמָה רֹוחִין פִרְחִין בָּאוּרִא, תָאִיבִין לְמַגְדָע וְלְמַיְעֵל בֵיה, וְעַלְיוֹן בֵין אִינְיוֹן צְפוּרִין, וְגַטְלִין סְהֻדוֹתָא, וְשַׂטְיִין וְחַמָּאן מֵה דְחַמָאן. עד דָאַתְעָר הַהוּא חַשּׁוֹכָא דָאַתְקָטִיר בֵיה, וְאַפִיק חַד שְׁלַהּוּבָא וְבַטְשׁ בְכָל פְטִישִׁין תְקִיפִין, וְפִתְחָ פִתְחִין, וְבַקָע טְפִרִין. סְלִקָא וְנַחַתָא הַהוּא שְׁלַהּוּבָא, וְבַטְשׁ בְעַלְמָא, וְאַתְעָר קָלִין לְעַילָא וְתַתָא.

כִּדְין חַד (דף ג' ערך ע"ב) כְּרוֹזָא סְלִיק, וְאַתְקָטִיר בָּאוּרִא, וְקָרִי, הַהוּא אוּרִא נַפְקָא מְגוּ עַמּוֹדָא דְעַנְנָא דְמַדְבָחָא פְנִימָה, וּכְדָ נַפְקָא אַתְפַשְׁט בְאַרְבָע סְטְרִי עַלְמָא. אַלְפִין קִיִימִין מְסֻטָרא דָאַיהו שְׁמַאלָא, וּרְבוֹא רְבוֹזָן קִיִימִין מְסֻטָרא דָאַיהו יְמִינָא, וּכְרוֹזָא קָאִים בְקִיִימָה. קָרָא בְחִיל וְאַכְרִיז, כִּדְין כִּמָה אִינְיוֹן דְמַתְקָנִי שִׁירָתָא וְפְלַחִין פּוֹלְחָנָא, וְתַרְין פִתְחִין פִתְחִיה. חַד לְסִטְרָה דְרוֹמָא, וְחַד לְסִטְרָ צְפָוָן.

סְלִקָא הָאִי בִיתָא וְאַתְיָהִיבָת וְאַתְקָטָרָת בֵין תַרְין סְטְרִין, וְשִׁירִין מְזֻמָרָן וְתוֹשְׁבָהָן סְלִקִין. כִּדְין עַל מָאֵן דַעַל בְלַחִישָא, וּבִתָא מַתְלַחְטָא בְשִׁית בְהָוִרִין, נְהָרִין זַיָּא לְכָל סִטְרָ, וּנְהָרִין דְבּוֹסָמָא בְפִקִין. וְאַתְשִׁקְיִין כָל חַיּוֹת בָּרָא, כִּמָה דָאַת אִימָר (תְהִלִים ק) יִשְׁקוּ

כל חיתו שדי ישברו פראים צמאם וגוו. וזרמיין עד דסלקא צפרא. וכד סלקא צפרא כדין ככבייא ומזלי שמייא וחיליהון כליהון משבחון ואמרי שירתא, כמה דעת אמר, (אייב לה) ברן יחד ככבי בקר ויריעו כל בני אלהים. תא חזי (תהלים קכו) אם ה' לא יבנה בית שווא עמלו בוגנו בו. אם יי לא ישמר עיר שווא שקד שומר. אם יי וגוו, דא מלכא עלאה, באיהו בוגה להאי ביתא תדר ואטקין ליה, אימתי, כד סליקין רועיתין פולחנין מחתא כדקא יאות.

אם יי לא ישמר עיר, אימתי, בשעתא דאתחשכא ליליא, וסטרין מזינין שראן ושטאן בעלמא, ופתחין סתימין, ואנטנתר מכל סטרין דלא יקרב בית ערל ומסאבא, כמה דעת אמר (ישעה נב) לא יוסיףiba בך עוד ערל וטמא, זומין קודשא בריך הוא לא עברא לו מעולם.

מן ערל וממן טמא. אלא כלא חד, ערל וטמא. דא הוא דאתפתחא فيه ואזיל אבותריה אדם ואנתתיה, וגרימו מותא לכל עולם. ואיהו דמסאיב האי ביתא, עד ההויא זמנא דיעבר ליה קודשא בריך הוא מעולם. בגין כך אם יי לא ישמר עיר, שווא ודא.

תא חזי, ויעקב נסע סכתה, אנטנתר לקבלה חולקיה

דְּמָה יִמְנוֹתָא. מַה כְּתִיב לְעַילָּא, וַיִּשְׁבֶּן בַּיּוֹם הַהוּא עַשְׂוֵו
לְדַרְכּו שְׁעִירָה, וּכְתִיב וַיַּעֲקֹב נִסְעָה סְפֻתָּה. אֶלָּא כֹּל חַד
אַתְּפָרֵשׁ לְסִטְרָא דִילִיה, עַשְׂוֵו לְסִטְרָא דִשְׁעִיר. מִאן
שְׁעִיר, הָא הִיא אֲשָׁה זָרָה אֵל גָּבָר. וַיַּעֲקֹב נִסְעָה סְפֻתָּה,
הָא מִה יִמְנוֹתָא עַלְּאָה.

וַיִּבְנֶן לוּ בֵית, כַּמָּה דָאת אָמֵר, (ישעה ב) בֵית יַעֲקֹב. אָמֵר
רַבִּי אֶלְעָזֶר, דָאתָקִין תְּפִלָת עֲרָבִית כְּדַקָא יָאוֹת.
וְלִמְקִנְהוּ עַשְׂה סְפֻתָּה, שָׁאָר סְפֻתָּה לְגִנְטָרָא לוֹזָן וְדָא הַוָּא
חִוְלִיקִיה. וְכַדֵּין וַיָּבֹא יַעֲקֹב שְׁלָם. שְׁלָם מִכְלָא וְאוֹקְמוֹת.
וּכְתִיב, (תְּהִלִּים ע"ו) וַיְהִי בְשָׁלָם סְפָבוּ וְגּוּ וְאוֹקְמוֹת, וְכֹלָא רָזָא
חַדָּא. כְּדֵין אַתְּחַבֵּר עִמָּיה מִה יִמְנוֹתָא כַּד הַוָּה שְׁלָם כַּד
אַתְּעַטֵּר בְּדוּכְתִיה דָאתָזְזִי לִיה. וְכַדֵּין הָאֵי סְכָה אַתְּעַטְּרָת
בְּהַדִּיה, דַהֲוָה שְׁלָם מַאֲבָהָן, דַהֲוָה שְׁלָם מַבְנָוי, וְדָא
הַוָּא שְׁלָם. שְׁלָם לְעַילָּא שְׁלָם לְתַתָּא, שְׁלָם בְּשָׁמִיא שְׁלָם
בְּאַרְעָא. שְׁלָם לְעַילָּא דָאַיהוּ כְלָלָא דָאַבָּהָן, תְּפָאָרָת
יִשְׂרָאֵל. שְׁלָם לְתַתָּא בְּבָנוּ קְדִישָׁין. שְׁלָם בְּשָׁמִיא,
שְׁלָם בְּאַרְעָא, וְכַדֵּין וַיְהִי בְשָׁלָם סְפָבוּ וְאוֹקְמוֹת. מִיד מָה
פְתִיב וְפִצְאָה דִינָה בַת לְאָה, וְאוֹקְמוֹת חַבְרִיאָה.

תָא חַזִי, כַּמָּה דָרְגִין וְסִטְרִין מַתְפִרְשָׁן לְעַילָּא וּכְלָהוּ
מִשְׁבְּגִין דָא מִן דָא. חַיּוֹן מִשְׁבְּגִין אַלְיִין מַאֲלִין, אַלְיִין
מִקְטְּרִgin לְשִׁלְטָה עַל אַלְיִין וְלִמְטָרָף טְרִפִין כֹּל חַד וְחַד

לזיניה. מפטרא דרווחא מסאבא כמה דרגין מתפרשין, וכלחו במן לקטרגא אלין לקביל אלין, דהא כתיב (דברים ט) לא תחרש בשור ובחמר ייחדו, כד קא מתחברן מקטרגי עולם.

וთא חזוי, פיאונבתא דדרginin מסאביין לאו איהו אלא לkatruga בסטרין קדיישין. יעקב דאייהו קדיישא, כלחו במן ליה וקטרגו בתדיה. בקדמיתא נשביה חוויא, כמה דאת אמר ויגע בכף ירכו, השتا נשביה חמור. תמן איהו קאים לגבי חוויא, השטה שמעון ולוי דאתו מפטרא (דף ג' מג נ"א) דдинנא קשייא קיימו לגבייה דחמור ושליטו עלוי בכל סטרין ואתפפיא קמייהו. כמה דאת אמר ואות חמור ואות שכם בנו הרגו לפ' חרב. ושמעון דהוה (שור) מזלייה (אייה) שור, אתה על חמור וקטרג ביתה, בגין דלא יתחברון כחדא, ואשתפה איהו מקטרגא דיליה.

וכלחו אתי לקטרגא ליה ליעקב ואשתזיב, ולבתר איהו שליט עליהו. לבתר אתה שור ואשתלים בחמורים דכלחו מפטרא דחמור. יוסף דאייהו שור, ומצרים דאינון חמורים דכתיב בהו (יחזקאל כט) אשר בשר חמורים בשרם.

ועל דא לבתר בני יעקב נפלו בין אינון חמורים, בגין

דאָזְדוֹג שׂוֹר בַּהֲדִיהַה, וְנַשְׁכּוֹ לֹזֶן גְּרֵמְיָא וּבְשָׁרָא. עַד
דאָתָעָר לְוִי כְּמַלְקֵדְמִין וּבְדָר לְאִינְנוֹן חֲמֹרִים (ס"א דְּאָזְדוֹגָנוּ)
לְכְפִּיאָ לֹזֶן וַתְּבָרְתָּ תַּוקְפָּהּוֹן מַעַלְמָא, וְאַפִּיק לְשׂוֹר מַתְּמָן.
הַדָּא הוּא דְּכַתִּיב, (שמות יג) וַיַּקְחֵ מֹשֶׁה אֶת עַצְמוֹת יוֹסֵף
עַמּוֹ.

תָּא חַזִּי, כִּד אַתָּא שְׁמַעַן בְּקָדְמִיתָא עַל הַהְוָא חֲמֹר,
אַתָּעָר עַלְיָהּוֹן דָם דְּאַתְּגַזְּרוֹג, וְלַבָּתָר וַיַּהַרְגוּ כָל זָכָר.
כְּגֻונָא דָא עַבְדָ קְוִידְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עַל יְדָא דְּלָוִי, דָא
מֹשֶׁה. בְּאִינְנוֹן חֲמֹרִים בְּמִצְרָיִם. בְּקָדְמִיתָא דָם, וְלַבָּתָר
(שמות יג) וַיַּהַרְגֵ יְיָ כָל בְּכוֹר בָּאָרֶץ מִצְרָיִם וְגוֹ. הַכָּא בְּהָאִ
חֲמֹר כְּתִיב, וְאַתָּה כָל חִילָם וְאַתָּה כָל טְפָם וְאַתָּה כָל בְּהַמְּתָם
וְגוֹ. הָתָם בְּאִינְנוֹן חֲמֹרִים כְּתִיב, (שמות יט) כָלִי כְּסָף וּכָלִי
זְהָב וּשְׁמָלוֹת, וכְּתִיב, (שמות יט) וְגַם עֲרָב רַב עַלְהָ אַתָּם
וְצָאן וּבְקָר וְגוֹ.

וְשְׁמַעַן וְלוֹי, דָא קָאִים לְגַבֵּי הָאִי חֲמֹר, וְדָא קָאִים
לְגַבֵּי כָל אִינְנוֹן חֲמֹרִים, כָלְהָוּ בְעוֹ לְאַשְׁתַּתְפָּא
בְּהַדִּיה דִּיעָקֵב קְדִישָׁא וְאַתְּתָקֵנוּ לְבָשְׁכָא לֵיהֶן, וְאַיְהָ
בְּבָנָיו קָאִים לְגַבֵּי הָוּ וּכְיִיף לֹזֶן תְּחוּתִיה. הַשְׁתָּא דְעַשְׂוֵו
בְּשִׁיךְ לֵיהֶן וּלְבָנָיו, מַאן יְקוּם לְגַבֵּיהֶן, יְעָקֵב וּיְוֹסֵף. דָא
מִסְטְּרָא דָא וְדָא מִסְטְּרָא דָא. דְּכַתִּיב, (עובדיה א) וְהַיָּה בֵּית
יְעָקֵב אִשׁ וּבֵית יוֹסֵף לְהָבָה וּבֵית עָשָׂו לְקַשׁ וְגוֹ:

וַיָּסֹעַ וַיְהִי חֲתַת אֱלֹהִים עַל הַעֲרִים אֲשֶׁר סְבִיבוֹתֵיהֶם
וְלֹא רָדַפּוּ אַחֲרֵי בָנֵי יַעֲקֹב. אָמַר רַבִי יוֹסֵי כָּלָהוּ
הַוּ מִתְכְּגַשֵּׁי, וְכֵدְהּ הוּא חָגָרִי זִיְגִּי קָרְבָּא הַוּ מִרְתָּתִי
וְשָׁבְקִין לֹזֶן, וְבָגִין פֶּה וְלֹא רָדַפּוּ אַחֲרֵי בָנֵי יַעֲקֹב:
הַסִּרוּ אֶת אֱלֹהִים הַפְּכָר וְגוּ. הַסִּירּוּ אֶת אֱלֹהִים הַפְּכָר,
אַלְיִן אַינְנוּ דְנַטְלוּ מִשְׁכָם מִאֵנִי פְסָפָא וְדַהֲבָא
הַהְוָה חֲקִיק עַלְיָהוּ טֻעוֹן דְלָהּוּן. רַבִי יְהוּדָה אָמַר, טֻעוֹן
הַוּ מִכְסָפָא וְדַהֲבָא. וַיַּעֲקֹב אַטְמִין לֹזֶן תְּמִן, בָגִין דְלָא
יַתְהַנוּ מִסְטָרָא דַעֲבוֹדָה זָרָה, דָאָסִיר לִיהְ לְבָרָ נְשָׁ
לְאַתְהָנִי מִפְיהָ לְעַלְמִין.

רַבִי יְהוּדָה וַרְבִי חִזְקִיָה הַוּ אַזְלִי בָאַרְחָא, אָמַר רַבִי
חִזְקִיָה לַרְבִי יְהוּדָה, מַאי דְכַתִּיב, (שמואל ב יב) וַיַּקְהַ
אֶת עַטְרַת מִלְכָם מִעַל רָאשׁוֹ וּמִשְׁקָלָה כְּפֶר זָהָב וְאַבְןָ
יְקָרָה וְתָהִי עַל רָאשׁ דָוד. וְתַבִּינָן, שְׁקָנִץ בָנִי עַמּוֹן מִלְכָם
שְׁמִינִה. וְדָא הַוָּא עַטְרַת מִלְכָם. מַאי טֻמָּא וְתָהִי עַל רָאשׁ
דָוד. וַמַּאי טֻמָּא בְתִיב שְׁקָנִץ. דָהָא בְשָׁאָר טֻעוֹן
עַמְמִיא עֹזְבָּדִי עַבּוֹדָה זָרָה בְתִיב אֱלֹהִים העמים, אֱלֹהִים
אַחֲרִים, אֶל גָּבָר, אֶל אַחֲרֵ, וּבְהָאִי אָמַר שְׁקָנִץ חד.
אָמַר לִיה, וּבְכָל טֻעוֹן עַמְמִיא עֹזְבָּדִי עַבּוֹדָה זָרָה הַכִּי
קָרָא לֹזֶן קְוִידָשָׁא בְּרִיךְ הוּא, דְכַתִּיב, (דברים כג)
וְתַרְאוּ אֶת שְׁקוֹצִיהם וְאֶת גְּלִילֵיהם. וְמַה דָאָמַר וַיַּקְהַ אֶת

עטרת מלכום, דאייהו מלכום, הכי הוא ודי. אלא איתי הפתני עד שלא אתגייר, בדין אייה תבר לה לה הוא עטרת Daihyo מלכום, ההוא דיינא דחיקיק עלה ופוגים לה. בדין אייה עבר לה חיטר לאתהי מנה והות על רישייה. ותא חזי, שקיין בגין עמוון, חד חוויא בסורטא היה חיקיק על ההוא בתרא, ובגין לכך אקרי שקיין זוהמא.

רבי יצחק אמר, הסירו את אלהי הנבר, אלין שאר נשין דהו מייתיב גויהו כל נזובון דלהון. ועל דאת כתיב ויתנו אל יעקב את כל אלהי הנבר. אלין נשין, כל נזובון וכל טעון דדהבא וכספה. ויתמן אותן יעקב, בגין שלא (דף קמג ע"ב) יתפונ מסטרא דעבדה זרה כלל.

תא חזי, דיעקב גבר שלים בכלל היה, והוה מתדבק ביה בקדושא בריך הוא. מה כתיב, ונקומה ונעה בית אל ואעשה שם מזבח לאל העונה אותה ביום צרתי ויהי עמוני בדרכ אשר הלבתי, מיד ויתנו אל יעקב. מפואן דבאי בר נש לשבחא לקודשא בריך הוא ולאודה לה על נסין ועל טבאות שעמיה, הדא הוא דכתיב ויהי עמוני בדרכ אשר הלבתי.

תא חזי, בקדמיתה כתיב ונקומה ונעה בית אל וגוי, אכליל בנוי בהדריה. ולבדת כתיב ואעשה שם מזבח

ולא כתיב ונעשה. דאפיק לון מפללא דא, Mai טעמא, בגין דעליה הוה מלחה. יעקב אתקין תפלה ערבית, ודאי. ואיהו עבד מדבחא ועליה הוה מלחה, ובгин דאייהו עבר כל אינון עקtiny מן יומא דעריך קפיה דאחותה. הכתיב ויהי עמדוי בדרכ אשר הלכתי, ואינון אותו לברTER לעלמא. ועל דא לא עיל לון בהדייה. רבוי אלעזר אמר, מפאן מאן דיתעביד ליה נסא, איהו בעי לאודאה. מאן דאכילד נהמא בפטורא, איהו בעי לברכה, ולא אחרא דלא אכילד מיד:

ויבן שם מזבח וגוי, תא חזוי, כתיב ויבן שם מזבח, ולא כתיב (בוחני מדבח) דאסיק עליה בסכין ועלוון, אלא בגין אתקין ההוא דרגא אתחו לאתתקנא. מזבח לוי, לאתתקנא דרגא תחתה לחברא ליה בדרא עלה, ועל דא ויבן שם מזבח דא דרגא תחתה. לוי דא דרגא עללה. ויקרא למקום אל בית אל, שמא דא כשםא עללה. בגין דכד אתנהרא כדיין כאמה בתה וככלא חד. כי שם נגלו אליו האלים, בגין דאינון לא אשתקחו אלא בשכינתא, דהא שבעין הו דאינון משתקחי תדר בחדי שכינתא, ושבעין קתדראי שכיניה לשכינתא. ועל דא כי שם נגלו אליו האלים באטרה דא אתגלי, דהא כתיב והנה יי נצב עליו:

וַיַּעַל מָעָלוֹ אֱלֹהִים בָּمָקוֹם אֲשֶׁר דָּבַר אֲתָּהוּ, רַبֵּי שְׁמֻעוֹן אָמַר, מִכֹּאן דָּאַתְּעַבֵּיד רַתִּיכָא קָדִישָׁא בְּהָדִי אֲבָהָן. וְתָא חִזְׁיִ, יַעֲקֹב אִיהוּ רַתִּיכָא קָדִישָׁא עַלְאָה דְּקִיּוֹמָא לְאַנְגָּרָא לְסִיחָרָא, וְאִיהוּ רַתִּיכָא בְּלְחוֹדוֹי. הַדָּא הוּא דְכַתִּיב וַיַּעַל מָעָלוֹ אֱלֹהִים.

פָתָח וְאָמַר, (דברים ז) כִּי מֵגַּוִּיל אֲשֶׁר לוּ אֱלֹהִים קְרוּבִים אֲלֵיו כִּי אֱלֹהִינוּ בְּכָל קְרָאנוּ אֲלֵיו. תָא חִזְׁיִ, בָּמָה אִינּוּ חַבִּיבֵין יִשְׂרָאֵל קְמַי קְוִידָשָׁא בְּרִיךְ הוּא, דְלִילַת לְךָ עַם וְלִישָׁוֹן בְּכָל עַמִּין עוֹבֵד עֲבוֹדָה זָרָה דְעַלְמָא דָאִית לֵיהּ אֱלֹהָא דִישְׁמָע לֹזָן, בָּמָה דְקְוִידָשָׁא בְּרִיךְ הוּא זָמִין לְקַבֵּל אַצְלָותָהוּן וּבְעִוָּתָהוּן דִישְׂרָאֵל בְּכָל שָׁעַתָּא דְאַצְטְּרִיךְ לֹזָן לְמִשְׁמָעָא צָלָותָא דְאִינּוּ בְּעָזָן, בְּגַין הַהְיוֹא דְרַגְּגָא דְלָהּוֹן.

תָא חִזְׁיִ, יַעֲקֹב, קָרֵי לֵיהּ קְוִידָשָׁא בְּרִיךְ הוּא, יִשְׂרָאֵל. דְכַתִּיב לֹא יִקְרָא שָׁמֶךָ עוֹד יַעֲקֹב כִּי אִם יִשְׂרָאֵל יְהִי שָׁמֶךָ. וַיִּקְרָא אֶת שְׁמוֹ, מְאֹן וַיִּקְרָא, דָא שְׁכִינָתָא. בָּמָה דָאַת אָמַר וַיִּקְרָא אֶל מְשָׁה. וַיֹּאמֶר לוּ אֱלֹהִים. לְעַיל אָוקִימָנָא יִשְׂרָאֵל דָהָא אַשְׁתָּלִים בְּכָל כְּדָקָא יְאֹותָ, וּבְדִין אַסְתָּלַק בְּדַרְגִּיהָ וְאַשְׁתָּלִים בְּשָׁמָא דָא, וּעַל דָא וַיִּקְרָא אֶת שְׁמוֹ יִשְׂרָאֵל וְהָא אַתָּמָר.

רַבֵּי אַלְעָזָר וְרַבֵּי יוֹסֵי הוּא אַזְלִי בָּאַרְחָא, אָמַר רַבֵּי יוֹסֵי

לְרַבֵּי אֶלְעָזֶר, וְדֹאי הָא דָאָמַרְתָּ דַיּוֹקָב שְׁלֵימָא דְאַבָּהָן אִיהָו, וְאִיהָו אֲחִיד לְכָל סְטְרִיז, וְקָרָא שְׁמֵיה יִשְׂרָאֵל, וּכְתִיב לֹא יִקְרָא שְׁמֵךְ עוֹד יַעֲקֹב כִּי אָם יִשְׂרָאֵל יְהִי שְׁמֵךְ. וּכְתִיב וַיִּקְרָא אֶת שְׁמוֹ יִשְׂרָאֵל. אַמְּאֵי אַהֲרֹן קְוִדְשָׁא בָּרוּךְ הוּא וַיִּקְרָא לֵיהּ יַעֲקֹב בְּכָמָה זָמְנִין, וְכֹלֶא קָרְיוֹן לֵיהּ יַעֲקֹב בְּמַלְקָדְמִין. אֵי הַכִּי, מַהּוּ וְלֹא יִקְרָא שְׁמֵךְ עוֹד יַעֲקֹב.

אָמַר לֵיהּ שְׁפִיר קָא אָמַרְתָּ. פָּתָח וְאָמַר, (ישעה מב) יי' בְּגָבוֹר יֵצֵא כָּאִישׁ מִלְּחָמֹת יִעַר קְנָאתָה, הָאִי קָרָא אַוְקְמִינָה. אַבְלָתָא חֻזִּי, בְּגָבוֹר יֵצֵא, גָּבוֹר מִבְּעֵי לֵיהּ. כָּאִישׁ מִלְּחָמֹת, אִישׁ מִלְּחָמֹת מִבְּעֵי לֵיהּ.

אֶלְאָהָא אַתְּמָר יי' בְּכָל אַתְּרָ רְחָמִי אִיהָו, וְדֹאי (דף ק' ע"א) קְוִדְשָׁא בָּרוּךְ הוּא, יי' שְׁמֵיה אִיהָו, דְכַתִּיב, (ישעה מב) אָנָּי יי' הוּא שְׁמֵי, וְחַמִּינָן דְלֹזְמָנִין אַתְּקָרִי שְׁמֵיה אֱלֹהִים וְהָוָא דִינָא בְּכָל אַתְּרָ. אֶלְאָ בְזָמָנָא דְאַסְגִּיאָו זְכָאֵין בְּעַלְמָא, יי' שְׁמֵיה וְאַתְּקָרִי בְשָׁמָא דְרְחָמִי. וּבְזָמָנָא דְאַסְגִּיאָו חַיְבֵין בְּעַלְמָא, אֱלֹהִים שְׁמֵיה וְאַתְּקָרִי בְשָׁמָא דְאֱלֹהִים. כִּד בְזָמָנָא דַיּוֹקָב לֹא הָוָה בֵין שְׁנָאִין וְלֹא הָוָה בְּאָרְעָא אַחֲרָא, קָרֵי לֵיהּ יִשְׂרָאֵל. וּכִד הָוָה בֵין שְׁנָאִין, או בְּאָרְעָא אַחֲרָא קָרֵי לֵיהּ יַעֲקֹב.

אָמַר לֵיהּ, עַדְיַין לֹא אַתְּיִשְׁבָּא מֶלֶת. דְכַתִּיב לֹא יִקְרָא,

והא אָבִן קְרִיבָן לֵיה. וּמַאי דְּאָמָרְתָּ דְּכֶד תֹּוֹה בֵּין שְׁנָאִין אוּ בָּאָרְעָא אֲחֶרֶא קְרִי לֵיה יַעֲקֹב. תָּא חֹזֵי, כתיב, (בראשית ל) וַיַּשֵּׂבַע יַעֲקֹב בָּאָרְצָא מְגֻזֵּרִי אָבִיו בָּאָרְצָא כְּגַעַן, וְהָא לֹא תֹּוֹה בָּאָרְעָא אֲחֶרֶא.

אמָר לֵיה, הָא בְּקָרְמִיתָא אַתָּמָר, פָּמָה דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לוּזְמָנִין אַתְקָרִי יִי, וּלוּזְמָנִין אַתְקָרִי אֱלֹהִים. הָכִי נִמְיָן לוּזְמָנִין אַקְרִי יִשְׂרָאֵל וּלוּזְמָנִין אַקְרִי יַעֲקֹב וְכֵלָא בְּדָרְגֵי יִדְיעָן. וּמָה דְּאַתָּמָר לֹא יַקְרָא שְׁמָךְ עוֹד יַעֲקֹב, לְאַתִּישָׁבָא בְּשָׁמָא דָא.

אמָר לֵיה, אי הָכִי, הָא כתיב, (בראשית י) וְלֹא יַקְרָא עוֹד אֶת שְׁמָךְ אֶבְרָם וְהִיָּה שְׁמָךְ אֶבְרָהָם. אָמָר לֵיה, הַתִּמְמָן כתיב וְהִיָּה. וּעַל דָא קִיּוֹמָא בְּהַהוֵּא שְׁמָא. אַבְלָה הַכָּא לֹא כתיב וְהִיָּה, אֶלָּא כִּי אִם יִשְׂרָאֵל יְהִיָּה שְׁמָךְ. וְלֹא כתיב וְהִיָּה שְׁמָךְ יִשְׂרָאֵל, וְאֲפִילוּ בְּזָמָנָא חֲדָא סָגֵי לֵיה, כָּל שְׁפֵן דְּלוּזְמָנִין כֵּה וּלוּזְמָנִין כֵּה. וְכֵד אַתְעַטְרוּ בְּנוֹי בְּכָהָגִי וּלְיוֹאִי וְאַסְתַּלְקוּ בְּדָרְגֵי עַלְאַיִן, כְּדֵין אַתְעַטְרָה בְּשָׁמָא דָא תְּדִיר.

עד דְּהָוו אַזְׁלִי, אָמָר לֵיה רַבִּי יוֹסֵי לַרְבִּי אַלְעֹזֶר, הָא אַתָּמָר דְּכֶד מִיתָּת רְחֵל נְטָלָא בִּתְאָמָן דְּאַצְטְּרִיךְ לְאַתְתִּקְנָא בְּתְּרִיסָר שְׁבָטִין בְּדָקָא יְאוֹת. אַמָּאי מִיתָּת רְחֵל מִיד, אָמָר לֵיה, הָא לְמַהָוִי שְׁכִינָתָא מִתְעַטְרָא

פְּדָקָא יִאֲוֹת וְלֹמַהֲיוֹ אֵם הַבְּנִים שֶׁמְחָה וּבֵיהֶ שְׁרִיאָ (לעילא)
לְבַטְלָא בֵּיתָא וְלְאַתְקָנָא. וְעַל דָּא בְּגִימִין הוּא פְּדָיר
בְּמַעֲרָב וְלֹא בְּסְטָרָא אַחֲרָא.

וּבֵיהֶ שְׁרִיאָ לְאַתְקָנָא בְּתְרִיסָר שְׁבָטִין, וּבֵיהֶ שְׁרִיאָ
מְלֻכּוֹתָא דְּרָקִיעָא לְאַשְׁתְמֹדָעָא בְּאֶרְעָא. וּרְזָא
דָּא, בְּכָל שִׁירּוֹתָא דָאַתִּיא לְאַשְׁתְמֹדָעָא בְּקַשְׁיוֹ אֵיהָ,
וְעַל דָּא אִיתְ בְּהֵ דִינָא דְמֹתָא וּמִתְמָן אַתִּישָׁבָת.
הַכָּא כְּדֵבָעָא לְאַתְקָנָא וְלְנַטְלָא בֵּיתָא אַתְעַבֵּיד דִינָא
ברְחַל וּבְתַרְכָּן אַתְקָנָת לְאַתִּישָׁבָא. כְּדֵבָעָא
לְאַשְׁתְמֹדָעָא מְלֻכּוֹתָא בְּאֶרְעָא שְׁרִיאָ בְּדִינָא. וְלֹא
אַתִּישָׁבָת מְלֻכּוֹתָא בְּדוֹכְתָא פְּדָקָא יִאֲוֹת עַד דָאַתָּעַר
דִינָא בְּשָׁאָול לְפּוּם עֲוָבְדוּ, וּלְבַתֵּר אַתִּישָׁבָת מְלֻכּוֹתָא
וְאַתְקָנָת.

תָא חִזֵּי, כָּל שִׁירּוֹתָא תְקִיף וְלְבַתֵּר בִּיחָא. בְּרָאשׁ הַשָּׁנָה
שִׁירּוֹתָא תְקִיף. דָכְלָעַלְמָא אַתְדָּן כָּל חַד וְחַד לְפּוּם
עֲוָבְדוּ, וְלְבַתֵּר בִּיחָא סְלִיחָה וּכְפֹורִי. בְּגַין דְשִׁירּוֹתָא
אֵיהָ מִשְׁמָאָלָא וְעַל דָא דִינָוי תְקִיפִין, וְלְבַתֵּר אַתָּעַר
יִמְבָּא וְעַל דָא הוּי בִּיחָא.

וְלֹזְמָנָא דָאַתִּי זָמִין קוֹדְשָׁא בָּרוּךְ הוּא לְאַתָּעַר אַבְנִיחָא
עַל שְׁאַר עַמִּין עֲוָבְדִי עֲבוֹדָת פּוֹכְבִים וּמִזְלֹות,
וְלְבַתֵּר יִתְקַרֵּף עַלְיָהוּ בְּדִינָא קַשְׁיאָ. הָדָא הוּא דְכַתִּיב,

(ישעה מב) יי' כִּגְבּוֹר יֵצֵא כִּאִישׁ מַלְחָמוֹת יְעִיר קְנָאָה יְרִיעָה אֲפָף יִצְרִיחַ עַל אֹוִיבָיו יִתְגּוֹרֵב. יי' בְּקָדְמִיתָא דָאִיהוּ רְחַמִּי, וְלֹבֶתֶר כִּגְבּוֹר וְלֹא גְבוֹר. וְלֹבֶתֶר כִּאִישׁ מַלְחָמוֹת וְלֹא אִישׁ מַלְחָמוֹת. לְבֶתֶר אַתְּגָלִי תְּוִקְפָּא עַלְיָהוּ וַיִּתְתַּקְפֵּה לְשִׁיכָּאָה לוֹן, דְכַתִּיב יְרִיעָה אֲפָף יִצְרִיחַ עַל אֹוִיבָיו יִתְגּוֹרֵב. וְכַתִּיב, (זכירה ז') וַיֵּצֵא יי' וְנַלחַם בָּגּוֹים הַהֵם פִּיּוֹם הַלְּחָמוֹ בַּיּוֹם קָרְבָּן. וְכַתִּיב, (ישעה טג) מֵי זוּ בָא מַאֲדוֹם חָמוֹז בָּגְדִים מִבְצָרָה וְגוּ:

וַיְהִי בְּצָאת נְפָשָׁה כִּי מִתָּה וְתִקְרָא שְׁמוֹ בֶּן אֹנוֹן וְאָבִיו קָרָא לוּ בְּנִימָן. רַבִּי יְהוֹדָה פָּתָח וְאָמַר, (נהום א') טֻוב יי' לְמַעַוז בַּיּוֹם צָרָה וַיַּדְעַ חִסִּי בּוּ. זְפָאָה חֹולְקִיהָ דְּבָר נְשָׁדָאתְתָקָפָה בֵּיהֶן בְּקוֹדֵשׁ אֶבְרִיךְ הַוָּא, בְּגַין דְּתְוִקְפָּא דְּקוֹדֵשׁ אֶבְרִיךְ הַוָּא אִיהוּ תְּוִקְפָּא, וְאוֹקְמוֹת טֻוב יי', כִּמֵּה דָאָת אָמַר (תְּהִלִּים קְמָה) טֻוב יי' לְפָל. לְמַעַוז, דָא הַוָּא תְּוִקְפָּא דָאִית בֵּיהֶן יִשְׁעוֹת. דְכַתִּיב, (תְּהִלִּים כח) וּמַעַוז (דף קענ"ב) יִשְׁעוֹת מִשְׁיחָו הַוָּא. בַּיּוֹם צָרָה, בַּיּוֹם אֶדְעָקוּ דְעָקִין שָׁאָר עַמִּין לִיְשָׁרָאֵל.

תָא חַזִי, מַה בְּתִיב (משל ס) הַתְּרִפִּית בַּיּוֹם צָרָה צָר כְּחַכָּה. מַאי הַתְּרִפִּית. מַאן דָאַתְּרִפִּי יָדוֹי מַקוֹדֵשׁ אֶבְרִיךְ הַוָּא דָלָא לְאַתְּתָקָפָה בֵּיהֶן. וְהִיא יִתְקָפֵה בְּרַב נְשָׁדָאתְתָקָפָה בְּקוֹדֵשׁ אֶבְרִיךְ הַוָּא, יִתְקִיף בָּאָרוּיִיתָא. דָכְלַי מַאן

דעתך בואריתא, אתהך באילנא דח'י. כביכול י'hab תוקפה לכגש תוקפה ישראל לאתתקפה. וαι הוא יתרפי מאורייתא, מה כתיב התרפה. אי איהו אטרפי מן אורייתא ביום צרה צר פחה, ביום ד'יתי ליה עקון, כביכול דחיק לה לשכינתא דאייהו חילא דעלמא.

דבר אחר צר פחה, תא חזוי, בשעתא דבר נש אטרפי מאורייתא ואזיל באראחא דלא בשרא, כמה בעלי דברו זמיגין ליה למחיי ליה קטיגורין ביום דעקו. ואפילו נשטיה דבר נש דאייהו חילא ותוקפה דיליה אייהו מאריך דברו לקבליה, דכתיב צר פחה, בגין דאייהו צר לגביה. אמר רבי אבא בשעתא דבר נש אזיל בארכ' דאורייתא וכל ארחו מתחנו בדקא יאות, כמה סיגורין קיימין עליה לאדרפרא ליה לטב.

פתח ואמר, (איוב לא) אם יש עליyo מלאך מליז אחד מביא אלף להגיד לאדם ישרו ויחבבו ויאמר פדעהו מרדה שחת מצאתי כפר. הגי קראין אית לאסתכלא בהו, וכי לא אתגלי פלא קמי קודשא בריך הוा, דאייהו צരיך למלאכא דיימא קפיה טב או ביש. אלא ודאי אצטיריך. כד אית ליה לבר נש סיגורין לאדרפרא זכו דידיה קפיה, ולא אית ליה (לבר בש) קטיגורין, בדין ויחבבו ויאמר פדעהו מרדה שחת מצאתי כפר.

תָּא חִזֵּי, בְּהָאִ קָרָא תְּשִׁפְחָה בְּרִירָא דְמַלָּה, כְּתִיב אֶם יִשְׁעַלְיוֹ מֶלֶךְ, אֵי לֹא כְּתִיב יִתְּהַרְּגֶת הַוָּא. אֲבָל מֶלֶךְ מַלְיִץ אֶחָד מַבְּיִאלָף כְּתִיב, וַיְמַאֲן אֵיהֶן. דָא הוּא מֶלֶךְ דִּמְמָנָא עַמִּיהֶן דְבָר נְשׁ בְּסִטְר שְׂמָאָלָא, דְכְתִיב, (תהילים צא) יִפְלֶל מִצְדָּךְ אֶלָּף, וְדָא הוּא סְטָרָא דִשְׁמָאָלָא, דְכְתִיב בְּתִירָה וּרְבָּה מִימִינָה.

אֲבָל אֶחָד מַבְּיִאלָף, דָא הוּא יִצְרָר הַרְעָה, דָא יְהוּ אֶחָד מַאֲבוֹן (דָא יְהוּ) אֶלָּף דְהַהוּ לְסִטְר שְׂמָאָלָא. בְּגִין דָא יְהוּ סְלִיק לְעִילָא וְגַטְיֵיל רִשְׁוֹת. וְעַל דָא אֵי בָר נְשׁ אָזִיל בְּאַרְחָ קְשׁוֹט, הַהוּא יִצְרָר הַרְעָה אֵיהֶן עָבֵד לוֹ. בְּמָה דָא תִּמְרֵר דְכְתִיב, (משל יב) טֻוב נְקָלָה וְעָבֵד לוֹ. כְּדִין אֵיהֶן סְלִיק וְאַתְּעַבֵּיד סְגִינָרָא, וְאָמֵר קְמִי קְוִידָשָׁא בְּרִיךְ הַוָּא, זָכוּ עַלְיהָ דְבָר נְשׁ. כְּדִין קְוִידָשָׁא בְּרִיךְ הַוָּא אָמֵר, פְּדָעָתוֹ מְרַדָּת שְׁחָתָה.

וְעַם כָּל דָא לֹא אָהָדר בְּרִיקְנִיא, בְּגִין דָא תִּהְיֵב לִיהְיָה אַחֲרָא לְשַׁלְּטָה עַלְוי וְלִיטֹול בְּשִׁמְתִיהָ מִגְּיָה. בְּגִין דָא קָדִים חֹבּוֹי דְהַהוּא בָר נְשׁ וְאֵיהֶן כְּפָר עַל הַאִי. הַדָּא הוּא דְכְתִיב מִצְאָתִי כְּפָר, לְמַפְדֵי לִיהְיָה.

דְבָר אַחֲר מִצְאָתִי כְּפָר. הַהוּא זָכוּ דָא מְרַת אֵיהֶן עַלְיהָ כְּפָר לְמַפְדֵי לִיהְיָה דָלָא יְחֹות לְגִיהָפָם וְלֹא יִמוֹת. וְעַל דָא מַבָּעִי לִיהְיָה לְבָר נְשׁ לְמִיחָךְ בְּאַרְחָ קְשׁוֹט וּבְגִין דִיהְא לִיהְיָה הַהוּא קְטִיגָרָא, סְגִינָרָא.

כְּגֻוּבָּא דָא יִשְׂרָאֵל בַּיּוֹם דְכִפּוּרִי, **דִּיחָבִי לֵיה שָׁעֵיר** וְאַתְּעַסֵּיקָו בְּהַדִּיה. עד דָא תַּהֲדֵר עַבְדָּלְהוּ וְסַלְיךְ וְסַהְיֵד סְהִדּוֹתָא קְמִי קְוִידָשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וְאַתְּעַבֵּיד לְהָנוּ סְפִיגּוֹרָא. וְעַל דָא אָמֵר שְׁלָמָה, (משלי כט) אִם רַעַב שְׁנָאֵךְ הַאֲכִילָהוּ לְחַם וְאִם צְמָא הַשְׁקָהוּ מִים. וְעַל הַאִי יִצְרָר הַרְעָא אַתְּמָר.

וּבָגִין דָא בַּיּוֹם צָרָה, כַּד בֵּרְבָשׁ אַתְּרֵפִי מְאוֹרִיתָא, כְּבִיכּוֹל דְחִיקָה לֵיה קְוִידָשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּהַדִּיה דְהָהוּא יִצְרָר הַרְעָא דְאֵינוֹ אַתְּעַבֵּיד קְטִיגּוֹרָא. צָר כְּחַכָּה. צָר כְּחַכָּה כְּפָ"ה, בָגִין דְאַתְּקָרְבָן קְמִיה לְקַטְרָגָא וְאַתְּחַלֵּשׁ חִילָא.

תָא חֹזֵי, טוֹב יי לְמַעַוז בַּיּוֹם צָרָה, מַאי בַּיּוֹם צָרָה. דָא יַעֲקֹב כַּד אַתָּא עַלְיהָ עָשָׂו לְקַטְרָגָא לֵיה. וַיַּדַּע חֹסֵי בּוֹ, כַּד אַתָּא עַלְיהָ עַקְוּ דְדִינָא. וְתָא חֹזֵי, לִית מַקְטָרָגָא אַשְׁתַּפְחָה עַלְיהָ דְבָר בְּשָׁאָלָא בְּזָמָנָא דְסִפְנָה.

וְתָא חֹזֵי, בָגִין דַיַעַקְבָן אַחֲר גַדְרִיה דְבָנְדִיר קְמִי קְוִידָשָׁא בְּרִיךְ הוּא, אַתְּתַקְף דִינָא עַל יְדָא דְמַקְטָרָגָא דְקַטְרִיגָה עַלְיהָ דַיַעַקְבָן, (ד"ג קעה ע"א) וּבַעַא דִינָא בְשַׁעַתָּא דְסִפְנָה דְתַהּות רְחֵל בָה. אָמֵר קְמִיה קְוִידָשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וְהָא יַעֲקֹב גַדְרִיה וְלֹא שְׁלִימָם, וְהָא אֵינוֹ תָקִיף מְפָלָא בְעַוּתָרָא וּבְבָנִין בְכָל מָה דְאַצְטְרִיךְ. וְלֹא שְׁלִימָם גַדְרִיה

דָּנֶדר קָמַד וְלֹא בִּسְבַּת עוֹנְשָׂא מְגִיה. מִיד וַתָּלֶד רְחֵל וַתַּקְשֵׁר בְּלֶדֶתֶה. מַאי וַתַּקְשֵׁר. דָּא תַּקְשֵׁי דִּינָא לְעַילָּא גְּבִי מְלָאָךְ הַמְּמוֹת. וְאַתְּעַבֵּשׁ יַעֲקֹב בְּהָאִי. מַאי טֻמָּא, בְּגִין דְּכַתְּבִיב (מִשְׁלֵי כב) וְאֵם אֵין לְךָ לְשִׁלְם לְמָה יַקְה מְשֻׁבֵּךְ מַתְּחַתְּיךָ. וְעַל דָּא מִיתָּת רְחֵל וְאַתְּמִסְרֵ דִּינָא עַל יְדָא דִמְלָאָךְ הַמְּמוֹת.

וְתָא חִזֵּי, בְּשַׁעַתָּא דָא תָּא עָשָׂו, מַה עֲבָד. וַיִּשְׁם אֶת הַשְּׁפָחוֹת וְאֶת יְלִדֵּיהֶן רָאשׁוֹנָה וְאֶת לְאָה וְיְלִדֵּיהֶן אַחֲרוֹנִים וְאֶת רְחֵל וְאֶת יוֹסֵף אַחֲרוֹנִים. מַאי טֻמָּא, בְּגִין דְּחַיל עַלְהָ דְּרֵחֵל, דָלָא יַסְתַּפֵּל הַהוּא רְשָׁע בְּשִׁפְירִוּ דִילָה וְלֹא יַקְטִירֵג לִיהְ עַלְהָ.

תו מַה כַּתְּבִיב, וַתְּגַשֵּׁנָה הַשְּׁפָחוֹת הַבָּה וְיְלִדֵּיהֶן וַתְּשַׁתְּחַווּן וַתְּגַשׁ גַם לְאָה וְיְלִדֵּיהֶן וַיְשַׁתְּחַווּן, נְשִׁין מַקְפֵּי גּוּבָּרִין. אָבֵל בְּרֵחֵל מַה כַּתְּבִיב וְאַחֲרֵגֶשׁ יוֹסֵף וְרְחֵל, וְיוֹסֵף מַקְמֵי אִמְמִיה וְאֵינוּ חִפָּא עַלְהָ, וְעַל דָא כַּתְּבִיב, (בראשית מט) בֵן פֹּרֶת יוֹסֵף בֵן פֹּרֶת עַלְיִ עַזִּין. דָא סָגִי גּוֹפִיה וְחִפָּא עַל אִמְמִיה. עַלְיִ עַזִּין, עַלְיִ עַינָא דְהַהוּא רְשָׁע.

וְהַכָּא אַתְּעַנְשֵׁת עַל יְדָא דִיְצַר הַרְעָ דַקְטִירֵג בְּשַׁעַתָּא דְסִפְנָה, וְאַתְּעַנְשֵׁי יַעֲקֹב עַל בְּדָרָא דָלָא שְׁלִימִים, וְדָא קְשִׁיא לִיהְ לְיַעֲקֹב מִכָּל עַקְוֹ דְעַבְרוֹ עַלְיהָ. וּמְגַלֵּן דְבָגִינִיה דַיְעַקְבָּהוּ, דְכַתְּבִיב, (בראשית מה) מַתָּה עַלְיִ רְחֵל. עַלְיִ וְדָאי, עַל דָאָרִית גְּדָרִי.

רַבִּי יֹסֵי אָמַר, בְּתִיב, (משלוי כז) קָלְלַת חֶם לֹא תָּבָא.
וְאוֹקְמָה לֹא בּוּיוֹ, דָּאי קָלְלַת צְדִיקָה הִיא, אֲפִילּוֹ
דָּלָא אַתְפּוֹן בָּה, כִּיּוֹן דְּגַפְּקָא מִפּוּמִיה גַּטְלַל לְהַהְוָא יִצְרָא
הַרְעָ וְקַטְרָג בָּה בְּשֻׁעַתָּא דְּסִכְנָה.

יעקב אמר, (בראשית לא) עִם אֲשֶׁר תִּמְצָא אֶת אֱלֹהִיךְ לֹא
יִחְיָה. וְאַפְּעַל גַּב דָּאיְהוּ לֹא הַוָּה יִדְעָ, נְטִילַל לְהַ
לְהַהְיָא מַלְהָה הַהְוָא שְׂטָן דְּאַשְׁתְּפָח גְּבִיְהוּ תְּדִיר בְּבָנָי
נְשָׂא. וְעַל דָּא תְּנִינָן, לְעוֹלָם לֹא יִפְתַּח בָּר נְשָׂ פּוּמִיה
לְשַׁטְּבָא, בְּגַין דְּגַטְּילַל הַהְיָא מַלְהָה וְקַטְרָג בָּה לְעַילָּא
וְתָתָא. כָּל שְׁכַנְן מַלְהָה דְּחַכְמָמָא אוֹ מַלְהָה דְּצְדִיקָה, וְעַל תְּרִין
אַלְיִין אַתְעַנְשָׂת רְחֵל:

וַיְהִי (קנה ב) בְּצָאת נְפָשָׁה בַּי מִתְהָ. אָמַר רַבִּי אָבָא וּבִי כִּי כִּי
דָּאָמַר וַיְהִי בְּצָאת נְפָשָׁה לֹא יַדְעַנָּא בַּי מִתְהָ. אֶלָּא
אַצְטְּרִיךְ בְּגַין דָּלָא אַתְהָרָת לְגַופָּא יִתְיַיר, וּמִיתָת רְחֵל
מִיתָת גַּופָּא, בְּגַין דָּאִית בְּגַי נְשָׂא דְּגַפְּקָי נְשַׁמְתִּיהוּ
וְאַהֲדָרוֹן לְאַתְרִיכָהוּ וּפְמָה דָּאָת אָמַר, (שמואל א ל) וְתַשְּׁב
נְפָשָׁו (לפנינו בקרא רוחו. ובධווס ירושלים איתא גם בווה"ק ותשב רוחו אליו) **אַלְיִוּ**,
(בראשית מב) **וַיֵּצֵא לְבָם**, (שיר השירים ה) **נְפָשִׁי יֵצֵא בְּדָבָרוֹ**. (מלכים
א יז) **לֹא נוֹתְרָה בּוֹ נְשָׁמָה**. אֲבָל הָאִי נְפָקַת נְשַׁמְתָה וְלֹא
אַתְהָרָת לְאַתְרָה וּמִיתָת רְחֵל.
וְתִקְרָא שְׁמוֹ בֶּן אָוְנִי. דְּקַשְׁיו דְּדִינָא דְּאַתְגּוֹר עַלְהָ.

וַיַּעֲקֹב אֶחָדר לֵיה וַיַּקְשֵׁר לֵיה לִימִנָּא, בְּגַין דְּמַעֲרֵב אַצְטָרִיךְ לְקַשְׁרָא לֵיה לִימִנָּא, וְאַף עַל גַּב דָּאִיהוּ בָּן אֹנוֹגִי סְטוּרָא דְּדִינָא קַשְׁיָא, בָּן יִמְין אִיהוּ, דָּהָא בִּימִנָּא אַתְּקַשְׁרָת. וְאַתְּקַבְּרָת בָּאֲרָחָא כִּמְהָ דְּאַתְּמָר. הָאִי אַתְּגַלְּיָא מִתְּתָה וַקְבּוֹרָתָה, אָבֵל לֵאָה לֵא אַתְּגַלְּיָא מִתְּתָה וַקְבּוֹרָתָה. וְאַף עַל גַּב דָּהָגִי אַרְבָּע אַמְּהָן רַזָּא אִיתְ לֹזֶן וְהָא אַוְקְמוֹה:

וַיַּצְאַב יַעֲקֹב מִצְבָּה עַל קַבּוֹרָתָה, אָמַר רַבִּי יוֹסֵי, מַאי טֻעָמָא. בְּגַין דָּלָא אַתְּכִסְיָא אַתְּרָה עַד יוֹמָא דְּזָמִינָן קוֹדְשָׁא בָּרִיךְ הוּא לְאַחִיָּא מִתְּיִיא. כִּמְהָ דְּאַתְּמָר עַד הַיּוֹם, עַד הַהְוָא יוֹמָא מִמְּשָׁ.

רַבִּי יְהוֹנָה אָמַר, עַד יוֹמָא דְּתַתְּהָר שְׁכִינַתָּא בְּגִלוּתָהוּן דִּיְשְׁرָאֵל בְּהַהְוָא אַתָּר, כִּמְהָ דְּאַתְּ אָמַר, (ירמיה לא) וַיֵּשׁ תְּקוּה לְאַחֲרִיתָךְ נָאָם יְיָ וְשָׁבוּ בְּנִים לְגַבּוֹלָם. וְדָא אָוּמָה דָּאוּמִי לְהָ קוֹדְשָׁא בָּרִיךְ הוּא. וַזְמִינֵין יְשָׁרָאֵל כִּד יְתוּבָן מִן גִּלוּתָא, לְקַיְמָא עַל הַהְיָא קַבּוֹרָה דְּרַחֵל וְלִמְבָכֵי תִּפְנֵן. כִּמְהָ דָּאִיהִי בְּכָאת עַל גִּלוּתָהוּן דִּיְשְׁרָאֵל. וְעַל דָּא בְּתִיב, (ירמיה לא) בְּבָכֵי יְבָאָו וּבְתִּחְנוֹנִים אָוְבִּילָם וְגוֹ. וּבְתִיב, (ירמיה לא) כִּי יִשְׁשָׁרֵר לְפִעוּלָתָךְ. וּבְהָיָא (דף קעה ע"ב) שְׁעַתָּא זְמִינַת רַחֵל דָּאִיהִי בָּאֲרָחָא לְמַתְּדִי בָּהּוּ בְּיְשָׁרָאֵל וּעַם שְׁכִינַתָּא וְאַוְקְמוֹה חֶבְרִיָּא:

וַיְהִי בַּשְּׁכֹן יִשְׂרָאֵל בָּאָרֶץ הַהִיא וַיֵּלֶךְ רָאוֹבֵן וַיִּשְׁכַּב אֶת
בְּלַהֲהָ פֶּלֶגֶשׁ אָבִיו וַיִּשְׁמַע יִשְׂרָאֵל וַיְהִי בְּגַי יַעֲקֹב
שְׁנַיִם עֲשֶׂר. רַبְּי אַלְעָזֶר אָמֵר, וַיְהִי בַּשְּׁכֹן יִשְׂרָאֵל בָּאָרֶץ
הַהִיא, דְּהָא לְאָהָ וְרַחֲלָ מִתְהָ, וְגַטְלָא בֵּיתָא מְאָן דְּגַטְילָ.
וּכְיַסְלָקָא דְּעַתָּה דָּרָאוֹבֵן אֹזֵל וְשָׁכֵיב בְּהַדָּה דְּבַלְהָה.
אֵלָא, כֹּל יוֹמָא דְּלָאָה וְרַחֲלָ שְׁכִינַתָּא שְׁרִיָּא
עַלְיָהָו. וְהַשְׁתָּא דְּמִתְיָו, שְׁכִינַתָּא לֹא אַתְּפַרְשֵׁת מִן
בֵּיתָא, וְשְׁרִיָּא בְּבֵיתָא בְּמַשְׁכָנָא דְּבַלְהָה. וְאֶפְעַל גַּב
דְּשְׁכִינַתָּא בְּעֵיא לְגַטְלָא בֵּיתָא כְּדָקָא יָאָות, אַלְמַלָּא
יַעֲקֹב לֹא אַשְׁתַּפְחֵה בְּזֹוֹגָא דְּכָר וְנוֹקָבָא, לֹא שְׁרִיָּא
שְׁכִינַתָּא בְּאַתְּגָלִיא בְּבֵיתָא. וְעַל דָּא קִיּוּמָא שְׁכִינַתָּא
בְּמַשְׁכָנָא דְּבַלְהָה. וְאַתָּא רָאוֹבֵן וּבָגִין דְּתָמָא דְּבַלְהָה
יָרַתָּא אַתְּרָא דְּאַמִּיהָ, אֹזֵל וּבְלַבְלָ עַרְסָא. וְעַל דִּקְיֻמָּא
שְׁכִינַתָּא עַלְהָ, כְּתִיב בֵּיהֶן וַיִּשְׁכַּב אֶת בְּלַהֲהָ.

רַבְּי יִסָּא אָמֵר, דְּגָאִים עַל הַהּוֹא עַרְסָא וְלֹא חִיִּיש
לְקִרְאָ דְּשְׁכִינַתָּא. וּבָגִין כֵּךְ לֹא אַתְּפָגִים מִחוּשָׁבָנָא
דְּשְׁבָטִין וְאַתָּא קִרְאָ וּבְעֵיד חַוְשָׁבָנָא. בָגִין כֵּךְ כְּתִיב,
בְּכֹור יַעֲקֹב רָאוֹבֵן. וְאֵינוֹ עַבְדִּים קִרְאָ רִישָׁא דְּכָל שְׁבָטִין.
רַבְּי יְהוֹדָה פָּתָח וְאָמֵר, (הושע ז) כִּי יִשְׂרָאֵל דָּרְכֵי יְיָ וְגוּ',
כָּל אֲרֹחוֹ דְּקִוְדְּשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּלַהֲוָ יִשְׂרָאֵל וְאֲרֹחוֹ
קְשׁוּט, וּבְגַי עַלְמָא לֹא יִדְעַיְן וְלֹא מִשְׁגִּיחֵן עַל מָה אִינּוֹן

קִיְמִין. וְעַל דָא וְצִדְיקִים יַלְכוּ בָם, בְגִין דְאִינּוֹן יַדְעַין אֶרְחוֹי דְקוֹדְשָׁא בְרִיךְ הוּא וְמִשְׁתְּדָלִי בְאָרוּרִיתָא. דְכָל מְאֹן דְאַשְׁתְּדָל בְאָרוּרִיתָא, אִיהוּ יַדְעַן וְאוֹזֵיל בְהוּ דְלָא סְטִי לִימִינָא וְלִשְׂמָאָלָא.

וְפּוֹשָׁעים יַפְשְׁלוּ בָם, אַלְיִן אִינּוֹן חַיִיבֵין דְלָא מִשְׁתְּדָלִי בְאָרוּרִיתָא, וְלָא מִסְתְּפֵלָן בְאֶרְחוֹי דְקוֹדְשָׁא בְרִיךְ הוּא וְלָא יַדְעַין לְאָן אֶרְחֵי אַזְלִין. וּבְגִין דְלָא יַדְעַי לְאַסְתְּכָלָא וְלָא מִשְׁתְּדָלִי בְאָרוּרִיתָא, אִינּוֹן כְּשַׁלִּי בְהוּ בְאִינּוֹן אֶרְחוֹי בְהָאִי עַלְמָא וּבְעַלְמָא דְאַתִּי.

תָא חֹזֵי, כָל בָר נִשְׁתְּדָל בְאָרוּרִיתָא, כַד נִפְיק מִהָאִי עַלְמָא נִשְׁמְתִיה סְלָקָא בְאִינּוֹן אֶרְחֵין וּשְׁבִילֵין (דְאִינּוֹן בְאָרוּרִיתָא) דְאָרוּרִיתָא. וְאִינּוֹן אֶרְחֵין וּשְׁבִילֵין דְאָרוּרִיתָא יַדְעַין אִינּוֹן, וְאִינּוֹן דִידְעֵי אֶרְחוֹי דְאָרוּרִיתָא בְהָאִי עַלְמָא יַהֲכּוֹן בְהוּ בְהַהְוָא עַלְמָא כַד יַפְקוֹן מִהָאִי עַלְמָא.

וְאֵי לָא אַשְׁתְּדָלוּ בְאָרוּרִיתָא בְהָאִי עַלְמָא וְלָא יַדְעַין אֶרְחֵין וּשְׁבִילֵין, כַד יַפְקוֹן מִהָאִי עַלְמָא לָא יַגְדוּן לְמִיהָה בְאִינּוֹן אֶרְחֵין וּשְׁבִילֵין וּכְשַׁלִּין בְהַזּוֹן. כְדַין יְהָה בְאֶרְחֵין אַחֲרֵבֵין דְלָאו אִינּוֹן אֶרְחֵין דְאָרוּרִיתָא, וַיַּתְעַרְוּ לֵיהּ בְכֹמָה דִינֵין וַיַּתְעַפֵּשׁ בְהָגֵן.

וְמְאֹן דְאַשְׁתְּדָל בְאָרוּרִיתָא מָה פְתִיבָה, (משלי 1) בְשַׁכְבָּה תִשְׁמַר עַלְיךָ וְהַקִּיצּוֹת הִיא תִשְׁחַק. בְשַׁכְבָּה

בקברא, אָוֹרִיִּתָּא תְצַוֵּר עַלְיִד מִקְדִּיבָא דְהַהוּא עַלְמָא. וְהַקִּיצּוֹת, כַּד קַוְדְּשָׁא בְּרִיךְ הַנוּ יִתְעַר רַוְחִין וְגַשְׁמָתִין לְאַחֲרִיָּא מַתִּיאָ כְּדִין הִיא תְשִׁיחָה, הִיא תְהָא סְפִיגָּרִיא עַל גַּופָּא, בְּגִין דִיקּוּמָוּן אַינְנוּ גַופִּין דְאַשְׁתְּדָלוּ בָאָוֹרִיִּתָּא בְּדַקָּא יָאֹות. וְאַלְיָן אַינְנוּ דִיקּוּמָוּן בְּקַדְמִיתָא לְחַיִּים עַלְמָא, כַּמָּה דָאָתָ אָמֵר, (דְנִיאָל יט) וּרְבִים מִישְׁנִי אַדְמָת עַפְרָה יִקְיָצּוּ אֶלָּה לְחַיִּים עַולְם וְגוּ. וְאַלְיָן אַינְנוּ לְחַיִּים עַולְם, בְּגִין דְאַתְעִסְקָוּ בְּחַיִּים עַולְם דָאִיהִי אָוֹרִיִּתָּא. וְתָא חֹזֵי, כָּל אַינְנוּ דְאַשְׁתְּדָלוּ בָאָוֹרִיִּתָּא, הַהוּא גַופָּא יִתְקַיִּים וָאָוֹרִיִּתָּא תְגִין עַלְיהָ. מַאי טֻמָּא, בְּגִין דְבַהְהִיא שְׁעַתָּא יִתְעַר קַוְדְּשָׁא בְּרִיךְ הַוָּא חַד רַוְחָא דְכָלִיל מַאֲרָבָע רַוְחִין, וְהַהוּא רַוְחָא דְכָלִיל מַאֲרָבָע רַוְחִין, אַזְדְּמָן לְכָל אַינְנוּ דְאַשְׁתְּדָלוּ בָאָוֹרִיִּתָּא לְאַחֲרִיָּא לֹזֶן בְּהָאִי רַוְחָא בְּגִין דִיתְקִיִּים לְעַלְמָיו.

וְאֵי תִימָא, הָא כְּתִיב (יחזקאל לו) מַאֲרָבָע רַוְחוֹת בְּאֵי הַרוּחָת, אַמְמָא לֹא אַתְקִיִּמוּ, דְהָא כָּלָהו מִתוּ כְמַלְקָדְמִין. תָּא חֹזֵי, הַהוּא זָמָנָא דְאוּקִים קַוְדְּשָׁא בְּרִיךְ הַוָּא עַל יְדָא דִיחַזְקָאָל אַינְנוּ מַתִּיאָ, הַהוּא (זָמָנִי דְאַתָּא) רַוְחָא אָפַע עַל גַּב דְהַהוּה מַאֲרָבָע רַוְחִיא, לֹא נְחִית לְקַיִּימָא לֹזֶן בְּקִיּוּמָא, אַלְאָ לְאַחֲרָה זָמָנִין קַוְדְּשָׁא בְּרִיךְ הִיא לְאַחֲרִיָּא מַתִּיאָ בְּהַהוּא גִוְנָא וְלִקְיִּימָא לֹזֶן בְּרַוְחָא (דְף קשו ע"א) דְאַתְבָּלִיל

בְּהָאִ גְּוֹנָא. וְאֶפְעַל גֵּב דְּאַהֲדָרוֹ גְּרָמִין בְּהָהִיא שְׁעַתָּא
כִּמָּה דְּהֹהָה. קְוִידָשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּעָא לְאַחֲזָה לְכָל עַלְמָא
דְּאַיְהוּ זְמִין לְאַחֲרִיא מְתִיעִיא (מה בתיב, ישעה כו) יְחִיּוּ מְתִיחָד
גְּבָלָתִי יְקֻמוּן. עַל דָּא הַהְוָא רְוַחָא הַזְּמִין לְנַחֲתָא בְּהָוּ
בְּצָדִיקִיא) (ג"א וְעַל דָּא הַהְוָא רְוַחָא הַזְּמִין לְנַחֲתָא בְּהָוּ בְּצָדִיקִיא. מה בתיב מארבע
רוחות באי הרות, רוחא דאתכליות בארבע), בְּגִין דְּקוֹידָשָׁא בְּרִיךְ הוּא
זְמִין לְקִיְּמָא לְהָוּ קִיְּמָא שְׁלִים בְּעַלְמָא בְּדָקָא יָאֹתָה.
וְאַיְנוּ דְּאַשְׁתְּדָלוּ בְּאָרְיִיתָא בְּהָאִ עַלְמָא, הִיא קִיְּמָא
עַלְיהָ דָּבָר נְשׁ וְאַתְּעַבִּידָת סְגִינָה קִמְיָה דְּקוֹידָשָׁא בְּרִיךְ
הָוּ.

רְבִי שְׁמֻעוֹן אָמַר, כֵּל אַיְנוּ מְלִין דְּאָרְיִיתָא וּכֵל הַהִיא
אָרְיִיתָא דְּאַשְׁתְּדָל בְּהָ בְּרִ נְשׁ בְּהָאִ עַלְמָא, אַיְנוּ
מְלִין וְהָהִיא אָרְיִתָּא קִיְּמָא קִמְיָה קְוִידָשָׁא בְּרִיךְ הוּא
וְאִמְרָת קִמְיהָ וְהִיא אֲרִימָת קְלִין וְלֹא אַשְׁתְּפָכָת. וְלֹהָוָא
זְמָנָא אֲיַהָה תְּשִׁיחָה וְתִימָא כְּפּוֹם דְּאַתְּדָבָק בְּרִ נְשׁ וְאַשְׁתְּדָל
בְּהָאִ עַלְמָא, וְעַל דָּא אַיְנוּ יְקֻמוּן בְּקִיְּמָא שְׁלִים לְחִיָּה
עַלְמָא בְּדָקָאמָן. וּבְגִין בְּךָ (חישע ד) כִּי יְשָׁרִים דָּרְכֵי יְ
וֹצְדִּיקִים יְלַכְּוּ בָם וְפֹשָׁעִים יְפִשְׁלוּ בָם.

רְבִי חִיָּא פָּתָח וְאָמַר, (שמואל א ב) וְעַלְיִ זְקָן מְאָד וְשָׁמָע
אֶת כֵּל אֲשֶׁר יַעֲשֵׂן בְּנֵיו לְכָל יִשְׂרָאֵל וְאֶת אֲשֶׁר
יַשְׁכַּבְנָא אֶת הַנְּשָׁים הַצְּבָאות פָּתָח אַחֲל מְזֹעַד. וּכִי סְלָקָא

דעתך ר'כהני יי' ר'יעבדון עבידתא דא. והא מקדמת דנא אתמר ופרישת אוריתא ההוא חובה דלהון כתיב, (参谋אל א ב) כי נאצ'ו האנשים את מגחת יי'. וכתיב ומשפט הפהנים מאיות העם כל איש זבח וגו'. וכתיב גם בטרם יקטרין את החלב ובא נער הפהן ואמר לאיש הזבח תננה לצלות לפהן וגו'. וכתיב ואמר לו כי עתה תתן ואם לא לקחתי בחזקה. ועל דא ותהי חטא הערים גדולה מאד וגו'. וכל דא לא הו נטליין אלא מאינון חולקין דהו לכהני לሚכל מניה, ועל דהוה קליל קרבנא בענייהו אתענשין. והכא אמר את אשר ישכبون את הנשים האזובאות.

(אלא) חס ושלום דהו עבדו עבירה דא, כל שכון באตรา קדיشا ההוא, שלא יկומון כל ישראל ויקטלוין להו. אלא בגין דהו מעבבי לוז לאعلا למקדשא, ומהאן בידהון שלא לאعلا למצו צלוותא עדDKORBENIA את עבידתו בגין דאינון לא מיתין קרבנין למייטל חולקא מביהו, בגין כה מעבבין לוז. ובגין כה איבון נשים הו בעאן מביהו לאعلا תפן. ועל דא כתיב את אשר ישכبون את הנשים, דמעבבי לוז פרק אמרן. בגונא דא וישכ卜 את בלחה. חס ושלום דאייה שכבע מה, שלא בגין דעכבר לה לשמשא באובי

שְׁמוֹשָׁא דְמִצּוֹה, וְדָא הוּא בַּלְבּוֹלָא דְעֲרֵסָא. וְעַבְדָּלְקָבִיל
שְׁכִינַתָּא עַבְיִדְתָּא דָא, דְבָכֶל אַתָּר דְשְׁמוֹשָׁא דְמִצּוֹה
אַשְׁתַּפְחָה, שְׁכִינַתָּא שְׁרֵיָא עַל הַהוּא אַתָּר וְאַשְׁתַּפְחָה תִּמְנָן.
וְמַאן דְגָרִים לְעַבְבָּא שְׁמוֹשָׁא דְמִצּוֹה גָרִים דְיִסְתַּלְקָה
שְׁכִינַתָּא מַעַלְמָא. וְעַל דָא כְתִיב (בראשית מט) כי עליית
מִשְׁכָבֵי אֲבִיךָ אוֹ חַלְלַת יְצֻוּעַ עַלְלה. וּבְגַין דָא כְתִיב,
וַיִּשְׁבַּב אֹת בְּלַהָה פֶלְגַשׂ אֲבִיו וַיִּשְׁמַע יִשְׂרָאֵל וַיְהִי בְּנֵי
יעַקְבָּר שְׁנַיִם עַשֶּׁר. בְּלַהָו הָוּ בְמַנִּינָא וְלֹא גַּרְעַ מִזְכִּיתָא
דְלַהּוּן בְּלוּם.

רַבְיָא אַל עַזְרָא אמר, מַאי טַעַמָא בְקָדְמִיתָא יִשְׂרָאֵל וְלֹבֶתֶר
יַעֲקֹב. דְכְתִיב, וַיִּשְׁמַע יִשְׂרָאֵל וַיְהִי בְּנֵי יַעֲקֹב
שְׁנַיִם עַשֶּׁר. אַלְא כִּד אַתָּא רָאוּבֵן וּבְלַבְלָל הַהוּא עֲרֵסָא
אָמֵר וַמָּה תְּרִיסֶר שְׁבָטֵין הָוּ לֵיה לְאָבָא לְקַיִּימָא בְעַלְמָא
וְלֹא יִתְיר, וַהֲשַׁתָּא בְעֵי לְאַוְלָדָא בְּנֵין דִילְמָא אָנָן פְגִימָין
דְאַיהוּ בְעֵי לְאַוְלָדָא אַחֲרֵנִין כְמַלְקָדְמִין. מִיד בְּלַבְלָל הַהוּא
עֲרֵסָא, וַאת עַפְבָב הַהוּא שְׁמוֹשָׁא. כְאֵילוּ עַבְדָּלְקָבָא לְגַבֵּי
שְׁכִינַתָּא דְשְׁרֵיָא עַל הַהוּא עֲרֵסָא. וְעַל דָא כְתִיב וַיִּשְׁמַע
יִשְׂרָאֵל, דָהָא בְשָׁמָא דָא אַסְתַּלְקָה גּוֹ תְּרִיסֶר דְאַתְפִּסְיָין
דְאַינּוּן תְּרִיסֶר נְהָרִי אַפְרֵסְמָנוֹנָא דְכִיא.

וַיְהִי בְּנֵי יַעֲקֹב שְׁנַיִם עַשֶּׁר, אַלְיִין תְּרִיסֶר שְׁבָטֵין
דְשְׁכִינַתָּא אַתְתָּקָנָת בָּהוּ. וְמַאן אַינּוּן, אַלְיִין

דָּאוּרִיתָא אֲהַדְרָת וְעַבֵּיד לֹן חַוְשְׁבָנָא (ד"ג קשו ע"ב)
כְּמַלְקַדְמִין. כֹּלְהוּ קַדְיִשְׁין, כֹּלְהוּ אַתְחַזְּיִין לְגַבֵּי שְׁכִינַתָּא
לְאַסְתְּפָלָא בְּקַדּוֹשָׁה דְמַארִיהּוֹן. דָאִילָוּ עַבֵּד הַהְוָא עַזְבָּדָא
לֹא יִתְּיַיְּתִ רָאוּבָן בְּמַנְיִינָא.

וְעַם כָּל דָא אַתְעַבֵּשׂ דְאַתְגְּטִיל בְּכֻרְתִּיהָ מְגִיה וְאַתְיִיחֵיב
לִיּוֹסֶף כִּמָה דָאָת אָמֵר, (דברי הימים א' ח') **וּבְנֵי רָאוּבָן**
בְּכָר יִשְׂרָאֵל פִי הַוָּא הַבָּכָר וּבְחַלְלוֹ יִצְוְעֵי אָבִיו נִתְבָּהָה
בְּכֻרְתֹו לִיּוֹסֶף.

תָא חֹזֵי, (דניאל ב) **לְהֹוּא שְׁמָה דִי אֱלֹהָא מְבָרֵךְ מִן עַלְמָא**
וְעַד עַלְמָא דִי כָל מְעַבְדוּהָי קַשּׁוֹט וְאַרְחַתִּיהָ דִין,
וְכָל מָה דָאִיהוּ עַבֵּיד פָלָא אִיהוּ בְּחַכְמַתָּא עַלְאָה.

תָא חֹזֵי, **כִּמָה גְּרִים עַזְבָּדָא דְבָר נְשָׁה, דָהָא כָל מַאי** (פ"א)
דָאִיהוּ עַבֵּיד, כָל אַתְרִשִׁים וּקְיִימָא קְפִי דְקוֹדְשָׁא
בְּרִיךְ הוּא. דָהָא יַעֲקֹב בְּשַׁעַתָּא דַעַל לְגַבֵּה דְלָאָה, כָל
הַהְוָא לִילְיאָ רְעוֹתִיהָ וּלְבִיהָ הַוָּה בְּרִחָל, דְחַשִּׁיבָן דְרַחַל
אִיהָ. וּמְהַהְוָא שְׁמוֹשָׁא וּטְפָה קַדְמָה וּמְהַהְוָא רְעוֹתָא
אַתְעַברָת לְאָה וְאוֹקְמוֹה. דָהָא אַלְמָלָא דַיְעַקְבָּ לֹא יְדֻעָ
לֹא יִסְתְּלִיק רָאוּבָן בְּחוֹשְׁבָנָא. וּעַל דָא לֹא אַסְתְּלַק
בְּשַׁמָּא יְדַעָא אַלְאָ שְׁמִיה סְתִמָּה רָאוּבָן.

וְעַם כָּל דָא אַהֲדָר עַזְבָּדָא לְאַתְרִיהָ, כִּמָה דָהָוָא
רְעוֹתָא קַדְמָה אַתְעַבִּידָת בְּרִחָל, הַהְוָא רְעוֹתָא

אתה הדרת בה. דהא בכורתייה אהדרת לוייסף בוכרא דרחל, אחר דרעותא הות ברחל וככלא סליק באתריה. בגין דכל עובדי דקונדשא בריך הוא כלחו קשות וזכה. רב' חזקיה אשכחיה יומא חד לרבי יוסי היה מסתמיט ספסינא גו קטרי דנורא והוה סליק קטורא בתננא לעילא. אמר ליה, אלו קטורא בתננא דקרבנא דהוה סליק על גבי מדבחא הוה סליק תDIR כי האי גוונא, לא שריא ריגזא בעלמא וישראל לא אתגלי מעל ארעה.

פתח רב' יוסי ואמר, (שיר השירים^a) מי זאת עלה מן המדבר כתימרות עשן מקטרת מרד ולבונה מכל אבקת רוכל. מי זאת עלה. תא חזי, בזמנא דהוו ישראל אולי במדברא, שכינתא אולא קמייהו ואינהו הו אולי אבתרה. דכתיב, (שמות יג) ווי הולך לפניהם יומם בעמוד ענן לנחותם תדרך ולילה בעמוד אש להאר ליהם וגוי. בגין פה כתיב, (ירמיה^b) פה אמר יי זכרתי לך חסד בעוריך אהבת כלותיך לכתח אחרי במדבר וגוי.

ושכינתא הות אולא וכלהו עניין יקר בהדה. וכד הוה שכינתא גטלא, הו גטلين. ומה דכתיב, (שמות מ) ובהצלות הענן מעל האهل ואחרי כן יסעו בני ישראל וגוי. וכד איה סלקא ההוא עננא סלקא עד לעילא, וכל בני עולם חמאן ושאלין ואמרי, מי זאת עלה מן המדבר כתימרות עשן.

הַהוּא עַבְנָא דְשִׁכְינַתָּא אַתְּחַזְּיא עַשְׁן, מַאי טַעַמָּא אֵיהִ
עַשְׁן. בְּגַין דְנוּרָא דְאַדְלִיק אַבְרָהָם וַיִּצְחָק בְּרִיהָ
הַוָּה אֲחֵיד בָּה וְלֹא אֲעֵדִי מִינָה. וְכֵד אַתְּאַחֲדָת הַהוּא נֹרָא
בְּגַ�וָה הַוָה סְלִיק עַבְנָא (נ"א תְּנָנָא).

וְעַם כֵל דָא, מַקְטָרָת מֶר וְלִבְוָנָה. מַאי מַקְטָרָת,
מַתְקָטָרָא בְתְרִין סְטְרִין אַחֲרָנִין, עַבְנָא דְאַבְרָהָם
לִימִנָא, עַבְנָא דִיַּצְחָק לְשִׁמְאָלָא. מִפְלָא אַבְקָת רַוְכָל, דָא
יעַקְבָ.

דָבָר אַחֲר דָא יוֹסֵף הַצְדִיק, בְּגַין דְאַרְוָנָא דִיּוֹסֵף הַוָה
אָזִיל לְגַבִיה, אַמְמָי רַוְכָל, בְּגַין דְהֻוָה רַכְבֵיל לְאַחוֹי
לְגַבִיה דְאָבוֹי. דָבָר אַחֲר אַמְמָי רַוְכָל, אֶלָא מַה חַנּוּבִי דָא
קְטִירִי דְקִוְיסְטִרִי וְאַבְקִי דְפּוֹלְמִי בְלָהו בִּידִיה. הַכִּי נִמְיָ
יוֹסֵף, אֵיהו קִיּוֹמָא דְאָוְרִיְתָא בְגַין דְאֵיהו קִיּוֹמָים לָה, בְּגַין
דְכָל פְּקָוְדִי אָוְרִיְתָא מַתְקָשָׁרָן בְנְטוּרָיו דְבָרִית קְדִישָׁא.
וְעַל דָא שְׁכִינַתָא מַתְקָטָרָא בְאַבְרָהָם יַצְחָק וַיַּעֲקֹב
וַיִּוּסֵף, כְחֲדָא אִיבָונָן וְדִיוּקָנָא חֲדָא לְהָג. הַדָּא הוּא
דְכַתְּבָב, (בראשית לו) אֶלָה תּוֹלְדוֹת יַעֲקֹב יוֹסֵף. וּבְגַין כֵה מִפְלָא
אַבְקָת רַוְכָל, בְּגַין דְמַאֲתָר דְגַהְרָא דְבָגִיד וּנְפִיק
אַשְׁתְּקִיָא כֵלָא וְנְהִירָו כֵל אַנְפִין.

וְתֹא חַזִי, פְד הָוּ יִשְׂרָאֵל בְאָרְעָא וְהָוּ מִקְרִיבִין קְרָבָנִין,
בְלָהוּ הָוּ מַתְקָרְבִין לְגַבִי קוֹדֵשָׁא בָרִיךְ הוּא בְדָקָא

יאות, וכד קרבנה את עבדיך ותגננו סליק בארח מישר, כדין הו ידע דתגנאו דמבדחה אדליק (דף קג ע"א) בוצינא דאתה זיא לא דלקא, וכל אנפין בהירין ובוציגין דלקין. ומיום מא דאתחריב بي מקדשא לית לך יומא ויום דלית ביה זעימן ורוגזא. כמה דעת אמר, (תהלים ו) ואל זועם בכל יום, ואתפרש חדוה מעילא וממתתא. וישראל אולין בגלויה ואינו ברשו דעתוון אחרניין. וכדין אתקאים קרא דכתיב, (דברים כה) ועבדת שם אלהים אחרים.

וכל דא למה, בגין דכתיב, (דברים כה) תחת אשר לא עבדת את יי אליהיך בשמחה ובטוב לבב מרוב כל. מיי מרוב כל. הכא מרוב כל, והתם בחסר כל. עד דיתעד קודשא בריך הוא ויפרוק לון מביני עמייא, כמה דעת אמר, (דברים לו) ושב יי אליהיך את שבותך ורחמד ושב וקבץ מכל העמים אשר הפייך יי אליהיך שמה. וכתיב אם יהיה נדחה בקצתה השמים ממש יקבץ וגוי:

ואלה תולדות עשו הוא אדום. תא חזי, בתמי יצחק לא אתמנון בניו דעשו כמה דאתמנון בניו דיעקב, דהא עד לא מית יצחק אתמנון. אבל בעשו מה כתיב ויגוע יצחק וימת ויאסף אל עמו זkan ושבע ימים

וַיַּקְבְּרוּ אֶתְךָ עַשְׂוֹ וַיַּעֲקֹב בָּנָיו. בַּתְּרִיהַ מַה כִּתְבָּה וְאֵלָה
תּוֹלְדוֹת עַשְׂוֹ הַפָּא אָדֹם. מַאי טָעַמָּא, בְּגִין דָּהָא
בְּחוֹלְקִיהַ וּבְאַחֲסָנָתִיהַ וּעֲדָבִיהַ לֹּא אִיהָו, אֶלָּא יַעֲקֹב
וּבָנוֹי. וּבְגִין כֵּה יַעֲקֹב וּבָנוֹי אִינּוֹן חֹלְקִיהַ דָּקְנוֹדְשָׁא בְּרִיךְ
הַפָּא וְעַלְיָין בְּחוֹשְׁבָנָא. אֶבֶל עַשְׂוֹ דָּלָאו אִיהָו בְּחוֹלְקָא
דָּבָסְטָר דְּמָהִימָּנוֹתָא, עַבְדָּה חֹשְׁבָנִיהַ לְבַתְּרִיהַ דְּמִית יְצָחָק,
וְאַתְּפָרֵשׁ חֹלְקִיהַ לְאַתְּרָא אַחֲרָא.

תָּא חִזֵּי, לְבַתְּרִיהַ דְּמִית יְצָחָק, וַיַּעֲשֹׂו אַתְּפָרֵשׁ לְסִטְרִיהַ,
מַה כִּתְבָּה וַיַּקְחַ עַשְׂוֹ אֶת נְשִׁיו וְגוֹ' מִפְנֵי יַעֲקֹב אָחָיו.
דְּשָׁבָק לֵיהַ לַיַּעֲקֹב קָרְנוֹ וְרוּיחַ שְׁעֻבוֹדָא דְּמָצָרִים, וְאַרְעָא.
וַיַּבְינוּ לֵיהַ חֹלְקִיהַ מִן מִעַרְתָּא דְּכַפְּלָתָא, וְאַזְלָל לֵיהַ מִן
אַרְעָא וּמִן מִהִימָּנוֹתָא וּמִחוֹלְקִיהַ, דָּאַזְלָל לֵיהַ מִכְלָא.

תָּא חִזֵּי, כִּמֵּה הָווֹ חֹלְקִיהַ דַּיַּעֲקֹב טָבָא בְּכָלָא. בְּגִין
דָּלָא אַשְׁתָּאָר עַשְׂוֹ בְּהַדִּיהַ וְאַתְּפָרֵשׁ מִגְּיהַ וְאַזְלָל לֵיהַ
לְחוֹלְקִיהַ וּלְעֲדָבִיהַ, וְאַשְׁתָּאָר יַעֲקֹב אָחִיד בְּאַחֲסָנָת אָבוֹי
וּבְאַחֲסָנָת אָבָהָתוֹי. וּעַל דָּא וַיַּלְךְ אֶל אָרֶץ מִפְנֵי יַעֲקֹב
אָחָיו. מַאי מִפְנֵי יַעֲקֹב אָחָיו. דָּלָא בְּעָא חֹלְקִיהַ
וּאַחֲסָנָתִיהַ וּעֲדָבָא דְּמָהִימָּנוֹתָא דִילִיהַ. זֶבָּא חֹלְקִיהַ
דַּיַּעֲקֹב עַלְיָהַ כִּתְבָּה, (דברים לט) כִּי חָלַק יְיָ עַמוֹּ יַעֲקֹב חָבֵל
בְּחַלְתוֹ:

וְאֵלָה הַמֶּלֶכִים אֲשֶׁר מִלְכוּ בָּאָרֶץ אָדֹם לִפְנֵי מֶלֶךְ מֶלֶךְ

לְבָנֵי יִשְׂרָאֵל. רַبִּי יַיִסָּא פָּתָח וְאָמַר, (עובדיה א) הַגָּה קָטָן בַּתְּתִיךְ בָּגּוּים בְּזֹוי אַתָּה מָאֵד. תֵּא חֹזֵי, כִּד עֲבֹד קָדוֹשָׁא בָּרִיךְ הָנוּ עַלְמָא, וֶפֶלְגָּא אַרְעָא לְשָׁבָעָה תְּחוּמִי פְּלִיגִין לְקַבֵּיל שְׁבָעֵין רְבָרְבִּין מְמַנּוֹ, וְקוֹדְשָׁא בָּרִיךְ הָנוּ פְּלִיגָּלָן לְזֹן לְשָׁבָעֵין עַמְּיָן כָּל חַד וְחַד פְּדָקָא חֹזֵי לֵיה, כַּמָּה דָאָת אָמַר, (דברים לט) בְּהַנְּחָל עַלְיוֹן גּוּים בְּהַפְּרִידּוֹ בְּנֵי אָדָם יַצֵּב גְּבוּלוֹת עַמִּים.

וּמְכַלְּהוּ רְבָרְבִּין מְמַנּוֹ דָאָתְמָסָרוּ לְשָׁאָר עַמְּיָן לֹא אִת בָּהוּ בְּזֹוי קָמִיה כְּמַמְנָא דְעַשּׂוּ. מַאי טֻמָּא, בְּגַיִן דְּסֶטֶרָא דְעַשּׂוּ סֶטֶרָא מְסָבָּא אִיהָוּ, וְסֶטֶרָא דְּמְסָבָּא אִיהָוּ קָלְנָא קָמִיה קוֹדְשָׁא בָּרִיךְ הָנוּ. מַאי נְוִזְעָנָן דְּרָגִין וְעִירִין דְּבָתָר רִיחִיא סְרִיקְתָּא דְקֹוסְטְרִי סְוִמְקִי קָא אַתִּיאָ, וְעַל דָא הַגָּה קָטָן בַּתְּתִיךְ בָּגּוּים, בְּזֹוי אַתָּה מָאֵד. דְכַתִּיב, (בראשית ג) עַל גְּחִונָה תַּלְךְ וְעַפְרָתָאכְלָל כָּל יְמִי חַיִּיךְ. מָאֵד, כַּמָּה דָאָת אָמַר אַרְוֹר אַתָּה מְכַל הַבָּהָמה וּמְכַל תִּית הַשְּׁדָה.

תֵא חֹזֵי, בְּדָרְגִין תַּתְאִין אִת הָרָגִין עַל הָרָגִין, בְּלָהָו מְשִׁבְבִּין דָא מִן דָא, וּבְלָהָו דָרְגִין קְפָטִירִין אַלְיָין, וּקְשִׁירִין אַלְיָין בְּאַלְיָין, וּמְלָכוֹ אַתְפְּרָשָׁדָא מִן דָא, וּמְלָכוֹ אַתְקִשְׁר בְּמַלְכָיו. דָא עַיִיל, וְדָא סְלִיק, אַחִידָן בְּקִשְׁרָא חַדָּא.

ההוא קשָׁרָא מְשֻחַתָּא חֶדָּא לֵיה, וְתִלְתָּ קְשָׁרֵין לְהַהְיא
מְשֻחַתָּא. בְּכָל קְשָׁרָא וּקְשָׁרָא חֶד עֲטָרָא, וּבְכָל
עֲטָרָא וּעֲטָרָא חֶד קְפָסּוֹרָא וְאַתְמָגָא בְּעַטּוֹרָא דְלָעִילָּא,
וְאַתְמָגָא וְנַחַתָּ לְתַתָּא, עַד דְאַתְקָשָׁרוּ בֵיהַ פְּכָבִיא וּמְזָלִי.
כָּל חֶד וְחֶד אַתְפָּרְשָׁ בֵיהַ חֶד (דף קענ"ב) כְּכָבָא וְחֶד מְזָלָא,
וְכָל פְּכָבִיא זְמִינָן אַיְנוֹן בְּאַיְנוֹן דְרָגִין דְלָעִילָּא. וְעַל דָּא

כָּל דְרָגָא וְדְרָגָא אַתְעַטָּר בְּאַתְרִין יְדִיעָן כְּדָקָא חַזִּי.

וּכְדָ מַתְפָּרְשָׁן דְרָגִין אַשְׁתַּפְחָ קְטוּרָא דְפּוֹסְטָקָא, עַד
דְאַתְקָשָׁרוּ בְּסְטָרָא דְאַתְחָזִי לְזֹן, וּסְטָרִי דְדָרְגִּי
מְסָאָבִי דְאַיְנוֹן בְּסְטָרָ שְׁמָאָלָא כָּלְהָוּ מַתְפָּרְשָׁן לְכָמָה
אַרְחַיּוֹן וּשְׁבִילַיּוֹן מְסְטָרִי גְּבוּרָן סְוִימָקָן. וּבְגַיּוֹן כֵּה תַּלְיִין
גְּבוּרָן לְתַתָּא לְאַלְףּ אַלְפִּין וְרַבּוֹ רַבּוֹן, וְעַל דָּא הַנְּהָה קָטָן
בְּתַתְיִיךְ בְּגָוִים בְּזֹויִ אַתָּה מָאֵד כְּדָקָא מְרָן.

תָּא חַזִּי, וְאֶלָּה הַמְּלָכִים אֲשֶׁר מְלָכוּ בָּאָרֶץ אָדוֹם.
בָּאָרֶץ, בְּסְטָרָא דְדָרָגָא דִילִיה דְאַיְהוּ דְרָגָא דְעַשְׂוָה.
דְכַתִּיב עָשָׂו הָוָא אָדוֹם, וּכְלָהָו קָאָתוּ מְסְטָרָא דְרוֹיחָ
מְסָאָבָא. לְפִנֵּי מֶלֶךְ מֶלֶךְ לְבָנִי יִשְׂרָאֵל, בְּגַיּוֹן דְאַיְנוֹן
דְרָגִין דְקִיְמִין בֵּי תַּרְעִי לְתַתָּא קְדָמָא. וּבְגַיּוֹן כֵּה אָמַר
יעַקְבָּר, יַעֲבֹר נָא אָדָנִי לְפִנֵּי עֲבָדוֹ. בְּגַיּוֹן דְרָגִין דִילִיה
קְדָמָאַיִן אַיְנוֹן לְאַעֲלָא. וּבְגַיּוֹן כֵּה לְפִנֵּי מֶלֶךְ מֶלֶךְ לְבָנִי
יִשְׂרָאֵל. דַעַד בָּעֵן לֹא מְטָא זְמָנָא דְמֶלֶכָו שְׁמִיאָ

לשלטאה ולאתאחדה בבני ישראל. ובגין לכך אמר יעקב בָּא אָדָנִי לְפָנֵי עֲבָדָו.

וכד שלימו אליו דרגין בקדמיתה, לבתר אתעד מלכו שמייא לשכטה על תהאי. וכד שרא, שרא בזעירא דכל שבתין דאייה בנימין. כמה דעת אמר, (תהלים סח) שם בנימין צעיר רודם וגוו. וביה שארית לאתעה מלכותא, לבתר אתה מלכותא באטריה. ואתקיים בהדייה שלא תעדי לעלמיין.

רבי חייא פתח ואמר, (ישעה מ) ועתה שמע יעקב עבדי וישראל בחרתי בו. פה אמר יי' עשה ויצרך מבטן יעורך אל תירא עבדי יעקב וישראל בחרתי בו. תא חזוי, כמה אבטחה לו נקיושא בריך הוא ליישראל בכמה אתר (ד"א לא לג בגין) למוצפי להו לעלמא דאתה, דהא לא אתרע' לחולקיה לככל עם ולישן בר ליישראל בלחוודוי. ובגין לכך יהב לו אוריתא דקשוט. למוצפי בה ולמנגד ארחותי דקיושא בריך הוא בגין דירתון ארעה קדיישא. הכל מאן דוצבי בהאי ארעה קדיישא, אית ליה חולקא לעלמא דאתה. כמה דעת אמר, (ישעה ס) ועמך כלם צדיקים לעולם ירשוי ארץ. זה אתרмер. תלת דרגין הכא, בקדמיתה יעקב, ולבתר ישראל, ולבתר ישרון. תא חזוי, יעקב הוא אוקמה. ישראל אויף הבי נמי. ואף

על גב דרגין אינון חד. ישורון, אמא אקרין ישראל
בשם דא. אלא ישראל וישראל כלל חד. ישורון, כמה
דאָת אמר, (איוב לג) ישר על אבשים, בגין דנטיל שורה
להאי טרא ולהאי טרא, ובגין אינון תריין שוריין אקרי
ישורון, ודא הוא ישראל. ישראל על דנטיל רבו
ותוקפּא מפלא. ישראל (ס"א ישורק) על אינון חולקי תריין

טרין תריין שוריין בדקה אמן, וכלא חד.

ואינון שמהן בלהו סלקי לחד. יעקב עבדי, זמגין
דאיהו עבד בעבדא דאית ליה פקידא דמאריה
ולמעבד רועיתיה. וכן ישראל בחרתי בו, לאשרה
עליה, וכלא ברוזא עלאה איהו. כתיב, (ישעה מג) בראך
יעקב ויצרך ישראל, וכתיב כה אמר יי' עשה, כל אלין
דרgin סלקין לחד זהא אתמר, בור"א, יוצ"ר. עוש"ה.
וכלהו דרגין אלין על אלין וכלהו חד.

ופאה חולקהון דישראל דקידשא בריך הוא אתרעי
בזה מפל עמין עובדי עבודה כוכבים ומזרות,
בגין דבליהו כתיב, (ימיה י) הבל מה מעשה תעטעים
בעת פקדתם יאבדו, בשעתה דקידשא בריך הוא זמין
לבערא לוֹן מן עלמא, וишPEAR הוא בלחוודוי במא דאת
אמר, (ישעה ב) ונשגב יי' לבדו ביום ההוא.

רבי יהודה פתח ואמר, (ישעה מא) אל תיראי תולעת יעקב

מַתִּי יִשְׂרָאֵל אָנִי עֹזֶר תִּיךְ נָּאֵם יְיָ וְגַאלֵךְ קָדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל. תָּא חֹזֵי, כֹּל עַמִּין עֹבֶדֶת עֲבוֹדָת כּוֹכְבִים וּמְזֻלּוֹת דַּעַלְמָא, קָוִידְשָׁא בְּרִיךְ הוּא יְהָב לֹזֵן לְמִמְּבָן שְׁלַטְבָּנִין יִדְיעָין בְּמֵה דָאַתְמָר. וּכְלָהו אָזְלִי בְּתַר אָלְהָהָון, בְּמֵה דְּכַתְּבָ, (מייבָה ד) כִּי כָל הַעֲמִים יַלְכֵו אִישׁ בְּשֵׁם אֱלֹהָיו. וּכְלָהו אָוְשְׁדִין דָמֵין וּמְגִיחִין קָרְבָּא גַּזְלִין קְפַחִין וּמְנַאֲפִין, וְאַתְּעִרְבִּי (דף קעח ע"א) בְּכֵמָה עֹבֶדֶין לְבִישׁ, וְאַתְּתַקְפִי בְּחִילְהָוָן לְאַבָּאָשָׁא.

וַיִּשְׂרָאֵל לִית לֹזֵן תְוִקְפָא וְחִילָא לְנִצְחָה לֹזֵן בָּר בְּפּוֹמְהָוָן, בְּתוֹלָעָתָא דָא דְלִית לָה תְוִקְפָא וְחִילָא אַלָּא בְּפּוֹמָא, וּבְפּוֹמָא מִתְבָר כְּלָא, וְעַל דָא אַקְרוֹן יִשְׂרָאֵל תְוִלָּעָת.

תו אֶל תִּירְאֵי תְוִלָּעָת יַעֲקֹב, מֵה תְוִלָּעָת לִית לְבָרִיה דַעַלְמָא כְּהָאֵי תְוִלָּעָת דְמַשִּׁי דְסִיסְטָרָא, דְמַפָּה נְפָקִי כָל לְבּוּשִׁי יָקֵר טִיסְטָרִי דְמַלְכִין, לְבַתָּר זְרֻעָא זְרֻעִין וּמִית, וְלְבַתָּר מַהְהָוָא זְרֻעָא דְאַשְׁתָּאָר מְגִיה אַתְקִים כְמַלְקָדְמִין וְהָא אִיהֵו בְּקִיּוֹמָא. כֵּה יִשְׂרָאֵל אִינּוֹן כְּהָאֵי תְוִלָּעָת. דָאֶה עַל גַּב דְמַתִּין, יִתְהַדְרֹוּן וִיתְקִיְמֹוּן בְּעַלְמָא כְמַלְקָדְמִין. וְהָא אַתְמָר (ד"א ל"ג דְכַתְּבָ) (ירמיה צ) כִּי כְחָמָר בִּיד הַיּוֹצֵר בְּן אַפְּתָם בִּידֵי בֵּית יִשְׂרָאֵל. מַאי כְחָמָר. אַלָּא דָא הַוָּא חָמָר דְהָהָוָא זְכוּבִּית, דָאֶף עַל גַּב דְאַתְבָר אַתְתַּקְוּן וְאַתְּ לִיה תְּקִנָּה כְמַלְקָדְמִין.

מתי יִשְׂרָאֵל, דֹא אִילְגָא דְחִיִ, דְבָגִין דִיְשָׁרָאֵל אִינְנוּן
אתדְבָקָו באַילְגָא דְחִיִ, בָגִין כֶּךְ יְהָא חִיִין לְהֻזָן
וַיָּקוּמוּן מַעֲפָרָא וַיַּתְקִימָנוּ בְעַלְמָא, וַיָּהּוּן לְעַם חָדָד
לְמַפְלָח לִיה לְקוֹדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. כַמָה דָאָת אָמֵר (עפנ'ה ג)
לְקָרָא כָלָם בְּשָׁם יְיָ לְעַבְדוּ שְׁכָם אָחָד.

רַבִי אַלְעָזָר וַרְבִי יְצָחָק הוּא אָזְלִי בָאַרְחָא, וַמְטָא זְמָנָא
דִקְרִיאָת שְׁמָעָ, וְקָם רַבִי אַלְעָזָר וְקָרָא קְרִיאָת שְׁמָעָ
וְצָלִילִי צְלוּתִיהָ. לְבָתֵר אָמֵר לִיה רַבִי יְצָחָק, וְהָא תְגִינָן
דָעַד לֹא יַפְ�וֵק בָר נְשָׁה לָאַרְחָא אָבָעִי לִיה לְנַטְלָא רְשָׁוֹ
מִמְאֵרָיה וּלְצָלִילִי צְלוּתִיהָ.

אָמֵר לִיה, בָגִין דְכָד נַפְיקָנָא לֹא הָווּ זְמָן צְלוּתָא וְלֹא
מַטָא זְמָנָא דִקְרִיאָת שְׁמָעָ, הַשְׁתָא דְשְׁמָשָׁא בְהִיר
צְלִינָא. אָבָל עַד לֹא נַפְקָנָא לָאַרְחָא בְעִינָא בְעוֹתָא מְגִיה
וְאַמְלָכָנָא בְיַהָה, אָבָל צְלוּתָא דֹא לֹא צְלִינָא.

דָהָא אָבָא אָשְׁתַדְלָנָא בְאָוֹרִיָתָא מְפָלָגוֹת לַיְלִיא, וְכַד
אָתָא צְפָרָא עַד כְעַז לֹא הָווּ עַדְנָא לְצָלִילִי צְלוּתָא.
בָגִין דְהָהִיא שְׁעַתָא דְקַדְרוֹתָא דְצְפָרָא אָשְׁתָפָח, אָתָתָא
מְשִׁתְעִיא בְבָעַלה, וְאִינְנוּן בְרוֹא כְחַדָא, דְבָעִיא אִיהִי
לְמִיהָךְ לְמַשְׁכָנָא בְעוֹלְמָתָהָא דִיתְבִי בְתְהָדָה. וּבָגִין כֶּךְ לֹא
בְעִיא לִיה לְבָר נְשָׁה לְמַפְסָק מְלִיָּהוּ דְמַתְחָבֵרָן כְחַדָא
וְלֹא עַלָא מֶלֶה אַחֲרָא בִינִיהָן.

והשׁתָּא דנְהִיר שֵׁמֶשׁ הוּא עַדְן צְלֹתָא לְצַלָּהָה, כִּמְהָ
דְּאוֹקְמוֹתָה. דכְתִיב, (תהלים עב) יִרְאֹוֹד עִם שְׁמֶשׁ.
מהו עִם שְׁמֶשׁ, לְגַטְרָא בְּהֹרָא דשְׁמֶשׁ בְּהַדּוֹן לְאַגְּהָרָא
לְהָ, וְהָא יִרְאָה בְּהָדִי שְׁמֶשׁ אַצְטְּרִיךְ וְלֹא לְאַפְּרִשָּׁא
לוֹן. וּכְדֹּ לֹא נְהִיר יִמְמָא לֹא הוּא יִרְאָה בְּהָדִי שְׁמֶשׁ,
וְצִרְיכָא לְחַבְרָא לוֹן בְּחַדָּא. וְדֹא הוּא עִם שְׁמֶשׁ.

אֲזָלִי, בְּפָד מְטוֹחַד בְּיַחַקְלָה, יִתְבּוֹן זָקְפוֹ עִינְבִּיהָו וְחַמָּא
לִיה לְטוֹרָא דְהָוֹן סְלֻקוֹ בְּרוּמִיה בְּרִיאַן מְשִׁבְּנִין,
דְחִיל רַבִּי יְצָחָק, אָמַר לִיה רַבִּי אַלְעֹזֶר אַמְּמָא דְחִילָת.
אָמַר לִיה חַמִּינָא דְהָאִי טֹרָא אֵיתָו תָּקִיפָה, וְחַמִּינָא אַלְיַן
בְּרִיאַן דְאַיְנוֹן מְשִׁבְּנִין וְדְחִילָנָא דְלֹא יַקְטְּרָגוֹ לוֹן, אָמַר
לִיה מַאן דְחִיל מִחְטָאוֹי דְבִיקְדִּיה אֵיתָ לִיה לְמַדְחָל. תָּא
חוֹי, לֹא אַלְיַן מְאַיְנוֹן בְּרִיאַן תָּקִיפִין דְהָוֹן מְשִׁתְּפָחִין
בְּטוּרִיאָ.

פָתָח וְאָמַר. וְאֶלְהָ בְּנֵי צְבָעוֹן וְאֵיה וְעֵגָה וְגַוּ' הַוָּא עֲבָה
אֲשֶׁר מִצָּא אֶת הַיְמִים וְגַוּ', הָאִי קָרָא אַוְקְמוֹתָה,
אָבָל תָּא חַווִי, לֹא אַלְיַן אַיְנוֹן דְכִתִּיב בְּהָוֹן (דברים ב) הַיְמִים
לְפָנִים יִשְׁבּוּ בָה וְגַוּ' וּבְנֵי עַשְׁׂוּ יִרְשּׁוּם וְגַוּ'.

אָבָל אַלְיַן דָקָא מִרְאָה אֲשֶׁר מִצָּא אֶת הַיְמִים בְמַדְבָּר,
יַמְם בְּתִיב. אַלְיַן הָוֹן בְּרִיאַן מְשִׁבְּנִין. דְבָד תָוָה
אַתְּרָךְ קִין מַעַל אֲפִי אַרְעָא בְּכִתִּיב, (בראשית ד) הָן גַּרְשָׁתָ

אָתִי הַיּוֹם מַעַל פְנֵי הָאָדָמָה וּמִפְנֵיךְ אָסְטָר, וְכַתִּיב וַיֵּשֶׁב
בָּאָרֶץ גָּדוֹ וְאוֹקְמוֹתָה.

מִבְנֵי בָנָיו בְּסִטְרָא (וַיַּקְרֵא עַו ע"ב) דָרוֹחִין וְעַל עֲילִין וּמִזְיקִין
וְאַלְיִן קִיְימָנוּ, הַהָא כֵּد בְּעָא לְאַתְקִידָשָׁא יוֹמָא
דְשְׁבָתָא, אַתְבָּרוֹן מִהְהָוָא סִטְרָא רָוְחִין קִיְימִין טְסִירִין (נ"א
שְׁהִירִין) בְּלֹא גּוֹפָא. וְאַלְיִן לֹאוּ אַינְנוּ מִיּוֹמָא דְשְׁבָתָא וְלֹא
מִיּוֹמָא שְׁתִיתָאָה, וְאַשְׁתָּאָרוּ אַלְיִן תְּרִין יוֹמִין בְּהָוָא
בְּסִפְקָא, וּבְגִין כֵּד לֹא אַתְקִיְימָוּ לֹא (ד' קעה נ"ב) מְהָאי וְלֹא
מְהָאי.

וְאַזְלוּ וְאַתְפְּשַׁטוּ בְּהָוָא סִטְרָא דָקִין וְאַגְלִימָו בְּהָוָא
סִטְרָא וְלֹא אַתְגְּלִימָו לְאַתְקִיְימָא וְאַקְרֵוּ יִמְמָם
חָסֵר, דְלֹא אַתְקִיְימָוּ לֹא בְּיוֹמָא דָא וְלֹא בְּיוֹמָא דָא,
וְאַתְחַזְוִין לְבָנֵי בְּשָׂא. וְאַיהוּ אַשְׁבָח לֹזָן וְאַוְלָפִי לִיהְיָה
לְאִיתָאָה מִמְזֹרִין לְעַלְמָא. וְאַינְנוּ אַזְלִי בְּגִינִי טוֹרִיא
וּקִיְימִין בְּגּוֹפָא זְמָנָא חֲדָא בְּיוֹמָא, וְלֹבֶתֶר מִתְפְּשַׁטִּי
מִגְבִּיהָ.

תָא חֹזֵי, עֲנֵה דָא אַיהוּ מִמְזֹרָא תֹוֹהָ, דָאַתָּא צְבֻעוֹן עַל
אִמְיהָ וְאַוְלִיד מִמְזֹרָא, וְדָא אַתָּא מִסִּטְרָא דָרוֹיחָ
מִסְאָבָא דְאַתְדַּבֵּק בִּיהְיָה. וּבְגִין כֵּד אַשְׁבָח לֹזָן וְהָווּ אַוְלָפִי
לִיהְיָה כָל זְגִינִין דְסִטְרָמִסְאָבָא בְּגִין דָא.

וְתָא חֹזֵי, אַלְיִן אַינְנוּ וּכְמָה אַחֲרַנִין מִתְפְּרִשּׁוֹן אַלְיִן

מאלין, כלחו אתין מההוא סטרא ואזלי במדבר
ואתחיזין תמן. בגין דמדבר אתר חרוב ואיהו כי מותבא
דלhone. עם כל דא, כל בר נש דАЗיל באורך דקדשה
בריך הוा ורחל ליה לקודשא בריך הוा לא מסתפי
מנפיה. אゾלו ואעלן בטורה.

אמר רבי יצחק, בגין דא כל איגנון טירין חרובין
אתר כי מותבא דלהון. אמר ליה, כי הוा, וכל
איגנון דמשתדל באורייתא עליה כתיב, (תהלים קכא) יי
ישמד מלך רע ישמר את נפשך יי ישמר צאתך ובואך
מעתה ועד עולם.

פתח רבי אלעזר ואמר, (שם קיא) הלוייה אודה יי בכל
לבב בסוד שרים ועדת, האי קרא אינקומה. אבל
טא חזי, דוד מלכא כל יומי היה משתדל בפולחנה
דקודשא בריך הוा, והוא קם בפלגות ליליא ומשבח
ומודה בשירין ותושבהן, בגין לאתתקנא דוכתיה במלכו
דליך.

בד אתר רוח צפון בפלגות ליליא, היה ידע
דקודשא בריך הוा בההי שעתא יתער בגנטא
דען לאשתעש עם צדיקיא, ואיהו היה קם בההי
שעתא ואתגבר בשירין ותושבהן עד דסליק צפרא.
 בגין דבד קודשא בריך הוא אשתח בגנטא דען, הוא

אָזְקִימָנָא דָאֵיהוּ וְכֹל צְדִיקִיָּא דְבָגְנַתָּא כֹּלְהוּ צִיִּיתִין
לְקָלְיהָ. בְּדִכְתִּיב, (שיר השירים ח) חֶבְרִים מְקַשְׁבִּים לְקוֹלֵד
הַשְׁמִיעֲבִי. וְלֹא עוֹד, אֶלָּא דְחוֹטָא דְחַסְדָּמְשִׁיךְ עַלְיהָ
בִּימָם בָּפָמָה דְאַתְמָר. בְּדִכְתִּיב, (תהלים מט) יוֹמָם יָצֹה יְיָ חַסְדוֹ
וּבְלִילָה שִׁירָה עַמְּיִ. וְלֹא עוֹד, אֶלָּא דְאִיבּוֹן מְלִין
דְאָוָרִיתָא דָאֵיהוּ אָמֵר, כֹּלְהוּ סְלִקִין וּמְתֻעָטרִין קְמִי
קוֹדֵשָׁא בְּרִיךְ הוּא. וּבְגִין כֵּה דָוד מְלֵפָא הַוָּה מְשֻׁתְדֵל
בְּלִילִיא בְּפּוֹלְחָנָא דְמָארִיה.

תָא חִזֵּי, הַלְלוֹיָה, בְּכֹל אִינּוֹן שִׁירִין וּתוֹשְׁבָהָן דְקָאָמֵר
דָוד, הָא תְּגִינֵן דְלָעִילָא מְכַלְהָוָן הוּא הַלְלוֹיָה
וְאוֹקְמוֹה. מַאי טַעַמָּא בְּגִין דְכַלֵּיל שְׁמָא וּשְׁבָחָא כְחַדָּא.
מַאי שְׁמָא וּשְׁבָחָא. שְׁמָא דָא (א) יְיָה. שְׁבָחָא מְאַן אֵיהוּ,
אֶלָּא דָא כְּנַסְתָּא יִשְׂרָאֵל דָאֵיהוּ (הַלְלָבְגִּימִי הַס שָׁחוֹא אֲדָנִי) מְתַקְפָּא
שְׁבָחָא תְּדִיר לְקוֹדֵשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וְלֹא אֲשַׁתְּפַכְתָּ. כִּי
דָאָתָ אָמֵר, (תהלים פג) אֱלֹהִים אֶל דָמֵי לְךָ אֶל תִּחְרֶשׁ וְאֶל
תִּשְׁקַט אֶל. בְּגִין דְסֻדּוֹרָא דְשְׁבָחָא אֵיהָי מִסְדָּרָת וּמִשְׁבָּחָת
תְּדִיר לְגַבִּיהָ. וּבְגִין כֵּה שְׁמָא וּשְׁבָחָא כְחַדָּא.

אָזְדָה יְיָ בְּכֹל לְבָב, כִּי דְאוֹקְמוֹה בִּיצָר הַטּוֹב וּבִיצָר
הַרְעָ, בְּגִין דָאִינּוֹן מְשֻׁתְפָּחִי תְּדִיר לְגַבִּיהָ דָבָר
בְשָׁ, כִּי דָאָתָ אָמֵר, (דברים ו) בְּכֹל לְבָב וְאוֹקְמוֹה. בְּסֹוד
יִשְׂרָאֵם (עדה), אֶלְיִזְעָנָן יִשְׂרָאֵל דְכָל דְרָגִין בְּהוּ מְתֻעָטרִין

כְּהַנִּי וְלִיוֹאִי, צְדִיקִי וְחִסְידִי, יִשְׂרָאֵם. וְעַדָּה, כִּמְהָ דָאָת אָמֵר (תְּהִלִּים פט) גַּצְבָּ בְּעֵדָת אֵל. וְאַינְנוּ רֹאָ דָקָונְדָשָׁא בְּרִיךְ הַוָּא אֲתַעַטָּר בְּהָגָן.

וּבְגַין כֵּד בְּעֵי בָּר נְשׁ לְשִׁבְחָא לֵיהֶ לְקָוְדָשָׁא בְּרִיךְ הַוָּא תְּדִיר, בְּגַין דָאַיהוּ אַתְּרָעִי בְּשִׁירֵינוּ וְתוֹשְׁבָהָנוּ, וּמְאָן דִּידָע לְשִׁבְחָא לֵיהֶ לְקָוְדָשָׁא בְּרִיךְ הַוָּא בְּדַקְאָה יָאָות, קָוְדָשָׁא בְּרִיךְ הַוָּא קַבֵּיל צָלוֹתָה וְשִׁזְיבָּ לֵיהֶ. הַדָּא הַוָּא דְּכַתִּיב (תְּהִלִּים צז) אֲשֶׁגְבָהּוּ בַּיְדָע שְׁמֵי וְגוֹ אַרְךְ יָמִים וְגוֹ.

פָּתָח רַבִּי יוֹסֵי וְאָמֵר, (תְּהִלִּים לט) אַתָּה סִתְּרֵלִי מֵאַרְצֵר תְּצִרְנֵי רַגְנִי פְּלִיטַת תְּסֻובְּבָנִי סָלָה. אַתָּה סִתְּרֵלִי, דָא קָוְדָשָׁא בְּרִיךְ הַוָּא דָאַיהוּ סִתְּרָא וּמְגַן לְבָר נְשׁ דָאַזְוֵיל בְּאַרְחֵי דָאָרְבִּיתָא, וְאַיהוּ אַסְתָּתָר בְּצָלָא דְגַדְפּוּי דָלָא יְכַלֵּין לְאַבָּאָשָׁא לֵיהֶ. מֵאַרְצֵר תְּצִרְנֵי, מַעַילָא וּמַתָּתָא, לְעַילָא אַית לֵיהֶ לְבָר נְשׁ מְאַרְיִי דְבָבוֹ, לְתַתָּא אָוֹף הַכִּי גַּמְיִי. וּמְאָן אַיהֲוָה, דָא יְצַר הָרָע, (דף גנוט ע"א) דָאַיהוּ צָר לְעַילָא וְצָר לְתַתָּא. וְאַלְמָלָא יְצַר הָרָע, לֹא אֲשֶׁתְּפָחָ מְאַרְיִי דְבָבוֹ לְבָר נְשׁ בְּעַלְמָא. בְּגַין כֵּד מֵאַרְצֵר תְּצִרְנֵי.

רַגְנִי פְּלִיטַת תְּסֻובְּבָנִי סָלָה, יְסֻובְּבָנִי סָלָה מְבָעֵי לֵיהֶ, מַאי תְּסֻובְּבָנִי. אַלְיַין אַינְנוּ שִׁירֵינוּ דָאַית בְּהָגָן דָרְגֵין לְהַצְלָה, תְּסֻובְּבָנִי בְּהָגָן לְשִׁזְבָּא לֵיהֶ בְּאַרְחָה. וְהָאֵי קְרָא

אייהו פְּסִדְרָא וְאייהו לְמִפְרָעָ, מֵהָאִי גִּיסָּא וְמֵהָאִי גִּיסָּא.
 תא חֹזֵי, בְּאַלְיִן שִׁירֵין וְתוֹשְׁבָחָן דָּקָא מֵרָדוֹ אִית בְּהֻזָּן
 רְזִין וּמְלִין עַלְאִין בְּרוֹזִי דְּחִכְמָתָא, בְּגִין דְּכָלָהוּ בְּרוֹזָה
 קְוִידָשָׁא אֶתְאָמָרָה. דְּתֹהָה שְׁרָא רְוַוח קְוִידָשָׁא עֲלִיה דְּדוֹד,
 וְתֹהָה אָמָר שִׁירָתָא. וּבְגִין כֵּה בְּלָהוּ בְּרוֹזִי דְּחִכְמָתָא
 אֶתְאָמָרָה.

פתח רְבִי אַלְעָזָר וְאָמָר, (טהילים קה) דְּחָה דְּחִיתְבִּי לְגַפְלָ וְיִי
 עַזְרָנִי, דְּחָה דְּחִיתְבִּי, דְּחָה דְּחִינְבִּי מְבָעִי לֵיה, מַאי
 דְּחָה דְּחִיתְבִּי. אַלְא דָא סְטָרָא אַחֲרָא דְּדִחְיָא לֵיה לְבר
 נְשָׁתְדִיר, וּבָעִי לְדִחְיָא לֵיה וְלְאַסְטָה לֵיה מִעַם קְוִידָשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא. וְדָא הוּא יָצַר הָרָע דְּאַשְׁתַּבְחָ לְגַבִּיה דְּבָר נְשָׁתְדִיר.
 וְלִקְבְּלָה אַתְּהָרָ דְּדוֹד וְאָמָר דְּחָה דְּחִיתְבִּי לְגַפְלָ.
 בְּגִין דְּאַיְהוּ תֹהָה אַשְׁתַּדְלָל לְגַבִּיה בְּכָל אַיְנוֹן עַקְתִּין
 לְאַסְטָה לֵיה מִעַם קְוִידָשָׁא בְּרִיךְ הוּא. וְעַלְיהָ אָמָר דְּדוֹד
 דְּחָה דְּחִיתְבִּי לְגַפְלָ בְּגִיהָם. וְיִי עַזְרָנִי דָלָא אֶתְמִסְרָנָא
 בְּיִדָּה.

וְעַל דָּא אִית לֵיה לְבר נְשָׁתְדִיר לְאַזְהָרָא מִפְגִּיה, בְּגִין דָלָא
 יִשְׁלֹות עַלְיהָ. וּקְוִידָשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּדִין גַּטִּיר לֵיה
 בְּכָל אַרְחוֹי. דְּכַתִּיב, (משלו א) אוֹתְלָךְ לְבָטָח דְּרַבֶּךְ וּרְגַלְךְ
 לֹא תָגֹף (משלו ד) בְּלַכְתָּךְ לֹא יָצַר צַעְדָךְ וְאַם תְּרוֹזֵן לֹא
 תִּפְשֶׂל. וּכְתִיב, (משלו ד) וְאַרְחָ צְדִיקִים כָּאוֹר נְגָה הַוְלָךְ
 וְאוֹר עַד נְכוֹן הַיּוֹם.

אמר רבי יהודה זכאיין איבון ישראאל דקודשא בריך הנוא בטיר לון בעלמא דין ובעלמא דעת. דכתיב,
(ישעה ס) ועמדו כלם צדיקים לעולם ירשו ארץ. ברוך יי' לעולם אמן ואמן. (ע"ב פרשת וישלח)

פרשת ווישב יעקב

וישב יעקב בארץ מגורי אביו בארץ בגען. רבי חייא פתח ואמר, (תהלים ל) רבות רעות צדיק ומפלום יצילנו יי'. תא חי, כמה מקטרגין אית ליה לבר נש מיומא קודשא בריך הוא יהב ביה בשמתא (ד"א ל"ג לבר נש) (לאתקיימא) בהאי עולם. דכיוון דנפיק בר נש לאוירא דעלמא, מיד אונדמן לאשתתפא בחדיה יציר הרע כמה דאטמר. דכתיב, (בראשית ד) לפתח חטא רובץ וגוו. וכדין אשחתה בחדיה יציר הרע.

ותא חי, דהכי הוא, דהא בעיר מיומא דאתילידו, כלחו בטרוי גרמייהו, וערקין מן גו נורא, ומן כל אחרין בישין. ובר נש, מיד אתי לארמא גרמייה גו נורא, בגין דיציר הרע שארי בגויה, ומיד אסטי ליה לארא באישא.

ואוקימנא דכתיב, (קהלת ד) טוב ילד מספן וחכם ממלך וקן וכסיל אשר לא ידע להזהר עוד. טוב